

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของ
นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัย นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การแนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล
ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสถานการณ์ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬานักเรียน (2) ศึกษาจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬานักเรียน และ (3) ศึกษาตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะร่วมกันในการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬานักเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ระดับประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 290 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดมาตรฐานค่า จำนวน 10 แบบวัด มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .72 ถึง .89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า (1) สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา คือ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน (2) จิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา คือ เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และ (3) ชุดตัวทำนายที่ประกอบด้วย สถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร จิตลักษณะ 5 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬานักเรียน ได้มากกว่ากลุ่มตัวแปรใดกลุ่มตัวแปรหนึ่งโดยลำพัง เฉพาะในกลุ่มย่อยจำนวน 5 กลุ่ม (เกินร้อยละ 5) ตัวแปรทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียนได้ ตั้งแต่ ร้อยละ 20 ถึง ร้อยละ 27.6 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ ตั้งแต่ร้อยละ 27.9 ถึง ร้อยละ 39.3 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำสำคัญ พฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา โรงเรียนกีฬา

Thesis title: FACTORS RELATED TO LEARNING DISCIPLINE BEHAVIORS AND SPORT DISCIPLINE BEHAVIORS OF THE STUDENTS IN SUPHANBURI SPORTS SCHOOL
Researcher: Miss Wilaiwan Jamroonnirun; **Degree:** Master of Education (Guidance);
Thesis advisors: (1) Dr. Kosol Meekun, Associate Professor; (2) Dr. Chiaranai Songchaikul, Associate Professor; **Academic year:** 2003

ABSTRACT

This study was a correlational comparative research with the purposes to (1) study social situation factors related to students' learning discipline behaviors and sport discipline behaviors; (2) study psychological factors related to students' learning discipline behaviors and sport discipline behaviors; and (3) study the combined use of social situation variables and psychological variables as predictor of students' learning discipline behaviors and sport discipline behaviors.

The research sample consisted of 290 randomly selected upper elementary, lower secondary, and upper secondary students of Suphanburi Sports School in the 2002 academic year. The research instruments for data collection were 10 summated rating scale questionnaires with reliabilities ranging from .72 to .89. Statistical procedures for data analysis were the two-way and three-way ANOVA, multiple regression analysis, and Scheffe's method of pairwise comparison.

Main research findings were the following: (1) Social situation factors related with students' learning discipline behaviors and sport discipline behaviors were: good model, and learning atmosphere. (2) Psychological factors related with students' learning discipline behaviors and sport discipline behaviors were attitude toward sports, achievement motivation, and future orientation with self control. (3) The predictor set combining three social situation variables, and five psychological variables could predict learning discipline behaviors and sport discipline behaviors with greater predictability than that of using either the social situation variables or the psychological variables alone as the predictor for prediction of only five sub-groups (more than 5 percent). It was found that the two groups of variables together could predict students' learning discipline behaviors from 20 to 27.6 percent, with the following main predictors: future orientation with self control, moral reasoning, and achievement motivation. The two groups of variables together could also predict students' sport discipline behaviors from 27.9 to 39.3 percent, with the following main predictors: good model, attitude toward sports, and achievement motivation.

Keywords: Learning discipline behavior, Sport discipline behavior, Sports school,

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ และ รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมานับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่ง สำเร็จเรียบร้อยบริบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร. พัฒนาชาติ กฤติบวร ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาจังหวัด สุพรรณบุรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาและกรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนม์นิภา วรกวิน คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวรรณ ณ ระนอง ประจำสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดร. วัลภา สบายยิ่ง สำนักบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เครื่องมือวิจัยในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสมบัติ คุรุพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการกีฬาและ นันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา อาจารย์กมล ประทีปธีรานันต์ หัวหน้างานแนะแนว โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและสนับสนุนการทำวิจัยนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อาจารย์โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนนักศึกษา ครอบครัวจ่าบุญนิรันดร์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

วิไลวรรณ จ่าบุญนิรันดร์

พฤศจิกายน 2546

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมุติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
พฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	8
ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมวินัย.....	8
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัย.....	11
การวัดพฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	15
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	17
ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	19
ปัจจัยด้านจิตลักษณะกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	25
บทที่ 3 วิธีการวิจัย.....	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร.....	38
เครื่องมือการวิจัย.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัย ในการกีฬาของนักเรียน.....	58
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัย ในการกีฬาของนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน.....	67
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัย ในการกีฬาของนักเรียน พิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน และชีวสังคมหรือภูมิหลังนักเรียน.....	81
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมวินัยของนักเรียน.....	84
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปการวิจัย.....	91
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก	
ก. ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม).....	119
ข. แบบสอบถาม.....	121
ค. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัด.....	145
ง. หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	150
จ. สรุปย่องานวิจัย.....	154
ประวัติผู้วิจัย.....	157

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามระดับชั้นปี และเพศ.....37
ตารางที่ 4.1	ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมและสภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....57
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียนและการสนับสนุน ของผู้ปกครองในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....61
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนของกลุ่มเปรียบเทียบ แบบอย่าง ที่ดี และบรรยากาศการเรียน.....62
ตารางที่ 4.4	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา จำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน เฉพาะในกลุ่มผลการเรียน สูง จำนวน 143 คน.....62
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียนและการสนับสนุน ของผู้ปกครองในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....63
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบตามสถานการณ์ของคะแนนพฤติกรรมวินัยใน การกีฬา.....64
ตารางที่ 4.7	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน เฉพาะในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน.....65
ตารางที่ 4.8	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาพิจารณา จำแนกตามแบบอย่างที่ดี การสนับสนุนของผู้ปกครองในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน.....66
ตารางที่ 4.9	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียนในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน.....66
ตารางที่ 4.10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย พฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์.....70

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบตัวแปรแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคะแนนพฤติกรรมวินัย ในการเรียน 71
ตารางที่ 4.12	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน 71
ตารางที่ 4.13	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น จำนวน 147 คน 72
ตารางที่ 4.14	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา และสุขภาพจิตในกลุ่มผลการเรียนสูง จำนวน 143 คน 73
ตารางที่ 4.15	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่ม ผลการเรียนต่ำจำนวน 147 คน 73
ตารางที่ 4.16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 74
ตารางที่ 4.17	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา และสุขภาพจิตในกลุ่มรวม จำนวน 290 คน 75
ตารางที่ 4.18	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มรวม จำนวน 290 คน 75
ตารางที่ 4.19	ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาเปรียบเทียบ ตามเจตคติต่อ การกีฬาแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ 76
ตารางที่ 4.20	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน 77

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย จำนวน 143 คน.....	77
ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน.....	78
ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มผลการเรียนสูง จำนวน 143 คน.....	78
ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา และแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น จำนวน 147 คน.....	79
ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่ม ผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน.....	80
ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนก ตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และชีวสังคม จำนวน 290 คน.....	82
ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนกลุ่มเปรียบเทียบตามลักษณะมุ่ง อนาคตควบคุมตน อายุ.....	82
ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตามเหตุผล เชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จำนวน 290 คน.....	83
ตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณา จำแนกตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และชีวสังคม จำนวน 290 คน.....	83
ตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมวินัยในการเรียน โดยมีตัว ทำนาย 3 ชุด 8 ตัว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.31	เปอร์เซ็นต์ทำนาย และตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการเรียน จำนวน 8 ตัวแปร ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....87
ตารางที่ 4.32	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา โดยมีตัวทำนาย 3 ชุด 8 ตัวในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....88
ตารางที่ 4.33	เปอร์เซ็นต์ทำนาย และตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา จำนวน 8 ตัวแปรในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย.....90

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1	สาเหตุ 4 ประการของพฤติกรรมจากรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม.....	17
ภาพที่ 2.2	ทฤษฎีต้นไม้วิจัยธรรม แสดงจิตลักษณะที่สำคัญของการเป็นคนดี และคนเก่ง.....	19
ภาพที่ 5.1	ปัจจัยเชิงเหตุพฤติกรรมวินัยในการเรียน กลุ่มรวม กลุ่มย่อย.....	102
ภาพที่ 5.2	ปัจจัยเชิงเหตุพฤติกรรมวินัยในการกีฬา กลุ่มรวม กลุ่มย่อย.....	103

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าสูงสุดของประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545-2549 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2545: ข, ข-ฉ) แผนยุทธศาสตร์ที่ซึ่งกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระลอกกลางที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ระยะยาว และมีการดำเนินการต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ในด้านแนวคิดที่ชี้ชัด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ในทุกมิติอย่างเป็นองค์รวม และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้าน คน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างระบบบริหารจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกระดับอันจะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืน ที่มี “คน” เป็นศูนย์กลางได้อย่างแท้จริง การพัฒนาที่สนับสนุนและเชื่อมโยงกัน 3 กลุ่มยุทธศาสตร์ กลุ่มที่หนึ่ง การสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคม กลุ่มที่สอง การเสริมสร้างฐานรากของสังคมให้เข้มแข็ง กลุ่มที่สาม การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้เข้าสู่สมดุลและยั่งยืน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้ทิศทางในการจัดการศึกษา โดยมุ่งหวังให้คนไทยมีลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ 2543 :11-12) คนดี คือ คนที่ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งด้านจิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เคารพความคิดเห็น และสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติสุข คนเก่ง คือ คนที่มีสมรรถภาพสูงในการดำเนินชีวิต โดยมีความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง หรือรอบด้าน หรือมีความสามารถพิเศษเฉพาะทาง เช่น ทักษะและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ความสามารถทางคณิตศาสตร์ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ ดนตรี กีฬา มีภาวะผู้นำ รู้จักตนเอง ควบคุมตนเองได้ เป็นต้น เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ ทันโลก ทันเทคโนโลยี มี

ความเป็นไทย สามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ และทำประโยชน์ให้แก่ตน สังคม และประเทศชาติได้ คนมีความสุข คือ คนที่มีสุขภาพดีทั้งกายและจิตใจ เป็นคนร่าเริง แจ่มใส ร่างกายแข็งแรง จิตใจเข้มแข็ง มีมนุษยสัมพันธ์ มีความรักต่อทุกสรรพสิ่ง มีอิสรภาพรอดพ้นจากการตกเป็นทาสของอบายมุข และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียงแก่อัตตราภาพ

ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศจึงจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวของชาติ ในการพัฒนาเยาวชนและคนไทยให้เป็นคนดี เก่ง และมีสุข

แผนพัฒนาการแนะแนว ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2545-2549 (กรมวิชาการ 2545: 3) แผนเชิงรุก เน้นการป้องกันมากกว่าการแก้ปัญหาสามารถสร้างภูมิคุ้มกันที่มั่นคงและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้เรียน และบุคคลทุกคนทุกช่วงวัยของชีวิต ดังนั้นมีการบูรณาการและผสมผสานการแนะแนวในหลายมิติ เน้นทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม เน้นผู้รับบริการทุกคนเป็นสำคัญให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกคนทุกส่วนในสังคม

โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีจัดตั้งขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2533 โดยรัฐบาล สนับสนุนงบประมาณ และพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีผลให้โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ไปสังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน(ฉบับที่ 5) 2545:14-15) การจัดตั้งโรงเรียนกีฬาเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาให้เด็กและเยาวชนที่มีความถนัดและความสามารถพิเศษทางการกีฬา ให้มีโอกาสดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพแห่งตน ให้ถึงขีดสูงสุดไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความถนัด และความสนใจของตน เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา สำหรับการประกอบสัมมาชีพ และการศึกษาคู่ สนองความต้องการในด้านการกีฬาของท้องถิ่นและประเทศชาติ (โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2543-2545:1, 34) ซึ่งสิ่งที่จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าวได้ นอกจากบทบาทในการจัดประสบการณ์ของครูและโรงเรียนให้กับนักเรียนแล้ว พฤติกรรมวินัยของนักเรียนก็มีส่วนสำคัญเพราะการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคล ในการควบคุมจิตใจพฤติกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ แบบแผน แนวปฏิบัติ ข้อบังคับ ความถูกต้องและมีเหตุผล จะช่วยนำพานักเรียนไปสู่ความสำเร็จทั้งในด้านการศึกษาและการทำงานเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ไม่เป็นภาระของสังคม จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมวินัยของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนา ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาซึ่งได้จัดการเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา จากการจัดการเรียนและการกีฬาของครูและโรงเรียนพบว่าบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนส่วนหนึ่งมีพฤติกรรมวินัยที่ไม่พึงประสงค์เป็นปัญหา อันเป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนและการกีฬาส่งผลต่อการ

พัฒนา ทำให้ล้มเหลวทางการศึกษาและการกีฬา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่ทำการศึกษสาเหตุของพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาของนักเรียน เพื่อหาสาเหตุปัจจัยของพฤติกรรมนั้น การที่นักเรียนจะมีพฤติกรรมวินัยที่พึงประสงค์หรือไม่นั้นมีปัจจัยที่สำคัญสองประการ คือ ปัจจัยภายนอกตัวนักเรียน เช่น การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียน แบบอย่างที่ดี และปัจจัยภายในตัวนักเรียน เช่น สุขภาพจิต เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาว่าจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในทั้งหลายมีตัวแปรใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อที่จะสามารถระบุและหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยเหล่านั้น อันจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยที่ดีที่พึงประสงค์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

2.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ต่างกัน

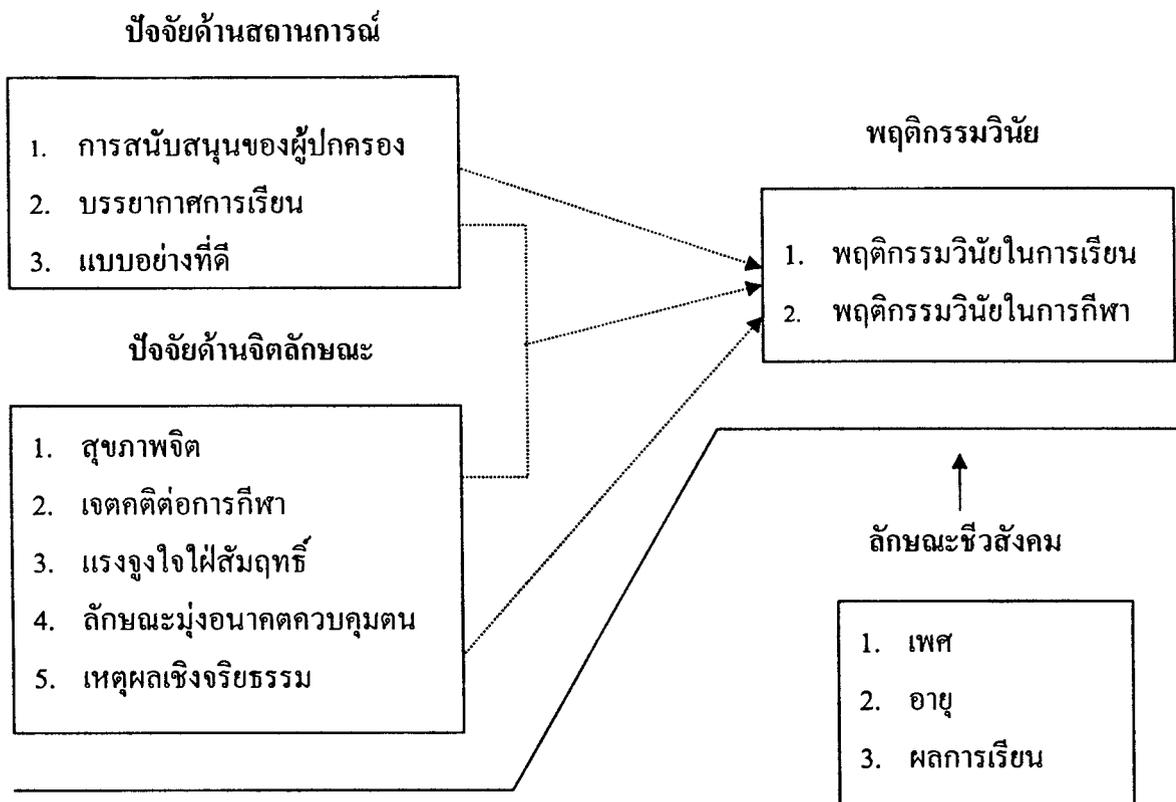
2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่มีจิตลักษณะที่ต่างกัน

2.3 เพื่อศึกษาความสามารถของตัวแปรสถานการณ์ และจิตลักษณะในการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นกรอบความคิดสำหรับการวิจัย เพื่อใช้อธิบาย ทำนายปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ของแมกนัสสัน และเอ็นดเลอร์ (Magnusson & Endler, 1977: 18 อ้างจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิ 2541) ที่เน้นการศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างลักษณะทางจิตของผู้กระทำ กับลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันของบุคคล และทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมของ ดวงเดือน พันธุมนาวิ (2539,

2540: 6–8) โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย เพื่อใช้วิเคราะห์พฤติกรรมวินัย โดยใช้ตัวแปรอิสระ คือ สถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) การสนับสนุนของผู้ปกครอง 2) บรรยากาศการเรียน 3) แบบอย่างที่ดี ตัวแปรจิตลักษณะ 5 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) สุขภาพจิต 2) เจตคติต่อการกีฬา 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 4) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม นอกจากนี้ยังมีลักษณะพื้นฐานทางชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน ที่เป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มในการวิเคราะห์ ดังแสดงภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 การแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมุติฐานของการวิจัย

จากการประมวลแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลการค้นคว้าวิจัยทั้งในประเทศ และต่างประเทศที่ได้รายงานในบทที่สอง ทำให้สามารถตั้งสมมุติฐานของการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

4.1 นักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ที่ดีมากกว่า มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ที่ด้อยกว่า

4.2 นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูงกว่า มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำกว่า

4.3 กลุ่มตัวแปรมีสถานการณ์ทางสังคมกับกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะร่วมกัน สามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ดีกว่ากลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ 5%

5. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ตามรายละเอียดดังนี้

5.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬา ของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

5.2 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนของโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 589 คน เพศชาย 394 คน เพศหญิง 195 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 290 คน เพศชาย 178 คน เพศหญิง 112 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย คิดตามสัดส่วนจากตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2538:12) ที่ระดับความมั่นใจ 95 %

5.3 ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา โดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

5.3.1 ตัวแปรอิสระที่เป็นสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่

- 1) การสนับสนุนของผู้ปกครอง
- 2) บรรยากาศการเรียน
- 3) แบบอย่างที่ดี

5.3.2 ตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ ได้แก่

- 1) สุขภาพจิต
- 2) เจตคติต่อการกีฬา
- 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 4) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม

5.3.3 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมวินัย ซึ่งประกอบด้วย

- 1) พฤติกรรมวินัยในการเรียน
- 2) พฤติกรรมวินัยในการกีฬา

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4-6 และนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

6.2 โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำ สหศึกษาจัดการเรียนการสอนแบบโรงเรียนกีฬาเต็มรูปแบบ โดยมีหลักสูตรเฉพาะทางสำหรับนักเรียนโรงเรียนกีฬา คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการกีฬา

6.3 ครู หมายถึง ผู้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการกีฬา (รวมโค้ชด้วย)

6.4 พฤติกรรมวินัยในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในลักษณะการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน แนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูสอนจดบันทึกคำอธิบายจากความเข้าใจของตนเอง

6.5 พฤติกรรมวินัยในการกีฬา หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติตามกฎ กติกาของข้อบังคับอย่างปกติด้วยความสม่ำเสมอและความตั้งใจ

6.6 ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง หมายถึง สิ่งที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์หรือเป็นสาเหตุของพฤติกรรมวินัยของนักเรียน การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องสองกลุ่มคือ สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะ

6.6.1 สถานการณ์ทางสังคม หมายถึง สภาพที่บุคคลได้พบหรือเผชิญอยู่ ในการวิจัยนี้สนใจศึกษาสถานการณ์ 3 ประการ คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนแบบอย่างที่ดี

6.6.2 จิตลักษณะ หมายถึง ลักษณะด้านจิตใจของบุคคล ในการวิจัยนี้สนใจศึกษาจิตลักษณะ 5 ประการ คือ สุขภาพจิต เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาที่พึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี หรือนักเรียนกลุ่มอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ให้เหมาะสมต่อไป

7.2 ได้องค์ความรู้ใหม่ที่เสริมแนวคิทธฤษฎีที่มีอยู่เดิม

7.3 เป็นพื้นฐานและแนวทางที่จะมีการศึกษาวิจัยต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามประเด็นการนำเสนอต่อไปนี้

1. พฤติกรรมวินัยของนักเรียน

- 1.1 ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมวินัย
- 1.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัย
- 1.3 การวัดพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

- 2.1 ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.1.1 การสนับสนุนของผู้ปกครองกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.1.2 บรรยากาศการเรียนกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.1.3 แบบอย่างที่ดีกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
- 2.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.2.1 สุขภาพจิต กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.2.3 เจตคติต่อการกีฬากับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.2.4 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน
  - 2.2.5 เหตุผลเชิงจริยธรรมกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

1. พฤติกรรมวินัยของนักเรียน

1.1 ความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมวินัย

1.1.1 ความหมายของพฤติกรรมวินัย

พฤติกรรมวินัย เป็นพฤติกรรมจริยธรรมชนิดหนึ่ง แนวคิดทฤษฎี และ

งานวิจัย พฤติกรรมจริยธรรม จึงถูกนำมาเป็นพื้นฐานของการวิจัยพฤติกรรมวินัยในการเรียน และในการกีฬา ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรหลักของการวิจัยผลจากการศึกษาค้นคว้าจากวรรณกรรมนำมา รายงานเป็นประเด็นสำคัญตามลำดับดังนี้

พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า ราชบัณฑิตยสถาน (2538 : 583) ชาร์ล (Charles 1980: p.2) ได้นิยามคำว่า “พฤติกรรม” (Behavior) ไว้ว่า หมายถึง อาการที่มนุษย์แสดงออกทั้ง ทางร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมที่กระทำนั้นอาจจะดีโดยถูกคิด มีประโยชน์ ไม่มีประโยชน์ ไม่มีประสิทธิภาพ หรือสูญเปล่าก็ได้ จากพจนานุกรมลองแมน (Glodenson 1984:16) ได้ให้คำจำกัดความของพฤติกรรมไว้ว่า เป็นการกระทำหรือการตอบสนองการกระทำทางจิตวิทยาของแต่ละบุคคล และเป็นปฏิสัมพันธ์ในการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นภายในหรือภายนอก รวมทั้งเป็น กิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่เป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมาย สังเกตเห็นได้ หรือเป็นกิจกรรมการกระทำต่าง ๆ ที่ได้ผ่านการใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้ตัว เรียม ศรีทอง (2542: 6) กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นการแสดงออกของมนุษย์ที่มองเห็นได้ง่ายและมองเห็นได้ยาก มีทั้งกายกรรม วจรกรรม และมนิกรรม ลักษณะพฤติกรรมโดยทั่วไปจะมีเป้าหมาย มีความพร้อม มีสถานการณ์ การตีความ การตอบสนอง ผลที่เกิดขึ้น และปฏิภิกิริยาต่อผลที่เกิดไม่สมควรคาดหวัง ไมยรา กัดสระ (2543: 10) ได้ศึกษาความหมายของพฤติกรรมจากวรรณกรรมต่างๆ สรุปความหมายของ พฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำทุกด้านของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางกายที่ผู้อื่นสามารถ สังเกตเห็นได้ หรือการกระทำด้านจิตใจ ซึ่งเป็นความรู้สึก ความชอบ ความเชื่อ หรือเจตคติ ค่านิยม ที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ แต่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา โดยกำหนด เป้าหมายให้ชัดเจนว่าเราสนใจพฤติกรรมใดจะทำให้ทราบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภายใน กับ พฤติกรรมภายนอกได้อย่างชัดเจน

จากความหมายของพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของมนุษย์ทุกด้านที่แสดงออก เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าซึ่งมาจากภายในหรือ ภายนอกร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางกายที่ผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ หรือการกระทำ ด้านจิตใจซึ่งเป็นความคิด ความรู้สึก ความชอบ ความเชื่อ หรือเจตคติ ค่านิยมที่ไม่สามารถ สังเกตเห็นได้ แต่สามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยา

วินัย คำว่าวินัย มีการให้ความหมายไว้หลากหลายดัง พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน 2535: 756, 768) ให้ความหมายว่า เป็นการอยู่ในระเบียบแบบแผน และข้อบังคับ ข้อปฏิบัติ หรือระเบียบสำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกัน ھرรรษา นิลวิเชียรและคณะ (2536) อธิบายว่า วินัย หมายถึง

การฝึกฝนจิตใจ กริยาท่าทาง เจตคติ และสัญชาติญาณให้อยู่ในความควบคุมของความถูกต้องและเหตุผล เพื่อให้มีบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยที่สมบูรณ์แบบ วินัย เป็นกระบวนการอย่างหนึ่งของการศึกษาในการที่ปรับปรุงและส่งเสริมความประพฤติของบุคคล แม้วินัยอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือข้อบังคับ แต่มิใช่เป็นการขู่เข็ญบังคับ หากแต่วินัยมุ่งที่จะให้บุคคลควบคุมตนเอง (Self - Control) มีวินัยในตนเอง (Self - Discipline) ในด้านสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 30-31) ให้ความหมาย ความมีวินัยว่า หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ และพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเอง และปฏิบัติตามระบบระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

จากความหมายของคำว่า วินัย ดังที่ได้ยกมากล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า วินัย คือ ความสามารถของบุคคลในการควบคุมจิตใจ พฤติกรรมให้อยู่ในระเบียบแบบแผน กฎ ข้อตกลงต่างๆของตนหรือสังคม วินัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับคำว่า พฤติกรรม อย่างใกล้ชิด ดังนั้น พฤติกรรมวินัย อาจกล่าวได้ว่า เป็นการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลที่เป็นไปตามระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ ความถูกต้อง และมีเหตุผล

จากพื้นฐานความเข้าใจของพฤติกรรมวินัยที่กล่าวมาอาจให้ความหมาย พฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมวินัย ในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในลักษณะการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน แนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียน เช่น การเข้าชั้นเรียนตรงเวลานำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูสอน จดบันทึกคำอธิบายจากความเข้าใจของตนเอง

พฤติกรรมวินัยในการกีฬา หมายถึง การแสดงออกทางการกีฬาของนักเรียน ในการฝึกซ้อม การเล่นและการแข่งขันกีฬาในระดับต่างๆ ได้แก่ การปฏิบัติในการเรียนกีฬา การฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติตามกฎ กติกาของข้อบังคับอย่างปกติ ด้วยความสม่ำเสมอ ด้วยความตั้งใจ

1.1.2 ความสำคัญของพฤติกรรมวินัย

พฤติกรรมวินัย เป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลเป็นระเบียบเรียบร้อย รู้จักว่าสิ่งใดควรหรือไม่ควร ส่งผลให้สังคมสงบเรียบร้อยตามมาด้วย ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2533: 29) กล่าวว่า วินัยแห่งตนเป็นหัวใจของการแสดงออกเป็นความสามารถในการควบคุมตนเอง ซึ่งนับได้ว่าเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่ง

วัชร ฐวธรรม (2528: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวินัยว่าการจะปลูกฝังลักษณะต่างๆ ให้มีในตัวบุคคลนั้น ไม่มีวิธีใดดีกว่าวินัย การสร้างวินัยในเด็กให้มีประสิทธิภาพ

ที่สุดด้วยวิธีทางบวก คือ การนับถือ การยอมรับ สนับสนุน ให้กำลังใจ มีความรู้สึกที่เป็นมิตร แก่นักเรียน

สุดา จันทรสุขโข (2536: 22) กล่าวว่า วินัยเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบแบบแผนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบเรียบร้อยและวินัยยังทำให้เกิดค่านิยมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน

ประคินันท์ อุปรมย์ (2519: 288) กล่าวว่า วินัยในตนเองเป็นสิ่งที่มิใช่ประโยชน์อย่างยิ่งที่จะทำให้ความเป็นอยู่ในสังคมเป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ย่อมมีความคิดเห็นและพฤติกรรมต่างๆ กัน ถ้าปล่อยให้บุคคลแสดงพฤติกรรมทุกอย่างได้ตามความพอใจ สังคมก็เกิดความสับสนวุ่นวาย เนื่องจากแต่ละคนก็จะทำในสิ่งที่ตนพอใจเท่านั้น การมีกฎเกณฑ์หรือระเบียบจำกัดพฤติกรรมของบุคคล จะช่วยให้นักเรียนหรือสังคมดังกล่าวอยู่ร่วมกันได้อย่างเรียบร้อยมากขึ้น

อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมวินัยมีความสำคัญกับบุคคล และสังคม ในการช่วยให้นักเรียนสามารถในการควบคุมจิตใจตน และการแสดงออกให้เป็นไปตาม ระเบียบ แบบแผน ความถูกต้องด้วยเหตุผลจนเกิดผลสำเร็จและพึงพอใจ

1.2 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัย

1.2.1 ทฤษฎีพัฒนาการของวินัยแห่งตน

การควบคุมตนหรือความมีวินัยมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของความรู้สึกผิดชอบหรือมโนธรรม (Conscience) และพัฒนาการของจริยธรรม (Moral concepts) นักจิตวิทยาพัฒนาการได้ให้ความเห็นว่า ความมีวินัยแห่งตน หรือสามารถควบคุมตนเองอย่างถูกต้องเป็นหลักชัยของพัฒนาการทางจิตของบุคคล ความมีวินัยแห่งตนเป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บรรลุภาวะทางจิต ทฤษฎีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของวินัยแห่งตนมี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของเมาเรอร์ (Mowrer) ว่าด้วยจุดกำเนิดของการควบคุมตน และทฤษฎีของแพคและแฮวิกเฮสต์ (Pack and Havinghrst) ว่าด้วยพัฒนาการของแรงจูงใจทางจริยธรรมซึ่งยึดการควบคุมของอีโก้เป็นหลัก ดังที่ควงเคื่อน พันธุมนาวิน (2527: 58-71) ได้กล่าวสรุปถึงพัฒนาการการมีวินัยของเด็กว่า การมีวินัยจะเริ่มปรากฏในเด็กช่วงวัย 8-10 ปี เริ่มชัดเจนในช่วงวัยเด็กโต 7-12 ปี ฉะนั้นการให้จริยศึกษาเพื่อเสริมสร้างวินัยในตน ควรเริ่มในวัยเด็ก ส่วนวัยรุ่นและผู้ใหญ่ตอนต้น จริยศึกษาจะช่วยให้ความแปรปรวนในลักษณะของบุคคลมาหยุดอย่างถาวรที่ลักษณะที่สมบูรณ์ที่สุด แทนที่จะหยุดอยู่ที่ประเภทของบุคลิกภาพเชิงจริยธรรมต่ำ

ดังนั้น การมีวินัยในตน จึงสามารถปลูกฝังและพัฒนาได้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมการทำงานเป็นหมู่คณะ และทำงานด้วยตนเอง

1.2.2 คุณลักษณะของผู้มีพฤติกรรมวินัย

วิวาห์วัน มูลสถาน (2523: 33) สรุปว่า บุคคลที่มีวินัยในตนเองควรมีลักษณะและพฤติกรรมดังต่อไปนี้ คือ มีความรับผิดชอบ เชื่อมมั่นในตนเอง มีความรู้สึกรับผิดชอบ ไม่กังวลใจ มีความตั้งใจจริง มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์จริงใจ มีเหตุผล กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ เคารพในสิทธิของผู้อื่น ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีความอดทน มีความเชื่ออำนาจภายในตน (Internal control) มีลักษณะมุ่งอนาคต (Future orientation)

จากคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนที่กล่าวมาสอดคล้องกับวิไลพร จันทร์ศิริ (2533: 13) ที่กล่าวถึง การมีวินัยว่าเป็น การรู้จักเคารพสิทธิผู้อื่น การตรงต่อเวลา การรู้จักกาลเทศะ การรู้จักเสียสละ และการยอมรับในการกระทำของตนเองด้วย

1.2.3 การส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมวินัย

สุชา จันทร์เอม (2521: 191) ได้เสนอแนะวิธีการส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตน ดังนี้ 1) ครูทำงานร่วมกับเด็ก 2) ครูปฏิบัติต่อเด็กเป็นรายบุคคลไป 3) ตามความสามารถของแต่ละบุคคล 4) ส่งเสริมความเจริญงอกงามทุกด้านของเด็ก 5) โดยการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมให้เด็กเลือกเรียนตามความสามารถ ความสนใจ ความถนัดโดยธรรมชาติ และความต้องการของเด็ก

มานิตย์ แก้วปู้ (2525: 103) เสนอว่า กิจกรรมที่เสริมสร้างวินัย ควรเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ อุปนิสัย ค่านิยม และปลูกฝังเจตคติที่พึงประสงค์แก่นักเรียน

สุนน อมรวีวัฒน์ (2536: 36) กล่าวถึงวิธีปลูกฝังค่านิยมมีวินัยที่ได้ผล คือ การให้นักเรียนได้พบกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน หรือพบสถานการณ์จำลองในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเผชิญปัญหาอย่างแท้จริง

ดังนั้นความมีวินัยในตนของนักเรียนสามารถปลูกฝังและพัฒนาได้โดยครูเป็นผู้มีบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับคุณลักษณะพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความมีวินัยในตน และนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย

1.2.4 ประโยชน์ของการมีพฤติกรรมวินัย

สนั่น สุมิตร (2521: 20-21) กล่าวไว้ว่า การฝึกทางวินัยโดยมีจุดประสงค์

ให้มีนิสัยประจำใจดี คือ ให้มีความเคารพ มีมารยาท และความประพฤติอันดีงาม มีความเห็นอกเห็นใจ มีความร่วมมือซึ่งกันและกัน และยังคงกล่าวอีกว่า ถ้าสามารถดัดนิสัยประจำใจให้ดีได้ ดังจุดประสงค์แล้ว ความมั่นคง ปลอดภัย และความรุ่งเรืองของชาติ จะมีได้อย่างไม่มีปัญหาทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ยังกล่าวถึงคุณค่าของวินัยในตนเองซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ 1) วินัยทำให้ผู้รักษาเป็นคนดีเป็นเครื่องมือป้องกันความเสื่อมเสีย 2) วินัยเป็นเครื่องวัดความดีของตนใครจะเป็นคนดีหรือเลว ดีมาก ดีน้อย ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดได้แม่นยำเท่ากับการสังเกตวินัยของผู้นั้น ผู้ใดเคร่งครัดในวินัยในตน ผู้นั้นเป็นคนดี 3) วินัยเป็นเครื่องแสดงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ดังนั้น ผู้ที่มีวินัยในตนย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ทำให้เป็นผู้ที่สามารถควบคุมตนให้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่างๆ อันนำมาซึ่งความสุขความเจริญ และเกิดประสิทธิภาพต่อตนเอง ทั้งในหน้าที่การงานและครอบครัว อันยังสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อประเทศชาติสืบไป

1.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมวินัย

จากการได้ศึกษางานวิจัยต่างๆ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาในแง่มุมต่างๆ ดังนี้

วิกกินส์ (Wiggins 1971: 289) ได้ศึกษาผลการวิจัยเกี่ยวกับวินัยในตนเอง พบว่าผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และพฤติกรรมทางสังคม และยังพบว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพดีกว่าผู้ที่ขาดวินัยในตนเองด้วย

ไวส์เฟลด์ (Weisfeld 1974: 1990 B) ได้ศึกษาแบบการคิดทางวินัยของเด็ก พบว่า บิดามารดามีแนวโน้มในการที่จะควบคุมแก่เด็กมากขึ้น เมื่อโตขึ้นหรืออาจกล่าวได้ว่าระดับอายุ หรือระดับชั้นเรียนมีผลต่อความมีวินัยในตนเองแตกต่างกันด้วย

เชเวียคอฟ (Sheviakov 1975: 8-14) ได้ศึกษาประเภทของวินัยที่ควรจะถูกฝังให้แก่เด็กว่าควรเป็นวินัยในตนเอง มากกว่าวินัยที่ตั้งอยู่บนรากฐานของการปฏิบัติตามคำสั่งและควรเป็นเรื่องของความเต็มใจ โดยมีใช้กระทำตามเพราะเป็นคำสั่งหรือการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังวินัยในตนเองควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชม และความรักในอุดมคติ และ ออซูเบล (Ausubel 1965: 189-190) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า วินัยในตนเองนั้นมาจากการควบคุมภายในและภายนอก การควบคุมภายใน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูอย่างสม่ำเสมอ แต่การควบคุมภายนอกที่ได้แก่การลงโทษหรือการบังคับจะช่วยปลูกฝังวินัยในตนเองได้น้อย

โรเบิร์ต (Robert 1978: 3862 A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบวินัยของโรงเรียน ระหว่างนักเรียน ครู และผู้บริหาร พบว่าปัญหาพฤติกรรมที่สำคัญ คือ การขาดความมั่นใจในการเรียนของนักเรียน การใช้เงินฟุ่มเฟือย การขาดความสนใจจากผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า การขาดความมั่นใจในการเรียนเป็นปัญหาที่สำคัญ ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญ และต่างมีความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และต่างมีความคิดเห็นว่ระเบียบวินัยของโรงเรียนยังไม่เข้มงวดพอ และให้สิทธิเสรีมากเกินไป

กรุณา กิจขยัน (2517: 79) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน – ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า จำนวน 300 คน พบว่า คุณธรรมแห่งพลเมืองดีและความเชื่อในอำนาจภายในอำนาจภายในตนเอง มีความสัมพันธ์เป็นเส้นตรงในทางบวกกับความมีวินัยแห่งตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ไบรอันท์ (Bryant 1971: 4854-B) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะของนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนเองกับนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน กลุ่มละ 20 คน พบว่า เด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนจะมีวินัยแห่งตนมากกว่า ปรับตัวได้ดีกว่ามีผลสัมฤทธิ์และมีความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายนอกตน

เวลเกอร์ (Welker 1972: 7328-B) ได้ศึกษาความเชื่ออำนาจภายในตนของชายและหญิง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับวิทยาลัย 240 คน ผลปรากฏว่า ผู้ที่มีความเชื่อมั่นอำนาจภายในตนเองทั้งชายและหญิง จะมีความเชื่อมั่น มีสติควบคุมอารมณ์ ควบคุมตนเองได้ดีกว่าพวกที่มีความเชื่อมั่นอำนาจภายนอกตน

สมยศ พุทธนิมิตต์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคัมศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยจำแนกตามเพศ แผนการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาและเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเองของครูสังคัมศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และพบว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนสูง มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนของครูสังคัมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่มีระดับผลการเรียนต่ำที่ระดับนัยสำคัญ .05

ที่กล่าวมาเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมวินัยของเด็กหรือนักเรียนที่เป็น การวิจัยเชิงเปรียบเทียบหรือเชิงความสัมพันธ์ สำหรับที่เป็นการวิจัยเชิงทดลองที่พบได้แก่

มัสเสน (Mussen 1969: 513 – 514) ได้ศึกษาการฝึกวินัยให้แก่เด็กได้ผล ตรงกับเชิร์ส และคณะ โดยพบว่า การฝึกวินัยโดยการให้ความรักจะส่งเสริมพัฒนาการของ ความรู้สึกรับผิดชอบ เขาได้เสนอแนะว่าการฝึกวินัยโดยให้ความรักควรใช้จนกว่าเด็กจะเลิก พฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา เพราะการกระตุ้นให้เด็กยอมรับอย่างแท้จริงว่าการกระทำของเขาไม่ เหมาะสม

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (2525) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้ กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2524 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบวัดระดับความมี วินัยในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีการพัฒนาความมีวินัยในตนเองสูงกว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุม

จากผลการวิจัยที่ได้กล่าวมานี้ จะเห็นว่าความมีวินัยในตนเองมีความ สัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพหลายด้าน บุคคลใดมีวินัยในตนเองดีก็จะเป็นผู้มีบุคลิกภาพด้านอื่น ดีด้วย เช่น เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวได้ดี มีความเชื่อมั่นในอำนาจ ภายในตนเอง อุดมคติ มีคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ซึ่งลักษณะเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็น ลักษณะบุคลิกภาพที่ควรปลูกฝังให้มีขึ้นในตัวเด็กทุกคน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมวินัยของเยาวชนพัฒนาได้ด้วยการฝึก

จากการประมวลผลการวิจัย สรุปได้ว่าพฤติกรรมต่างๆ หรือการแสดงออก ที่เกี่ยวกับการมีวินัยของเด็กหรือเยาวชน มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องและมีอิทธิพล การวิจัยครั้งนี้คาดว่า วินัยของนักเรียนจะมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะ

1.3 การวัดพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

มีงานวิจัยซึ่งศึกษาพฤติกรรมวินัยของนักเรียน และได้สร้างแบบวัดพฤติกรรม ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (2525) ทำการวิจัยหรือศึกษาผลการทดลองใช้กิจกรรม กลุ่มในการพัฒนาวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ กรุงเทพมหานครปีการศึกษา 2524 จำนวน 28 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบวัดระดับความมีวินัย ในตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีการพัฒนาความมีวินัยในตนเองสูงกว่า นักเรียนในกลุ่มควบคุม

ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527: 57, 66) ได้สร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2526 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 กรุงเทพมหานคร จำนวน 858 คน แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยแบบทดสอบย่อย 6 ฉบับ คือ แบบทดสอบด้านความรู้สึกรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน ความเป็นผู้นำ และ ความซื่อสัตย์ ซึ่งแบบทดสอบย่อยที่วัดในแต่ละด้านมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบย่อยแต่ละฉบับ และมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบรวมทั้งหมดเท่ากับ .92 เกณฑ์ที่ใช้ตีความหมายของคะแนนในแต่ละด้าน และเกณฑ์คะแนนรวมนักเรียนที่ได้คะแนนเท่ากับคะแนนเกณฑ์หรือมากกว่าขึ้นไปเป็นผู้มีวินัยในตนเองของแต่ละด้านเหล่านั้น

กาญจนา มีพลัง (2533) ทำการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยการสอนแบบการเรียนเป็นทีมและการสอนตามคู่มือครู เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและแบบวัดความมีวินัยในตนเอง

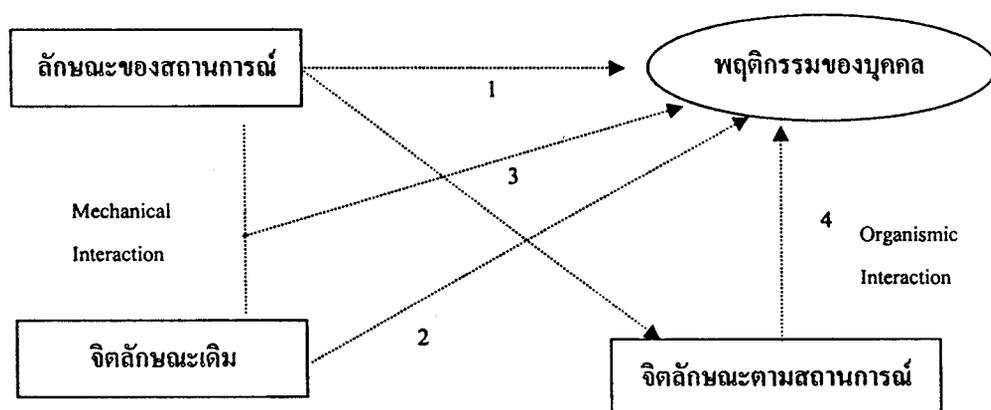
อัมพร ถกลประจักษ์ (2543: 55-58) ได้ศึกษาผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ท 306) และความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดปราจีนบุรี ด้วยแบบบันทึกพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยกำหนดให้มืองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือและจากปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ความมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง 2) ความมีวินัยในตนเองด้านการทำงานกลุ่ม 3) ความมีวินัยในตนเองด้านการตรงต่อเวลา และ 4) ความมีวินัยในตนเอง ด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวมาได้พบว่า การใช้แบบวัดกับนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา มีแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง แบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย แบบทดสอบด้านความรู้สึกรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน ความเป็นผู้นำ และความซื่อสัตย์

พฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาของนักเรียน วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ ลักษณะเป็นข้อความประกอบด้วยมาตราประมาณรวมค่า 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาน้อย

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

รูปแบบและทฤษฎีที่สามารถนำมาใช้อธิบายสาเหตุหรือปัจจัยของพฤติกรรมของบุคคลได้ดี คือรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) และทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) คือรูปแบบหนึ่งที่บูรณาการแนวคิดจากทฤษฎีต่างๆ ที่ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมของมนุษย์ของแมคนัสสันและเอ็นเลอร์ (Magnusson & Endler 1977: 18 อ้างจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2541) รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมนี้ได้บ่งชี้ว่าการศึกษสาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรมมนุษย์ให้ครบถ้วนในครั้งหนึ่งๆ จะต้องครอบคลุมสาเหตุ 4 ประเภท คือ 1) สาเหตุทางด้านสถานการณ์ ปัจจุบันที่เอื้อหรือขัดขวางพฤติกรรมที่ศึกษา 2) สาเหตุทางด้านจิตใจเดิมของผู้กระทำ ซึ่งมักเกิดจากการได้รับประสบการณ์ต่างๆ สะสมกันมาแต่ในอดีต และพันธุกรรม 3) ด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ลักษณะทางจิตใจที่อาจวันไหนแปรปรวนไปตามสถานการณ์ปัจจุบันที่บุคคลประสบอยู่ และ 4) ด้านอิทธิพลร่วม (หรือปฏิสัมพันธ์) ระหว่างลักษณะของสถานการณ์ปัจจุบันกับจิตลักษณะเดิมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่ศึกษา (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2541) ดังแสดงในภาพที่ 2.1

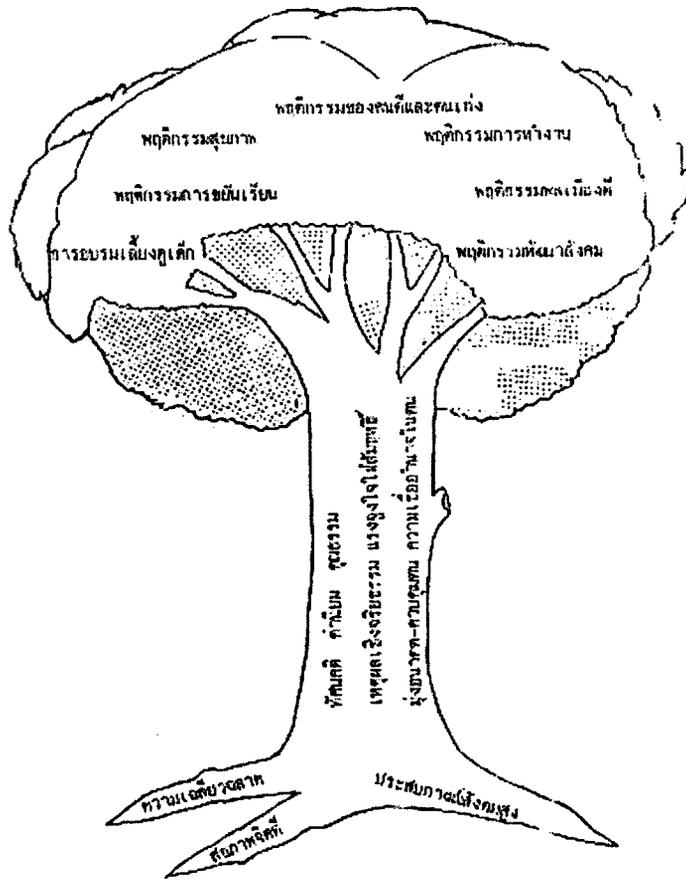
ภาพที่ 2.1 แสดงสาเหตุ 4 ประการของพฤติกรรม จากรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม สร้างจากผลการวิจัยที่เปรียบเทียบลักษณะทางจิตของผู้ที่มีพฤติกรรมอย่างหนึ่งในปริมาณที่แตกต่างกันต่างๆ ที่ผู้กระทำเหล่านี้อยู่ในสถานการณ์เดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน โดยการศึกษาวิจัยคนไทยอายุ 6 ปี ถึง 60 ปี จำนวนประมาณห้าพันคน ซึ่งเป็นผลการวิจัยในประเทศไทยหลายสิบเรื่อง ภายใน 25 ปีมานี้ ทฤษฎีนี้อยู่ในรูปต้นไม้ใหญ่มี 3 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้ ส่วนลำต้น และส่วนที่เป็นราก ดวงเดือน พันธุมนาวิน

(2539, 2540: 6-8) ได้กล่าวถึงสาเหตุของพฤติกรรมของคนดีและคนเก่ง ในทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมว่ามีสาเหตุอยู่ 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ สาเหตุทางจิตใจที่เป็นส่วนลำต้นของต้นไม้ อันประกอบไปด้วยจิตลักษณะ 5 ด้าน คือ 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) การมุ่งอนาคตและการควบคุมตน 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 5) ทศนครี คุณธรรม และค่านิยม (ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ หรือสถานการณ์นั้นๆ) ถ้าต้องการที่จะเข้าใจ อธิบาย ทำนาย และพัฒนาพฤติกรรมชนิดใด จะต้องใช้จิตลักษณะบางด้าน หรือทั้ง 5 ด้านนี้ประกอบกัน จึงจะได้ผลดีที่สุด กลุ่มที่สองคือ ส่วนที่เป็นรากของต้นไม้ มีจิตลักษณะ 3 ด้านคือ 1) สติปัญญา 2) ประสบการณ์ทางสังคม และ 3) สุขภาพจิต จิตลักษณะทั้ง 3 นี้อาจใช้เป็นพื้นฐานจิตลักษณะ 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ก็ได้ กล่าวคือบุคคลจะต้องมีลักษณะพื้นฐานทางจิตใจ 3 ด้านในปริมาณสูง เหมาะสมกับอายุจึงจะเป็นผู้มีความพร้อมที่จะพัฒนาจิตลักษณะทั้ง 5 ประการที่ลำต้นของต้นไม้ โดยที่จิตลักษณะทั้ง 5 นี้จะพัฒนาไปเองโดยอัตโนมัติ ถ้าบุคคลมีความพร้อมทางจิตใจ 3 ด้านดังกล่าว และอยู่ในสภาพแวดล้อมทางบ้าน ทางโรงเรียน และทางสังคมที่เหมาะสม ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมจึงเน้นการพัฒนามุคคละที่จิตใจ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา การพัฒนามุคคละที่จิตใจอาจกระทำได้ในระยะสั้นด้วยการฝึกอบรมแบบเข้มข้น และพัฒนาในระยะยาวในชีวิตประจำวันของบุคคล โดยการปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเป็นสำคัญ เช่น การอบรมเลี้ยงดูเด็ก การสื่อความ และการสั่งสอนของหัวหน้ากับลูกน้อง เป็นต้น (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2541)

ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมเน้นการศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมของบุคคลที่จิตใจ ซึ่งเป็นสาเหตุ การวิจัยครั้งนี้ได้ยึดแนวคิด ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมในส่วนที่เป็นปัจจัยทางจิตลักษณะ โดยเลือกจิตลักษณะที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียนมาศึกษา 5 ประการ คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม และเจตคติต่อการกีฬา ตามแนวคิดทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ซึ่งแสดงถึงจิตลักษณะที่สำคัญของการเป็นคนดีและคนเก่ง ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ในการศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการกีฬา มีกลุ่มปัจจัยที่สำคัญสองกลุ่ม คือ ปัจจัยสถานการณ์ และปัจจัยจิตลักษณะ ซึ่งเสนอตามลำดับดังนี้

ภาพที่ 2.2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม แสดงจิตลักษณะที่สำคัญของการเป็นคนดีและคนเก่ง

2.1 ปัจจัยด้านสถานการณ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

จากการศึกษาวรรณกรรมต่างๆ พบว่า ตัวแปรสถานการณ์ที่น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัย คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศในการเรียน และแบบอย่างที่ดีที่สาระที่ได้จากการศึกษาแต่ละตัวแปร มีดังต่อไปนี้

2.1.1 การสนับสนุนของผู้ปกครอง กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาให้ความสะดวกช่วยเหลือหรือกระทำด้วยประการใดๆ ในการส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬาทั้งทางตรงและทางอ้อม

ครอนบาค (Cronbach 1970: 112–115) มีแนวคิดว่าคุณลักษณะทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วยบรรยากาศทางปัญญา และบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมของสภาพแวดล้อมภายใน

ครอบครัวที่บิดา มารดาสร้างขึ้น เด็กที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตมักมาจากครอบครัวที่บิดา มารดามีเจตคติที่ดีต่อลูก และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการเด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี และทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่ และประสบความสำเร็จในการเรียน

เกจ และ เบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner 1979: 69-70) ได้กล่าวถึง อิทธิพลของสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียนดังนี้ คือ เด็กสามารถ เรียนรู้ได้โดยตรงตามสภาพการณ์ในครอบครัว และจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ในครอบครัวเด็กจะมีบุคลิกลักษณะ และการใช้ความสามารถของตนโดยได้รับอิทธิพลมาจากการพิจารณาและเจตคติของพ่อแม่

การสนับสนุนจากครอบครัว ญาติพี่น้อง ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด (Jones & Dimond, 1982: 12 ; Indberg Hunter & Kruszewski, 1990: 130) เพราะ ครอบครัวมี บทบาทสำคัญต่อบุคคลตั้งแต่วัยเด็กเป็นแหล่งที่ถ่ายทอด ค่านิยม ความเชื่อ แบบแผนพฤติกรรม การปฏิสัมพันธ์ และประสบการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตอันเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสนับสนุนแก่บุคคล

งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง การสนับสนุนของผู้ปกครอง กับ พฤติกรรมวินัยของนักเรียนเท่าที่พบมีดังนี้

แคนเดล และเลสเซอร์ (Kandel and Lesser, 1962: 221-222) ศึกษาเรื่อง การศึกษาของวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกาพบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อ การศึกษาของบุตรมากกว่าสภาพทางเศรษฐกิจและกลุ่มเพื่อน

เวริงตัน (สมัลลิกา อุดการ 2537: 18 ; อ้างจาก Worthington 1971: 7-10) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ของ ครอบครัว โดยแบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ พบว่า ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ให้การ ส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

บังอร โสพส และอังฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2539) ศึกษาเกี่ยวกับ ความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 174 คน ทำการศึกษาแหล่งของการสนับสนุน 4 แหล่ง คือ การสนับสนุนจากบ้าน เพื่อนทั่วไป เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา กลุ่มตัวอย่าง โดยรวมรายงานว่า ได้รับการสนับสนุนจากบ้านมาก

ที่สุด รองลงมา คือ จากเพื่อนทั่วไป เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า การสนับสนุนจากครอบครัวได้ผลในการพยากรณ์ ความเครียดในการทำงานชัดเจนน้อยกว่าการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา และกลุ่มที่ได้รับการสนับสนุนจากบ้านน้อย เกิดความเครียดในการทำงานมากกว่ากลุ่มอื่นที่ได้รับการสนับสนุนจากบ้านมาก ซึ่งแสดงว่าการได้รับการสนับสนุนจากบ้านช่วยบรรเทาความเครียดในการทำงานได้ นอกจากนี้ผลที่พบชัดเจนอีกประการหนึ่งคือ ผู้บริหารที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด มีความพึงพอใจและมีประสิทธิผลในการทำงานมากที่สุดด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า การได้รับการสนับสนุนจากบ้าน ช่วยส่งเสริมประสิทธิผลการทำงานได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อบุตร ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้การสนับสนุนและความร่วมมือในการทำกิจกรรม จะทำให้เด็กมีพฤติกรรมวินัย ทำงานประสบความสำเร็จ จึงคาดว่า การสนับสนุนของผู้ปกครองจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดการสนับสนุนของผู้ปกครอง มีงานวิจัยศึกษาการสนับสนุนของผู้ปกครองโดยใช้แบบวัด ดังนี้

ทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) ได้พัฒนาแบบวัดที่เป็นประโยคคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาให้ความสะดวกช่วยเหลือ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ในการส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จ จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544) พัฒนาแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนจาก ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับอารมณ์หรือกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ การให้ข้อมูลข่าวสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81

จากการศึกษาแบบวัดที่ใช้มีลักษณะเป็นมาตรประเมินรวมค่า การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดของทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83

2.1.2 บรรยายากาตการเรียน กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

บรรยายากาตการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ รอบตัวขณะเรียน อันได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน การแสดงออกของเพื่อนๆ ต่อครูและการปฏิบัติต่อกันระหว่างเพื่อนนักเรียน

ลอร์เรนซ์ (Lawrens 1976: 418) กล่าวว่าบรรยากาศในการเรียนนั้นเป็นสภาพแวดล้อมทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของครูปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียนถ้าผู้เรียนมีสภาพทางจิตใจ อารมณ์แจ่มใส รู้สึกตื่นตัว กระฉับกระเฉง ก็จะมี ความสนใจในการเรียน และขอมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น

แอนเดอร์สัน (Anderson 1970: 135-152) ได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีรูปแบบสามารถปฏิบัติได้และใช้ประโยชน์ การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอนไม่ล่าช้า และมีความสอดคล้องเหมาะสม

พิไลวรรณ แดงขาว (2545: 28) ได้สรุปว่า บรรยากาศการเรียนมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น

พวงพรรณ ชันดิธรรมนากร (2539: 19) ได้ศึกษาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนอาชีวศึกษาประเภทพาณิชยกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า หากภายในโรงเรียนมีบรรยากาศที่ให้ความอบอุ่นและมีการบริหารการจัดการที่ดี จะเป็นสิ่งจูงใจให้ครูตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่และมีสุขภาพจิตที่ดีด้วย

สิริพร คาวาน (2540) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน และบรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน

พรพรรณ อุทัยวี (2544) ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษา ครูก็พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การสนับสนุนทางสังคมและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในระดับสูง มีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่านักศึกษาที่มีปัจจัยดังกล่าวในระดับต่ำ

จากเอกสารดังกล่าว สรุปได้ว่า บรรยากาศการเรียนมีความสัมพันธ์กับความรูสึกนึกคิด และพฤติกรรมวินัยของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ครูเปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถาม ตอบคำถาม เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนให้มาก จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมของนักเรียนด้านดี การวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่าบรรยากาศการเรียนซึ่งเป็นปัจจัยด้านสถานการณ์จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดบรรยากาศการเรียน มีงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียน โดยใช้แบบวัด ดังนี้

ทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) ได้พัฒนาแบบวัดเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียน เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนกับสภาพเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ รอบตัวขณะเรียน ประกอบด้วย มาตรวัดประเมินค่ารวม 6 หน่วย จาก จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83

พิไลวรรณ แดงขาว (2545) ได้สร้างแบบสอบถามบรรยากาศการเรียน การสอนเกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกรู้สีกของนักเรียน ได้แก่ วิธีการสอนของครู สถานที่เรียน สื่อ และอุปกรณ์ทางการศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย ถึงไม่จริงเลย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .80

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดของทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) เมื่อนำมาใช้ วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพใหม่มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84

2.1.3 แบบอย่างที่ดี กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

แบบอย่างที่ดี หมายถึง สภาวะหรือตัวแบบที่มีอิทธิพลในการเรียน และกีฬาต่อนักเรียน ได้แก่ สภาวะตัวแบบกระทำความดี รับผิดชอบมีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจน มีจิตใจที่นิ่งสงบมีสมาธิในการฝึกซ้อมการเล่นและแข่งขันกีฬา และประสบผลสำเร็จในการเรียนการกีฬา

ลักษณะของการเลียนแบบนี้เป็นลักษณะหนึ่งซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีอิทธิพลของสังคมที่มนุษย์ต้องการนำการเลียนแบบและการเทียบเคียงมาใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน แต่การเลียนแบบและการเทียบเคียงนั้นล้วนต้องอาศัยตัวแบบลักษณะและความเหมาะสมของตัวแบบเป็นสิ่งสำคัญมาก ตัวแบบที่มีอิทธิพลให้เด็กคล้อยตามได้มาก คือ พ่อแม่ ผู้ใหญ่ และเพื่อน ลักษณะอีกประการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบได้มาก คือ ความเหมาะสมของตัวแบบการเชื่อในความรู้ความสามารถของตัวแบบในเรื่องที่เขาแสดงออกจะทำให้ ผู้สังเกตคล้อยตามได้มาก เช่น ความสามารถของนักกีฬาเทนนิสที่ประสบผลสำเร็จ นอกจากนั้นลักษณะภายในของผู้เลียนแบบเองก็เป็นตัวแปรสำคัญ ที่จะทำให้เกิดการเลียนแบบ บางคนที่มีลักษณะคล้อยตามได้ง่าย หรือมีลักษณะที่ไวต่อการยอมรับก็จะเลียนแบบได้ดี

การวิจัยในประเทศไทยเรื่อง “จริยธรรมของเยาวชนไทย” (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก, 2519 และ 2520) พบว่าในสถานะที่มีตัวแบบกระทำความดีนั้น วัยรุ่นที่มีจริยธรรมสูงจะเียงน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ผู้ที่มีจริยธรรมต่ำไม่สู้จะยอมรับ

อิทธิพลของตัวแบบนัก องค์ประกอบประการสุดท้ายที่สำคัญสำหรับการเลือกแบบก็คือ สถานการณ์บางสถานการณ์จะส่งเสริมให้เกิดการเลียนแบบได้มาก เช่น สถานการณ์ที่บุคคลเกิดความคลุมเครือไม่มั่นใจในตนเอง อยู่ในสภาวะเกิดความวิตกกังวลหรือขัดแย้ง ถ้าบุคคลอยู่ใน สถานการณ์ดังกล่าวแล้วย่อมมีแนวโน้มว่าจะเลียนแบบผู้อื่นได้มากกว่าอยู่ในสถานการณ์ปกติ

ในด้านอิทธิพลสื่อมวลชน จากทฤษฎีอิทธิพลของสังคม เห็นว่ามีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของเด็กมากขึ้น ได้มีการศึกษาวิจัยกันมากในต่างประเทศ และในประเทศไทยก็มีบ้าง คือเบนดูรา และรอสส์ (Phillip 1983 ; citing Bandura Ross and Ross 1963) ได้ทำการวิจัยโดยให้เด็กพบกับตัวแบบ 3 ลักษณะที่ต่างกัน ได้พบว่าเด็กที่ดูภาพยนตร์ซึ่งเป็นต้นแบบ ก้าวร้าว มีพฤติกรรมก้าวร้าวกว่าเด็กที่ได้พบตัวแบบที่มีชีวิตจริง และตัวแบบที่เป็นการแสดง

ในประเทศไทย ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ ได้ศึกษาการควบคุม อิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัว กับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย พบว่าคุณภาพการรับ สื่อมวลชนสามารถทำนายลักษณะมุ่งอนาคต การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และประมาณความเชื่อ อำนาจภายในตนได้ 20% 8% และ 6% ตามลำดับ นักเรียนที่รายงานว่าชอบรับเนื้อหาที่มี ประโยชน์ในสื่อมวลชนมากเท่าใดจะเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะทั้ง 3 สูงและยังพบว่านักเรียนที่ชม โทรทัศน์น้อย ฟังวิทยุน้อย แต่อ่านสิ่งตีพิมพ์มาก จะมีจิตลักษณะทั้ง 3 ประการดังกล่าว (ดวงเดือน พันธมนาวิน และคณะ 2529)

วิชัย เอียดบัว (2534) ได้ศึกษาลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มี แบบอย่างการปฏิบัติมากเป็นครูที่มีการแสวงหาความรู้สูงสุด

กล่าวโดยสรุปว่า แบบอย่างมีอิทธิพลต่อการเกิดและพัฒนาจริยธรรมของ บุคคลโดยกระบวนการต่างๆ เช่น การเป็นตัวอย่าง ตัวแบบและการใช้สถานการณ์ของสังคม คุณลักษณะทางจริยธรรมที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อการพัฒนางานวิจัยยังพบว่าแบบอย่างที่ดีทำให้ บุคคลเกิดคุณลักษณะที่เด่นชัดหลายประการอันได้แก่ การยึดหลักภายในตน ความรู้สึกรู้จักคิด การควบคุมตน การมุ่งอนาคต เหตุผลเชิงจริยธรรม ความรู้ ความคิดต่างๆ ซึ่งเป็นลักษณะทาง จิตใจ ส่วนด้านพฤติกรรม ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อ การมีวินัย ทางสังคม และความประพฤติที่ เหมาะสม การวิจัยนี้จึงคาดว่าแบบอย่างที่ดีซึ่งเป็นปัจจัยด้านสถานการณ์ มีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดแบบอย่างที่ดี มีงานวิจัยศึกษาเกี่ยวกับแบบอย่างที่ดีที่ใกล้เคียงไว้ โดยใช้แบบวัดดังนี้

ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544) สร้างแบบวัดการได้แบบอย่างการประหยัดทรัพย์ากร ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 หน่วย ประกอบ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มุ่งวัดเกี่ยวกับการได้แบบอย่างการประหยัดเวลา การได้แบบอย่างการประหยัดไฟฟ้า การได้แบบอย่างการประหยัดน้ำ การได้แบบอย่างการประหยัดวัสดุสำนักงาน และการได้แบบอย่างการประหยัดในการใช้จ่าย ค่าอำนาจจำแนกรายข้อเท่ากับ .37 ถึง .55 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .79

การวัดแบบอย่างในการวิจัยครั้งนี้ วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ

2.2 ปัจจัยด้านจิตลักษณะกับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

จากการศึกษาวรรณกรรมต่างๆพบว่า ตัวแปรจิตลักษณะที่น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและการกีฬา คือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการกีฬา ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม สาระที่ได้จากการศึกษาแต่ละตัวแปรมีดังต่อไปนี้

2.2.1 สุขภาพจิต กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

สุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการรู้สึกรู้สีกวิตกกังวล การควบคุมความโกรธ ความตื่นเต้น การมีสมาธิและมีความกล้าในสิ่งที่สมควร

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530: 6) ให้ความหมายของสุขภาพจิตว่า หมายถึง ความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ปราศจากโรคจิต โรคประสาท มีความสามารถในการปรับตัวในสังคม ได้อย่างเหมาะสมมีความมั่นคงทางใจ มีสมรรถภาพในการทำงาน มีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่นและสามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กองสุขภาพจิต (2532: 1) ให้ความหมายของสุขภาพจิตไว้ว่า สุขภาพจิตคือ สภาพสมบูรณ์ของจิตใจสภาพจิตใจจะสมบูรณ์เพียงไร ดูได้จากสมรรถภาพของจิตใจซึ่งได้แก่ความสามารถในเรื่องต่อไปนี้ 1) การกระชับมิตร หมายถึง ความสามารถในการผูกมิตรและคงความเป็นมิตรนั้นไว้ได้ รวมทั้งสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นและเป็นสุข 2) พิชิตอุปสรรค หมายถึง ความสามารถในการแก้ปัญหาและปรับตัวให้อยู่ได้หรือก่อประโยชน์ได้ในท่ามกลางความเป็นอยู่และความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม 3) รู้จักพอใจ หมายถึง ความสามารถในการกระทำใจให้ยอมรับในสิ่งที่อยากได้อยากเป็นเท่าที่ได้เป็นอยู่จริง ได้ด้วยความสบายใจ

บุญรับ ศักดิ์มณี (2533) ได้ศึกษาสุขภาพจิตเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเนื่องจากคนที่มีสุขภาพจิตจะเป็นคนที่มองโลกในแง่ดี ได้รับความจริงได้ถูกต้องมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางจิตใจ คนที่มีลักษณะดังกล่าว สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างดีและสามารถทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เพราะคนที่มีสุขภาพจิตดี จะรู้สึกเป็นสุขและมีความพอใจในชีวิตและงานของตน จึงสามารถทุ่มเททำงานได้อย่างเต็มที่ โดยไม่กังวลต่อสิ่งอื่น ส่วนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหา พบว่าผู้ที่มีปัญหาพฤติกรรมมักเป็นผู้ที่มีอาการทางประสาท ขาดความมั่นคงทางด้านจิตใจ มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเองหรือผู้อื่นนอกจากนี้ยังพบว่าสุขภาพจิตมีความเกี่ยวข้องกับจิตลักษณะอื่น ๆ ด้วย เช่น เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน

ละอองทิพย์ พลานุภาพ (2532: 37-89) ได้ศึกษาสุขภาพจิตกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กนักเรียนประถมศึกษาตอนปลายที่อาศัยอยู่ในครอบครัวทั่วไป และเลี้ยงเด็กกำพร้าและยากจน เด็กในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าและยากจนให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กในครอบครัวทั่วไป เด็กที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีสุขภาพจิตและให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน เด็กในครอบครัวทั่วไปเด็กหญิงให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าเด็กชายในสถานเลี้ยงเด็กกำพร้าและยากจน เด็กชายและเด็กหญิงให้เหตุผลเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน เด็กในสภาพแวดล้อมต่างกันสุขภาพจิตกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิลวรรณ ศิริอังกุล (2535: 104 – 107) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนในเขตชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสุขภาพจิตไม่แตกต่างกัน นักเรียนวัยรุ่นตอนต้นมีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง นักเรียนที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและอยู่ในครอบครัวปกติ มีสุขภาพจิตดีกว่านักเรียนที่สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงและอยู่ในครอบครัวที่บิดาหรือมารดาเสียชีวิต หรือครอบครัวแตกแยก นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีฐานะเศรษฐกิจต่างกัน มีสุขภาพจิตไม่แตกต่างกัน ตัวแปรที่ส่งผลต่อสุขภาพจิตนักเรียน ได้แก่ สุขภาพกาย สถานภาพครอบครัว และอายุ

ประชิด สุขอนันต์ (2545) พบว่า สุขภาพจิตเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับความสุขและพฤติกรรมฆ่าตัวตายของนักเรียนมัธยมศึกษา ในการศึกษาถ้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 4 และ 6 จำนวน 1,160 คน จาก 12 โรงเรียนในจังหวัดเพชรบุรี นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อยขณะเดียวกันมีการนับถือศาสนาบ่อยและเชื่ออำนาจในตนต่ำ มีความสัมพันธ์กับการมีความสุขในชีวิตน้อยและมีพฤติกรรมการฆ่าตัวตายมากด้วย โดยมีผลเด่นชัดในนักเรียนที่มา

จากกรอบครัวแตก ส่วน ผู้ที่มีความสุขในชีวิตมากมีความสัมพันธ์กับการมีทัศนคติที่ดีต่อการฆ่าตัวตายน้อย และเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมฆ่าตัวตายน้อยด้วย

จากการประมวลผลการวิจัยในภาพรวมจะเห็นว่า สุขภาพจิตเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับความสุข นอกจากนี้จะส่งผลกระทบต่อการกระทำที่เป็นปัญหาหรือเป็นประโยชน์ต่อตนและสังคมแล้วยังส่งผลกระทบต่อจิตลักษณะด้านอื่นด้วย การวิจัยครั้งนี้คาดว่าสุขภาพจิตซึ่งเป็นปัจจัยด้านจิตลักษณะจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดสุขภาพจิต มีงานวิจัยที่ศึกษาสุขภาพจิตโดยใช้แบบวัด ดังนี้

ลินดา สุวรรณดี (2543) พัฒนาแบบวัดมาจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิณงามดา วนิทานนท์ และคณะ (2536) ลักษณะแบบวัดประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับ ปริมาณ ความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เครื่องเครียด จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อความมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

อัมพร อัสวโรจนกุลชัย (2546: 43) ได้พัฒนาแบบวัดสุขภาพจิตจาก ทิพย์สุดา จันทร์แจ่มเกล้า (2544) เพื่อใช้ในการศึกษาลักษณะทางจิต ลักษณะผู้นำและสถานการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริหารงานอย่างมีจริยธรรม ของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับอาการทางกายและ อารมณ์บางประการที่ผู้ตอบรายงานว่าตนเองมีปริมาณเท่าใด ได้แก่ ความวิตกกังวลโดยไม่ทราบสาเหตุ การมีอารมณ์รุนแรง ขาดความอดทน ขาดความกล้า นอนไม่หลับ จำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อความมีมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่จริงที่สุดถึงไม่จริงเลย ค่าความเที่ยงเท่ากับ .87

จากที่ได้รายงานมาจะเห็นว่า มีแบบวัดสุขภาพจิตที่นักวิชาการสร้างไว้แล้ว มีลักษณะเป็นข้อความประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543) มาใช้โดยตรวจสอบค่าความเที่ยงได้เท่ากับ .82

2.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จไปได้ด้วยดี ทั้งในด้านการแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือการแข่งขันกับผู้อื่น โดยการกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง และมีความมานะบากบั่นในการต่อสู้กับอุปสรรคต่างๆที่มาขวางกั้น เมื่อประสบผลสำเร็จก็จะเกิดความสบายใจ และมีความวิตกกังวลเมื่อประสบกับความล้มเหลว (McClelland,1987:110-111) แรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะประสบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานความเป็นเลิศ (Standard of Excellence) สุรางค์ โค้วตระกูล (2533: 123)

สุชาติ สุธรรมารักษ์ (2531: 186-187) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ ความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อเอาชนะคนอื่นหรือเพื่อความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล

จากความหมายข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันให้บุคคลกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จ เพื่อความภาคภูมิใจในตนเอง เพื่อเอาชนะ เพื่อศักดิ์ศรีของตน

นพนธ์ สัมมา (2523) ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการยอมรับพืชพันธุ์ใหม่ ๆ ไปปลูกของเกษตรกร ซึ่งได้พบว่า เกษตรกรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะยอมรับพืชพันธุ์ใหม่ ๆ ไปปลูกเพื่อเพิ่มผลผลิตของตนมากกว่าเกษตรกรที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

วิชัย เอียดบัว (2534) ซึ่งทำการศึกษาลักษณะทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะสำคัญ 1 ใน 3 ที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมของครู

सनาน คุณประเสริฐ (2535) ซึ่งทดลองใช้สารในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ก็ได้พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นจิตลักษณะสำคัญ 1 ใน 5 ที่สามารถร่วมทำนายความตั้งใจที่จะใช้นวัตกรรมในครูโดยสามารถทำนายในกลุ่มครูที่ได้รับสารชักจูงได้ดีกว่ากลุ่มครูที่ไม่ได้รับสารชักจูง

พัชรีย์ สิมพรัญ (2542: 69) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง แบบการคิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงเดือน กันทะพรหม (2543: 67-68) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดมหาสารคาม ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 599 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) ความถนัดด้านภาษา ความถนัดด้านจำนวน ความถนัดด้านเหตุผล ความถนัดด้านมิติสัมพันธ์ ความถนัดด้านความจำ ความถนัดด้านการใช้คำอย่างคล่องแคล่ว

สุรินยา ศรีวาชัย (2545) ได้ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งกีดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนและเจตคติต่อการเรียนในระดับที่สูง จะมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนที่สูงกว่านักเรียนที่มีปัจจัยดังกล่าวในระดับต่ำ

จากงานวิจัยสรุปว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นมีหลักฐานว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมการควบคุมตน และพฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การวิจัยนี้คาดว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยด้วยเช่นกัน และจะเป็นจิตลักษณะสำคัญประการหนึ่งที่สามารถทำนายพฤติกรรมวินัยได้อย่างมีนัยสำคัญ

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากงานวิจัยมีผู้สร้างเครื่องมือวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ได้พัฒนาแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยดัดแปลงมาจากแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ เฮอร์แมนส์ (Hermans 1990: 353-363) มีลักษณะเป็นประโยคประกอบด้วยมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการทำงาน ความสามารถของคนในการอดทนทำงานให้สำเร็จ การเลือกเพื่อนร่วมงาน การรู้จักกำหนดเป้าหมายในการทำงานให้สำเร็จ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84

ยศวรรณ นิพัทธ์ศิริผล (2541) สร้างแบบวัดเพื่อใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของพยาบาลวิชาชีพในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โดยอาศัยแนวคิดของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) มีมาตรวัด 6 ระดับ จาก "จริงที่สุด" ถึง "ไม่จริงที่สุด" จำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) เท่ากับ .33 ถึง .67 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .84

โสพจน์ รุ่งเรือง (2543) สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร โดยปรับจากเลิศศิลป์ รัตนนุติก (2538) ด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า จำนวน 50 ข้อ มีมาตรวัด 5 หน่วย จาก "มากที่สุด" ถึง "น้อยที่สุด" ครอบคลุมเนื้อหา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 6 ด้าน คือ ด้านความกล้าเสี่ยง ความกระตือรือร้น ความทะเยอทะยาน ความรับผิดชอบต่อตนเอง การรู้จักตนเอง และด้านความมีเอกลักษณ์ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96

จากที่รายงานมาพบว่ามีผู้สร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อใช้งานวิจัยกับบุคคลหลายกลุ่ม ลักษณะส่วนใหญ่เป็นมาตราประเมินรวมค่าผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่าแบบวัดของบุญรับ ศักดิ์มณี (2532) น่าจะใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้ จึงได้นำแบบวัดดังกล่าวมาใช้โดยตรวจสอบคุณภาพใหม่ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .76

2.2.3 เจตคติต่อการกีฬา กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

เจตคติต่อการกีฬา หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึก และ แนวโน้มในการแสดงออกต่อการกีฬาของนักเรียนในลักษณะชอบ – ไม่ชอบ เห็นประโยชน์ – ไม่เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่า ไม่เห็นคุณค่า ต่อการเรียน การฝึกซ้อม และการแข่งขันกีฬา

งานวิจัยในประเทศไทยได้ศึกษาเจตคติในลักษณะที่มีตัวแปรอื่นร่วมด้วย และก็ได้พบความสัมพันธ์ของเจตคติกับจิตลักษณะอื่นและเจตคติต่อพฤติกรรมต่างๆ ดังนี้

พ่องพรรณ แว่วพิเศษ (2534) ได้ศึกษานักศึกษาชายในวิทยาลัยอาชีวศึกษา 4 แห่ง จำนวน 250 คน พบว่านักศึกษามีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทน้อย หรือไม่มีเลย มีเจตคติที่ดีต่อการไม่ทะเลาะวิวาท และมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูงกว่านักศึกษามีพฤติกรรมทะเลาะวิวาทมาก โดยเจตคติเป็นตัวแปรที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษา

วิชัย เอียดบัว (2534) ได้ศึกษากลุ่มครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 468 คน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะจิตสังคมกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิทยาการพบผลการวิจัยประการหนึ่งว่าเจตคติต่ออาชีพครู กับจิตลักษณะอื่นอีก 2 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการ ทั้ง 3 ด้านในครูที่สุขภาพจิตดีมากได้มากกว่าในครูที่มีสุขภาพจิตดีน้อย

สนาน คุณประเสริฐ (2535) ซึ่งศึกษาผลการใช้สารชักจูงในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษา ของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างจังหวัด จำนวน 200 คน ก็ได้พบว่าเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูกับจิตลักษณะอีก 4 ด้าน ร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะใช้นวัตกรรมในครูได้และทำนายในกลุ่มครูที่ได้รับสารชักจูงได้ดีกว่าในกลุ่มครูที่ไม่ได้รับสารชักจูง

เกษม จันทศร (2541:3) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการต้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนที่มีจิตลักษณะตามสถานการณ์ ในด้านทัศนคติไม่ติดยาบ้ามากมีความเชื่ออำนาจในตนเองด้านสุขภาพสูง แต่ถ้าอยู่ในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการเสพยาบ้าบ่อยเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมด้านยาบ้ามาก โดยเฉพาะในด้านพฤติกรรมหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้ามาก พบผลที่ชัดเจนในกลุ่มนักเรียนทั่วไป และผู้ที่อยู่ในครอบครัวที่สมบูรณ์

วิทยา ศรีสมุทร (2541) ที่ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการออกกำลังกายของนักมวยไทยอาชีพ พบว่า นักมวยไทยอาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการออกกำลังกาย

อนเนก เดชะสุข (2542: 90) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติต่อครูผู้สอน ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมีวินัยในตนเอง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 536 คน ผลการวิจัย พบว่า 1)เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อดิศักดิ์ กริเทพ (2543) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทักษะคิดต่อการออกกำลังกาย พฤติกรรมการออกกำลังกายและผลสัมฤทธิ์ในการแข่งขันของนักกรีฑา ในกีฬายกน้ำหนักศึกษาแห่งประเทศไทยครั้งที่ 20 พ.ศ. 2542 พบว่า ทักษะคิดต่อการออกกำลังกายของนักกรีฑามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการออกกำลังกาย และนักกรีฑาที่เข้ารอบชิงชนะเลิศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักกรีฑาที่ตกรอบ

จากที่รายงานมาในส่วนนี้จึงกล่าวได้ว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ซึ่งพบว่าเจตคติต่ออาชีพครูมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเมื่อศึกษาตัวแปรอื่นร่วมด้วย และพบว่าเจตคติต่อการออกกำลังกายของนักกรีฑามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการออกกำลังกาย ดังนั้นจึงคาดว่าเจตคติต่อการกีฬาจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญ

การวัดเจตคติต่อการกีฬา ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับเจตคติพบว่าเครื่องมือวัดเจตคติของนักเรียน มีดังนี้

อุษณีย์ วรรณจิตย์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการสร้างไคอะแกรมกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งวัดจากแบบสอบถามวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผลการวิจัยพบว่าเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรัญญา ฤาชัย (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตาม

คู่มือครู ซึ่งวัดจากแบบสอบถามวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 20 ข้อ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา รูปแบบที่ 3 มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

การวัดเจตคติต่อการกีฬาในการวิจัยครั้งนี้ วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ

2.2.4 ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

ลักษณะมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถในการคาดการณ์ไกลและ เล็งเห็นความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีความต้องการ ได้รับผลในอนาคตที่ดีกว่าหรือมากกว่าผลที่จะได้รับในปัจจุบัน จึงดำเนินการวางแผนเพื่อปฏิบัติ ต่อจากนั้นจะควบคุมตนเองให้ปฏิบัติเป็นขั้นเป็นตอนตามแผนที่วางไว้ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต ซึ่งการ ดำเนินการปฏิบัติตามแผนนี้เป็นระยะเวลาสั้นกว่าจะบรรลุผล หรือจะต้องทำเป็นจำนวนหลาย ครั้ง ซึ่งเป็นการควบคุมตนเองให้ละเว้นการกระทำบางอย่างในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งได้ผลตาม ต้องการ มิสเชล (Mischel 1974: 287)

มิสเชล (Mischel 1974: 250) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตมีความสำคัญต่อ การพัฒนาประเทศ เนื่องจากประเทศที่กำลังพัฒนาจะต้องมีการปรับเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ระเบียบ ประเพณี ประชาชนของประเทศที่กำลังพัฒนา จะต้องเป็นความสำคัญของการวางแผน เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับในอนาคต

ไรท์ (Wright 1975: 298) ได้กล่าวว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตสูงจะเป็นผู้ที่ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ และไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของศาสนา และกฎหมาย ซึ่งจะเห็นว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตจัดว่าเป็นผู้มีจริยธรรมสูงด้วย และยังพบว่า ยูวาชญากรมี ลักษณะมุ่งอนาคตต่ำกว่าปกติ

จรรยา สุวรรณทัต (2531: 50-52) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็นลักษณะ ทางจิตใจที่สำคัญ และเกี่ยวข้องกับพัฒนาสัมฤทธิ์ผลในตัวบุคคลและสังคมนอกจากนี้ยังมี ความสัมพันธ์กับลักษณะทางจิตอื่นๆ ของบุคคลด้วยที่สำคัญคือ สติปัญญา และจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2520: 39) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคตเป็น ลักษณะหนึ่งของความเป็นพลเมืองดีและเป็นลักษณะหนึ่งซึ่งจะทำให้บุคคลมีความเพียรพยายาม ต่อสู้อุปสรรคเพื่อความเจริญของตนเอง และส่งผลต่อประเทศชาติ ฉะนั้นลักษณะมุ่งอนาคตจึง เป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศด้วย

สุพล วังสินธ์ (2534: 31-35) ที่กล่าวว่าลักษณะมุ่งอนาคตเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาจริยธรรม

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2536) กล่าวว่า “ลักษณะมุ่งอนาคต” (Future Orientation) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคาดการณ์ ไกลไปในอนาคต โดยคิดได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นทั้งผลดีและผลเสีย และเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ส่วน “การควบคุมตน” หรือที่เรียกว่า “วินัยในตนเอง” จะเป็นส่วนปลาย และควรเกิดควบคู่กัน คือมีการมุ่งอนาคตในบางเรื่องเกิดขึ้นมาก่อน แล้วบุคคลต้องใช้การควบคุมตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินการไปตามที่วางเป้าหมายเอาไว้ นั่น จนประสบความสำเร็จในเวลาที่กำหนดไว้ด้วย ฉะนั้น “การควบคุมตนเอง” ก็คือ การมีวินัยในตนเองซึ่งหมายความถึง การจัดระเบียบพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เกิดผลตามที่ตนต้องการในเวลาที่ต้องการในอนาคต

จากการประมวลผลการวิจัยในภาพรวมชี้ให้เห็นว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน มีความสำคัญต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ต้องการ ผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตมากกว่าสามารถกระทำพฤติกรรมที่ต้องการมากกว่า สามารถกระทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้มากกว่า ดังนั้นจึงคาดว่าลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน มีงานวิจัยที่ศึกษาการวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ดังนี้

ลินดา สุวรรณดี (2543) ได้นำแบบวัดมาจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน งามตา วนินทานนท์ และคณะ (2536) ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคต และการอดได้ รอได้ ของนักเรียนผู้ตอบ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียน สุขภาพ และการใช้เงิน จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่จริงที่สุดจนถึงไม่จริงเลย แบบวัดนี้เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้มีค่าสูง ขึ้นเท่ากับ .76

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2537) ได้สร้างแบบฝึกที่ให้ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกปฏิบัติควบคุมบังคับตนเองให้สามารถทำงานอย่างขยันขันแข็งทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง สุขภาพ โดยสามารถจดบันทึกพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และจดพฤติกรรมที่ไม่ถึงปรารถนาได้ โดยไม่ต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก

จากการศึกษาพบว่า การวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสามารถวัดได้หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถามวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และการใช้รายงานพฤติกรรม

เพื่อวัดความสามารถในการควบคุมตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดของลินดา สุวรรณดี (2543) โดยสอบวัดค่าความเที่ยงเท่ากับ .73

2.2.5 เหตุผลเชิงจริยธรรม กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นเครื่องแสดงมุลเหตุจูงใจ ที่อยู่เบื้องหลังการกระทำของบุคคล การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาการด้านอื่นๆ ของบุคคล โดยเฉพาะพัฒนาการด้านสติปัญญาและพัฒนาการทางด้านอารมณ์ด้วย ดวงเดือน พันธมนาวิน (2524)

เหตุผลของบุคคลในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ซึ่งเหตุผลที่บุคคลใช้เรียงลำดับจากขั้นต่ำไปสู่อันดับสูงสุดนั้นมีอยู่ 6 ประเภท ขั้นต่ำสุดคือ การมีเจตนาที่จะหลบหลีกการโดนลงโทษทางกาย ขั้นที่สองเป็นการกระทำเพื่อต้องการรางวัล ขั้นที่สามคือเจตนาที่จะทำตามที่ผู้อื่นเห็นชอบ ขั้นที่สี่คือ เจตนาที่จะเคารพกฎหมาย หลักศาสนา หรือปทัสฐานของสังคม เพราะเห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ขั้นที่ห้าคือ การเคารพตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ รู้จักละอายใจตนเองเมื่อทำผิด และภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำความดี ขั้นที่หกคือ การยึดหลักอุดมคติสากล เช่น ความเสมอภาค ความยุติธรรม เห็นแก่ส่วนรวม มนุษยชาติและมนุษยธรรม เหตุผลเชิงจริยธรรมของบุคคลนี้วัดได้โดยการศึกษาเจตนาเหลือเหตุที่บุคคลใช้ในการตัดสินใจเลือกกระทำในเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งทางจริยธรรม

โคลเบอร์ก (Kohlberg, 1969:394) เชื่อว่าพัฒนาการทางการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมนั้นจะเป็นไปตามขั้นที่ 1 ผ่านแต่ละขั้นไปจนถึงขั้นที่ 6 บุคคลจะพัฒนาข้ามขั้นมิได้ เพราะการใช้เหตุผลในขั้นที่สูงขึ้นไป จะเกิดขึ้นด้วยการมีความสามารถในการใช้เหตุผลในขั้นที่ต่ำกว่าอยู่ก่อนแล้วและต่อมาบุคคลที่ได้รับประสบการณ์ทางสังคมใหม่ ๆ หรือสามารถเข้าใจความหมายของประสบการณ์เก่าๆ ได้ดีขึ้นตามลำดับ

งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลเชิงจริยธรรม กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียนมี ดังนี้

ดวงเดือน พันธมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520:210) ได้ศึกษาจริยธรรมของเยาวชนไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างอายุ 11-25 ปี จำนวน 1,400 คน ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตนั้นควรจะได้มีการปลูกฝังก่อนที่เด็กจะมีอายุ 10 ปี เพราะเมื่อเริ่มวัยรุ่นลักษณะทางจริยธรรมสองประการนี้จะเริ่มคงที่ ผู้ที่มาจากครอบครัวยากจน จะมีพัฒนาการช้ากว่ากลุ่มอื่นในช่วงวัยรุ่นตอนต้น แต่จะทันกลุ่มอื่นในวัยรุ่นตอนปลาย ในด้านอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดู การอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากใช้

เหตุผลมากมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักศึกษาทุกระดับอายุ และพบว่า ในครอบครัวยากจนบิดามารดามีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะช่วยให้ลูกมีจริยธรรมสูงได้

สุรพงษ์ ชูเดช (2533) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย กับจิตลักษณะที่สำคัญของนิสิต โดยได้ศึกษาจากนิสิตที่เรียนอยู่ในชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 จากสองมหาวิทยาลัยในกรุงเทพฯ จำนวน 273 คน พบว่า ในกลุ่มนิสิตหญิงที่มีฐานะค่อนข้างสูง ถ้ามีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง จะเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนในมหาวิทยาลัยมาก รวมทั้งกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมทางกีฬาและสันทนาการมากกว่าผู้ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมใดๆ อย่างชัดเจน สำหรับผลการวิจัยของ จิรวัดนา มั่นยืน (2536) พบว่า นิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงจะเข้าร่วมในชมรมพุทธศาสตร์มากกว่านิสิตที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

วรรณิ วรรณชาติ (2541) ได้ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์ของนักศึกษาชายในมหาวิทยาลัย พบว่าเหตุผลเชิงจริยธรรมร่วมกับจิตลักษณะอื่นๆ อีก 3 ตัว สามารถร่วมกันทำนาย 1) ความแปรปรวนของการรับอิทธิพลจากเพื่อนของนักศึกษาแบบลดอวยพหุคูณได้ 43.5% โดยเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 3 2) ทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยงเอดส์นักศึกษาได้ 30% โดยเหตุผลเชิงจริยธรรมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2 โดยที่ผลการวิเคราะห์หามีค่าเบต้าเป็นลบ นั้นแสดงว่านักศึกษาที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง มีพฤติกรรมรับอิทธิพลจากเพื่อนน้อย

การวิจัยของ โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะ และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูได้พบว่าตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 7 ประการ (มุ่งอนาคตและควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิตแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมในอาชีพ ความใกล้ชิดศาสนา และเจตคติต่ออาชีพครู) และจิตลักษณะใหม่ 2 ประการ (เหตุผลเชิงจริยธรรมหลังฝึก และเจตคติต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังฝึก) ร่วมกัน 9 ประการ สามารถทำนายพฤติกรรม จริยธรรมทั่วไป และพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของครูอาจารย์ ได้มากกว่าจิตลักษณะชุดใดชุดหนึ่งตามลำดับ

จากการศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลเชิงจริยธรรมสรุปได้ว่าบุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงจะเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมปฏิบัติงานหรือการกระทำใดๆ ที่พึงประสงค์มากกว่าบุคคลที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ ดังนั้นจึงคาดว่า เหตุผลเชิงจริยธรรมจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับพฤติกรรมวินัยของนักเรียน

การวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม มิงานวิจัยที่ศึกษาการวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม

ดังนี้

เพียเจท์ (Piaget:1932) และ โคลเบอร์ค (Kohlberg:1958) ได้พัฒนาแบบวัด เหตุผลเชิงจริยธรรมแบบปลายเปิด โดยจัดให้มีการอภิปรายความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องทางศีลธรรม ส่วน ยูสเซนส์ (Yussen:1976) ได้ใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมโดยใช้ตัวเลือก 12 ตัวเลือก

ดวงเดือน พันธุนาวินและเพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม (2519) ได้สร้างแบบวัด เหตุผลเชิงจริยธรรม ในงานวิจัยจริยธรรมของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ มีตัวเลือก 6 ตัวเลือก

บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมชนิดให้ผู้ตอบเลือก ตอบจากเรื่องจำนวน 14 เรื่อง ซึ่งเป็นเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันและเหตุการณ์ในการทำงาน โดยแต่ละเรื่องนั้นให้ผู้ถูกศึกษาสมมติตัวเองเป็นตัวละครเอกในเรื่อง และถามถึงการตัดสินใจกระทำ และเหตุผลในการกระทำแล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดของตนมากที่สุดหนึ่งคำตอบจาก ตัวเลือกที่มีไว้ให้ 6 ตัวเลือก สำหรับแต่ละเรื่อง ผู้ตอบจะมีคะแนนรวมจาก 14-84 คะแนน

โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ได้สร้างแบบวัดเหตุผลเชิง จริยธรรมแบบมาตราประมาณค่า ประกอบด้วย เรื่องขัดแย้งทางจริยธรรม จำนวน 12 เรื่อง แต่ละเรื่องมีเหตุผล 2 ข้อ ให้ประเมิน 6 ระดับ แบบวัดดังกล่าวมีค่าความเที่ยงเท่ากับ.84

การใช้แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบวัดของทวีวัฒน์ บุญชิต (2546) เป็นแนวเดียวกับโกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ซึ่งทวีวัฒน์ บุญชิต พัฒนาสำหรับนักเรียนวัยรุ่น จำนวน 12 เรื่อง ๆ ละ 2 เหตุผล แบบวัดนี้เดิมมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .76 เมื่อนำมาใช้ตรวจสอบค่าความเที่ยงเท่ากับ .81

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วยนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปีการศึกษา 2545 ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 589 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างสุ่มอย่างง่ายจากประชากร โดยใช้สัดส่วนการคิดจากตารางของเคร็จซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้าง ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538: 12) พิจารณาสัดส่วนจากประชากร 589 คน ต้องใช้ตัวอย่าง ตามเกณฑ์ขั้นต่ำ 250 คน ได้สุ่มไว้ 300 คน แต่เมื่อเก็บข้อมูลได้แบบสอบถามคืนและเป็นฉบับที่มีการตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 290 ฉบับ ซึ่งถือว่ามีนักเรียนจำนวน 290 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยนี้ จากจำนวนดังกล่าวเมื่อนำมาจำแนกตามชั้นปีและเพศเป็นดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างการวิจัยจำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	ชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาปีที่ 4-6	10	3.45	13	4.49	23	7.9
มัธยมศึกษาตอนต้น	87	30.00	38	13.10	125	43.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย	81	27.93	61	21.03	142	49

จากตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง 3 ระดับ 1) ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย นักเรียน ป.4, ป.5, และ ป.6 จำนวนรวม 23 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 10 คน ร้อยละ 3.45 เพศหญิงจำนวน 13 คน ร้อยละ 4.49 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประกอบด้วย นักเรียน ม.1, ม.2 และ ม.3 จำนวนรวม 125 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 87 คน ร้อยละ 30 เพศหญิง จำนวน 38 คน ร้อยละ 13.10 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประกอบด้วยนักเรียน ม.4, ม.5 และ ม.6 จำนวนรวม 142 คน แบ่งเป็นเพศชายจำนวน 81 คน ร้อยละ 27.93 เพศหญิง จำนวน 61 คน ร้อยละ 21.03

2. ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรในการวิจัยเป็น ดังนี้

2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษามี 2 ประเภท คือ ตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

2.1.1 ตัวแปรอิสระ มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวแปรสถานการณ์และกลุ่มตัวแปร

จิตลักษณะ

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่

- 1) การสนับสนุนของผู้ปกครอง
- 2) บรรยากาศการเรียน
- 3) แบบอย่างที่ดี

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่

- 1) สุขภาพจิต
- 2) เจตคติต่อการกีฬา
- 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 4) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม

2.1.2 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามของการวิจัยนี้คือ

- 1) พฤติกรรมวินัยในการเรียน
- 2) พฤติกรรมวินัยในการกีฬา

2.2 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรอิสระประกอบด้วยกลุ่มตัวแปร 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวแปรสถานการณ์และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการตามลำดับดังต่อไปนี้

2.2.1 *กลุ่มตัวแปรสถานการณ์* กลุ่มตัวแปรนี้ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียน แบบอย่างที่ดี ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

1) การสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาให้ความสะดวกช่วยเหลือ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในการส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ฝึกซ้อมหรือแข่งขันกีฬา ทั้งทางตรงและทางอ้อม การวัดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ใช้แบบวัดของ ทวีวัฒน์ บุญชิต (2545) ซึ่งเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้รับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก ส่วนผู้ที่คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้รับรู้การสนับสนุนจากผู้ปกครองน้อย

2) บรรยากาศการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ รอบตัวขณะเรียน อันได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน การแสดงออกของเพื่อน ๆ ต่อครู และการปฏิบัติต่อกันระหว่างเพื่อนนักเรียน การวัดบรรยากาศ การเรียน ใช้แบบวัดของ ทวีวัฒน์ บุญชิต (2545) ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตราประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดี ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ด้อย

3) แบบอย่างที่ดี หมายถึง สภาวะหรือตัวแบบที่มีอิทธิพลในด้านการเรียนและการกีฬา ต่อนักเรียนได้แก่ สภาวะตัวแบบกระทำความคิด รับผิดชอบมีวินัย มุ่งมั่นในเป้าหมายที่ชัดเจน มีจิตใจที่นิ่งสงบ มีสมาธิในการฝึกซ้อม การเล่นและแข่งขันกีฬาและประสบผลสำเร็จในการเรียน การกีฬา การวัดใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ลักษณะแบบวัดเป็นประเภทมาตราประเมินรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 10 ข้อความ และแต่ละข้อมีการประเมิน 2 ครั้ง ครั้งแรกมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ครั้งที่สองมีมาตรวัด 3 หน่วย จาก “มาก” ถึง “น้อย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-180 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างที่ดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับแบบอย่างที่ดีน้อย

2.2.2 **กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ** กลุ่มตัวแปรนี้ ประกอบด้วย 5 ตัวแปร คือ สุขภาพจิต เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเหตุผลเชิงจริยธรรม ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

1) สุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ ที่แสดงถึงการรู้สึกวิตกกังวล ความตื่นเต้น การมีสมาธิ และมีความกล้าในสิ่งที่สมควร วัดโดยแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่น ที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วรินทร์านนท์ และคณะ 2536) โดยเลือกมาใช้จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ทุกข้อมีลักษณะเป็นข้อความทางลบ ดังนั้นผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยจึงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีน้อย และผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตดีมาก (ลินดา สุวรรณดี 2543: 42)

2) เจตคติต่อการกีฬา หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึกและแนวโน้มในการแสดงออกต่อการกีฬาของนักเรียนในลักษณะ ชอบ - ไม่ชอบ เห็นประโยชน์ - ไม่เห็นประโยชน์เห็นค่า - ไม่เห็นคุณค่า ต่อการเรียน การฝึกซ้อม การแข่งขันกีฬา ตัวแปรนี้วัดโดยใช้แบบวัด มาตรประเมินรวมค่าที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดและผลการวิจัยที่ได้ประมวลมามีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วย มาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีเจตคติต่อการกีฬาน้อย

3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน และชอบเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นี้ ใช้แบบวัดของ บุญริบ ศักดิ์มณี (2532: 48) ที่ใช้ ในการสร้างเสริมจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ เป็นแบบวัดประเภท มาตรประเมินรวมค่า แบบวัดนี้ประกอบด้วยข้อความ 20 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

4) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตรวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักอดได้ รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า หรือสำคัญกว่าที่จะมี

มาในอนาคตนั้น วัดโดยแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วณิชทานนท์ และคณะ 2536) จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมิน 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนจึงอยู่ระหว่าง 10–60 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนรวมสูง แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองต่ำ

5) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาที่ก่อจะให้เกิดประโยชน์ หรือโทษต่อตนเอง ผู้อื่น หรือส่วนรวมในการที่บุคคลจะเลือกกระทำในสถานการณ์ที่ผลประโยชน์ของหลายฝ่ายขัดแย้งกัน เป็นเหตุผลของบุคคลในของหลายฝ่ายขัดแย้งกัน เป็นเหตุผลของบุคคลในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง ซึ่งเหตุผลที่บุคคลใช้เรียงลำดับจาก ขั้นต่ำ ไปสู่ขั้นสูงสุดนั้นมีอยู่ 6 ประเภท ขั้นต่ำสุดคือ การมีเจตนาที่จะหลบหลีกการโดนลงโทษทางกาย ขั้นที่สองเป็นการกระทำเพื่อต้องการรางวัล ขั้นที่สามคือ เจตนาที่จะทำตามผู้อื่นเห็นชอบ ขั้นที่สี่คือเจตนาที่จะเคารพกฎหมาย หลักศาสนาหรือปทัสถานของสังคมเพราะเห็นความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ ขั้นที่ห้าคือ การเคารพตนเองสามารถควบคุมตนเองได้ รู้จักละอายใจตนเองเมื่อทำผิด และภาคภูมิใจในตนเองเมื่อทำความดี ขั้นที่หกคือ การยึดหลักอุดมคติสากล เช่นความเสมอภาค ความยุติธรรมเห็นแก่ส่วนรวม มนุษยชาติและมนุษยธรรม แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดของ ทวีวัฒน์ บุญชิต (2546) โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์สมมติจำนวน 12 เรื่อง 24 ข้อ และในแต่ละเรื่องจะอ้างเหตุผลที่กระทำหรือไม่กระทำซึ่งเป็นเหตุผลในขั้นที่ 5 และขั้นที่ 6 และแต่ละขั้นจะมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ มากที่สุด ถึง น้อยที่สุด การตรวจให้คะแนนในแต่ละข้อจะมีตั้งแต่ 1 ถึง 6 เมื่อรวม 12 เรื่อง 24 ข้อ พิสัยของคะแนนทั้งหมดจะอยู่ระหว่าง 24 – 144 คะแนน คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

2.2.3 ตัวแปรตาม ตัวแปรตามมี 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน และ พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ซึ่งมีนิยามปฏิบัติการดังนี้

พฤติกรรมวินัยในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในลักษณะการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน แนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูสอนจดบันทึกคำอธิบายจากความเข้าใจของตนเอง ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินรวมค่าประกอบด้วยข้อความ 9 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย

จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษาต่ำ

พฤติกรรมวินัยในการศึกษา หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติตามกฎ กติกาของข้อบังคับอย่างปกติด้วยความสม่ำเสมอด้วยความตั้งใจ ใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนรวมค่า ประกอบด้วยข้อความ 11 ข้อความ แต่ละข้อความมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ที่ได้คะแนนมาก แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษาสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษาต่ำ

2.2.4 ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางชีวสังคม หรือลักษณะภูมิหลังของนักเรียน

ลักษณะทางชีวสังคมหรือลักษณะภูมิหลังของนักเรียน หมายถึง คุณลักษณะต่างๆ ของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ผลการเรียน สถานภาพของผู้ปกครอง ภูมิลำเนา

3. เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถามและแบบวัด ซึ่งแบ่งเป็น 10 ตอน ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลังของผู้ตอบ
- 2) แบบวัดสุขภาพจิต
- 3) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 4) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน
- 5) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม
- 6) แบบวัดการสนับสนุนของผู้ปกครอง
- 7) แบบวัดบรรยากาศการเรียน
- 8) แบบวัดแบบอย่างที่ดี
- 9) แบบวัดเจตคติต่อการกีฬา

10) แบบวัดพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬา

3.1 การได้มาซึ่งเครื่องมือและลักษณะเครื่องมือ

แบบวัดตัวแปรทั้งหมดเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งตามการได้มาเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 แบบวัดที่มีผู้วิจัยสร้างและหาค่าคุณภาพไว้แล้ว มี 6 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดสุขภาพจิต แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม แบบวัดการสนับสนุนของผู้ปกครอง แบบวัดบรรยากาศการเรียน กลุ่มที่ 2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดแบบอย่างที่ดี แบบวัดเจตคติต่อการกีฬา แบบวัดพฤติกรรมวินัยในการเรียน และแบบวัดพฤติกรรมวินัยในการกีฬา รายละเอียดการสร้างและการหาค่าคุณภาพของแต่ละแบบวัด ดังนี้

3.1.1 แบบวัดที่มีผู้สร้างไว้แล้ว แบบวัดกลุ่มนี้มี 6 แบบวัด ผู้วิจัยนำเครื่องมือวิจัยของผู้อื่นมาใช้โดยมีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่หนึ่งพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามให้ตรงกับนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ทำการวิจัย ขั้นที่สองตรวจสอบความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่สาม นำแบบสอบถามไปรวมเป็นชุดเครื่องมือที่เตรียมไว้ใช้จริงในการวิจัย แบบวัดกลุ่มนี้ประกอบด้วย

1) แบบวัดสุขภาพจิต แบบวัดนี้ ลินดา สุวรรณดี (2543) พัฒนามาจากดวงเดือน พันธมนาวิน งามตา วนิทานนท์ และคณะ (2536) ลักษณะแบบวัดประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับปริมาณความวิตกกังวล อารมณ์แปรปรวน ขาดสมาธิ เคร่งเครียด เป็นต้น โดยเลือกมาใช้เพียง 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 แบบวัดนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76 และเมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้ได้ตรวจสอบอีกครั้งมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 โดยใช้ชื่อแบบวัดว่า ความรู้สึกเกี่ยวกับตน ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 44

เกณฑ์การให้คะแนน แบบวัดนี้มีเฉพาะข้อความทางลบ ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับจึงให้คะแนน “จริงที่สุด” 1 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 6 คะแนน พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 10–60 คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- ฉันมีเรื่องกลุ่มใจอยู่เสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรบ่อยๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) แบบวัดแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดนี้ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532)

ดัดแปลงมาจากแบบวัดแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมนส์ (Hermans 1990: 353–363) ลักษณะเป็นประโยชน์มีเนื้อหาเกี่ยวกับความมุ่งมั่นในการทำงาน ความสามารถของคนในการอดทนทำงานให้สำเร็จ การเลือกเพื่อนร่วมงาน การรู้จักกำหนดเป้าหมายในการทำงานให้สำเร็จ แต่ละประโยคประกอบด้วย 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 มีค่าอำนาจจำแนก (ค่า t) ระหว่าง 2.75 – 7.45 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .84 เมื่อนำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76 โดยใช้ชื่อแบบวัดว่าฉันและสิ่งบันเทิงใจ ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 45

การให้คะแนนในข้อที่ 1, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 ส่วนข้อ 2, 6, 7, 9, 10, 13 จะให้คะแนนจากจริงที่สุดเท่ากับ 1 ถึงไม่จริงเลยเท่ากับ 6 พิสัยคะแนนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่ามีแรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดฉันและสิ่งบันเทิงใจ

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- เพื่อนๆ ลงความเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนขยัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- แท้ที่จริงแล้ว ข้าพเจ้าเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความสามารถคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตนในอนาคตและการอดได้ รอได้ของนักเรียนผู้ตอบในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการเรียนสุขภาพ และการใช้เงิน ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของ ลินดา สุวรรณดี (2543) ซึ่งนำมาจากแบบวัดของ ดวงเดือน พันธมนาวิน งามตา วณิชทานนท์ และคณะ (2536) มี 2 ตอน ตอนละ 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .64 และ .76 ตามลำดับ เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้เลือกเพียง 10 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .73 โดยใช้ชื่อแบบวัดฉันในปัจจุบันและอนาคต ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 46

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “จริงที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “ไม่จริงเลย” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดฉันในปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- เมื่อฉันขี้เกียจ ฉันจะไม่แปร่งฟันในตอนเช้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นโดยสมมติเหตุการณ์ ความขัดแย้งแล้วอ้างถึงสิ่งจูงใจให้บุคคลกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างไร อย่างหนึ่ง โดยมีสาเหตุเหล่านี้จัดแบ่งได้เป็น 6 ชั้น ตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก สองชั้นแรกคือ ความกลัวการเจ็บปวดและทรมาณกาย และหวังรางวัลที่เป็นวัตถุสิ่งของ สองชั้นกลาง เป็นการกระทำตามกลุ่มคนใกล้ชิดและทำตามกฎเกณฑ์ วัฒนธรรมและศาสนา สองชั้นสูงสุด คือการเคารพตนเองและผู้อื่น และการยึดหลักอุดมคติสากลเพื่อส่วนรวม บุคคลจะสามารถใช้เหตุผลในชั้นใดชั้นหนึ่งใน 6 ชั้นนี้ แบบวัดการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำมาจาก ทวีวัฒน์ บุญชิต (2546) ซึ่งปรับปรุงและพัฒนาโดยโกศล มีคุณ (2541) โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเหตุการณ์สมมติ จำนวน 12 เรื่อง 24 ข้อ และแต่ละเรื่องจะอ้างเหตุผลที่กระทำหรือไม่กระทำ ซึ่งเป็นเหตุผลในชั้นที่ 5 และชั้นที่ 6 และแต่ละชั้นนั้น จะมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ มากที่สุด ถึง น้อยที่สุด โดยมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .76 เมื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .81 โดยใช้ชื่อแบบวัดฉันกับการตัดสินใจ ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 47

เกณฑ์การให้คะแนน ในแต่ละข้อมีคะแนน 6 อันดับ โดยข้อความทางบวกให้คะแนน “มากที่สุด” 6 คะแนน และลดลงตามลำดับจนถึง “น้อยที่สุด” ให้ 1 คะแนน ข้อความทางลบให้คะแนนกลับกัน พิสัยคะแนนทั้งหมดจึงอยู่ระหว่าง 24 – 144 คะแนน

ตัวอย่างแบบวัดฉันกับการตัดสินใจ

คำชี้แจง ต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์สมมติขึ้น หากนักเรียนอยู่ในเหตุการณ์นี้ จะตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำ โดยมีเหตุผลที่กำหนดไว้ และนักเรียนเห็นด้วยกับเหตุผลดังกล่าว ในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่ มากที่สุด มาก ก่อนข้างมาก ก่อนข้างน้อย น้อย น้อยที่สุด เพียงแห่งเดียว ตามความรู้สึกที่ จริง ในแต่ละเรื่อง โปรดตอบทั้ง 2 ข้อ

เรื่องที่ 1 ในเวลาที่ข้าพเจ้าว่างจากการเรียนและทำการบ้านที่ครูให้เสร็จแล้ว บางครั้งข้าพเจ้าก็ขี้เกียจที่จะทำงานบ้านหรือคู่มือเล็กๆ ข้าพเจ้าก็จะวิ่งเล่นหรือไปหาเพื่อน แต่ในบางครั้งข้าพเจ้าก็จะช่วยผู้ปกครองทำงานบ้านหรือคู่มือเล็กๆ เหตุผลที่ข้าพเจ้าช่วยทำงานบ้านคือ

- เหตุผลที่ข้าพเจ้าทำงานบ้านเพราะ “เมื่อข้าพเจ้าทำตนให้เป็นประโยชน์ ข้าพเจ้าจะสบายใจและภาคภูมิใจในตนเอง” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

- เหตุผลที่ข้าพเจ้าทำงานบ้านเพราะ “การรู้จักช่วยเหลือผู้ใกล้ชิด ย่อมเป็นมนุษย์ที่สละความเห็นแก่ตัวไปได้มาก” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

5) แบบวัดการสนับสนุนของผู้ปกครอง ประกอบด้วยประโยคสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาให้ความสะดวกช่วยเหลือ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ในการส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนฝึกซ้อม หรือการแข่งขันกีฬาทั้งทางตรงและทาง อ้อม เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) จำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .83 โดยใช้ชื่อแบบวัดผู้ปกครองของฉัน ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 48

การให้คะแนนในข้อที่ 1, 2, 5, 9, 10 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 ส่วนข้อที่ 3, 4, 6, 7, 8 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่รับรู้ว่าคุณปกครองให้การสนับสนุนมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนน้อย แสดงว่าเป็นผู้ที่รับรู้ว่าคุณปกครองให้การสนับสนุนน้อย

ตัวอย่างแบบวัดผู้ปกครองของฉันทัน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- พ่อแม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- พ่อแม่ทำตัวเหินห่างจากฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6) แบบวัดบรรยากาศการเรียน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ รอบตัวขณะเรียน อันได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู การปฏิบัติของครู ต่อนักเรียน การแสดงออกของเพื่อนๆ ต่อครู และการปฏิบัติต่อกันระหว่างเพื่อนนักเรียน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดของทวิวัฒน์ บุญชิต (2545) จำนวน 20 ข้อแต่ละข้อมีมาตรประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และเมื่อนำมาใช้ในงานวิจัยนี้มีค่าเท่ากับ.84 โดยใช้ชื่อแบบวัดบรรยากาศการเรียน ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 49

การให้คะแนน ในข้อที่ 1, 5, 6, 8, 9, 10, 14, 16, 17, 14 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 ส่วนข้อที่ 2, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 15, 18, 20 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6

ตัวอย่างแบบวัดบรรยากาศการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- คุณครูไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นของข้าพเจ้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูไม่ยุติธรรม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3.1.2 แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

แบบวัดกลุ่มนี้มีทั้งหมด 4 แบบวัด ได้แก่ แบบวัดแบบอย่างที่ดี แบบวัดเจตคติต่อการกีฬา แบบวัดพฤติกรรมวินัยในการเรียน และแบบวัดพฤติกรรมวินัยในการกีฬา แบบวัดตามที่กล่าวมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษารายละเอียด เนื้อหาของตัวแปรที่จะทำการวิจัยจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปเขียนนิยามปฏิบัติการ
- 2) สร้างแปลนของแบบวัด โดยสร้างประโยคข้อความภายใต้ขอบข่ายของเนื้อหาต่าง ๆ ตามนิยามปฏิบัติการ แบบวัดละประมาณ 20 ถึง 40 ข้อ โดยมีประโยคข้อความทั้งข้อบวก และข้อลบใกล้เคียงกัน แต่ละข้อความมีมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ
- 3) นำแบบสอบถามฉบับร่างไปตรวจคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา (content validity) โดยให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและผู้ที่ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงแก้ไข
- 4) เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง จังหวัดชลบุรี ที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน (แต่ไม่ใช่) กลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก โดยสถิติทดสอบที (t-test) และหาความสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation)

5) นำผลการวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพเครื่องมือวัด โดยการปรับปรุงข้อความ หรือตัดทิ้ง ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำ และข้อที่มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างรายข้อกับผลรวมของคะแนนของข้อที่เหลือต่ำกว่า .20 แล้วคัดเลือกข้อคำถามตามจำนวนที่ต้องการ คือ 10 ข้อ 15 ข้อ 20 ข้อ ต่อแบบวัด ยกเว้นกรณีที่ต้องการให้ได้ความครอบคลุมเนื้อหาตามต้องการ อาจใช้ข้อที่มีค่าต่ำกว่าเล็กน้อย แต่ไม่ใช่ข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเป็นลบ จากนั้นหาค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient)

6) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาจนใช้งานได้มาจัดทำเป็นเครื่องมือการวิจัยแบบสมบูรณ์และให้ประธานที่ปรึกษางานวิจัย ตรวจสอบ ความถูกต้อง และเหมาะสมอีกครั้งก่อนที่ผู้วิจัยจะส่งไปเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

ซึ่งได้แบบวัดที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) แบบวัดแบบอย่างที่ดี แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้นจากแนวคิดและผลการวิจัยที่ได้ประมวลมา ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับแบบอย่างที่ดีทางการศึกษาที่นักเรียน ได้พบตัวแบบ ชื่นชอบตัวแบบและได้ปฏิบัติตามตัวแบบที่ดีนั้น ตัวแบบได้แก่ เพื่อน อาจารย์ ผู้ที่นิยมชื่นชอบ มี 10 ข้อ แบบสอบถามแต่ละข้อตอบสองครั้ง ครั้งแรกประกอบด้วยข้อความและมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ครั้งที่สองประกอบด้วยข้อความประเมินการปฏิบัติตามตัวแบบ ตั้งแต่ มาก ถึง น้อย คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 180 โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ r เท่ากับ 4.01 ถึง 6.99 ค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .50 ถึง .73 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .89 โดยใช้ชื่อแบบวัดแบบอย่างทางการศึกษา ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 51

การให้คะแนนข้อความแรก จะให้คะแนนจาก จริงที่สุด เท่ากับ 6 ถึง ไม่จริงเลย เท่ากับ 1 จะให้คะแนนข้อความประเมินการปฏิบัติตามตัวแบบจากมาก เท่ากับ 3 ถึง น้อย เท่ากับ 1 และนำคะแนนทั้งสองครั้งมาคูณกันเท่ากับคะแนนของข้อนั้น ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างที่ดี และทำตามตัวแบบมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีแบบอย่างไม่ดีและทำตามแบบมาก

ตัวอย่างแบบวัดแบบอย่างทางการกีฬา

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย /

ลงบนข้อความแต่ละข้อตอบ 2 ครั้ง

ครั้งแรก ตั้งแต่ “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียว
ที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

ครั้งที่สอง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความ ตั้งแต่ “มาก” “ปานกลาง” “น้อย” เพียงแห่งเดียวที่
ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- ใ้ช้กีฬาทีมต่างๆ มักจะเป็นคนตรงเวลา และรักษาคำพูด

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
ฉันทำตามแบบอย่างใ้ช้ดังกล่าวนั้น					
มาก	ปานกลาง	น้อย			

(2) แบบวัดเจตคติต่อการกีฬา แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดและผลการวิจัยที่ได้ประมวลมา ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและแนวโน้มในการแสดงออกต่อการกีฬาของนักเรียน ในลักษณะ ชอบ ไม่ชอบ เห็นประโยชน์ ไม่เห็นประโยชน์ เห็นค่า ไม่เห็นคุณค่า ต่อการเรียน การฝึกซ้อม การแข่งขันกีฬา มีจำนวน 10 ข้อความ แต่ละข้อความจะประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ r เท่ากับ 3.15 ถึง 6.32 ค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .33 ถึง .70 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .82 โดยใช้ชื่อแบบวัดความเห็นความรู้สึกต่อการกีฬา ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 52

การให้คะแนนในข้อที่ 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 “ถึงไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 ส่วนข้อที่ 5, 6, 8 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 “ถึงไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้มีเจตคติต่อการกีฬาดี ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่ามีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย

ตัวอย่างแบบวัดความเห็นความรู้สึกต่อการกีฬา

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- การเป็นนักกีฬาช่วยเสริมสร้างวินัยในตนเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- คนที่เป็นนักกีฬาจะเป็นบุคคลที่แข็งแกร่ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ก่อนข้างจริง	ก่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(3) แบบวัดพฤติกรรมวินัยในการเรียน แบบวัดนี้ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากแนวคิดและผลการวิจัยที่ได้ประมวลมา ลักษณะของแบบวัดมุ่งถามเกี่ยวกับการแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในลักษณะการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและแนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียน ได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูสอน จดบันทึกคำอธิบายจากความเข้าใจของตนเอง มีจำนวน 9 ข้อความ แต่ละข้อความจะประกอบด้วยมาตราประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 9 ถึง 54 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ t เท่ากับ 5.04 ถึง 11.66 มีค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม อยู่ระหว่าง .25 ถึง .51 และค่าความเที่ยงเท่ากับ .72 โดยใช้ชื่อแบบวัดชีวิตและการเรียน ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 53

การให้คะแนนในข้อ 3,5,8 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 6 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 1 ส่วนข้อ 1,2,4,6,7,9 จะให้คะแนนจาก “จริงที่สุด” เท่ากับ 1 ถึง “ไม่จริงเลย” เท่ากับ 6 ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำแสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดชีวิตและการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- ในขณะที่อาจารย์สอนฉันไม่เคยพูดคุยกับเพื่อน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันมักอ่านหนังสือการ์ตูนในขณะที่อาจารย์กำลังสอน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

(4) พฤติกรรมวินัยในการกีฬา หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติตามกฎกติกาของข้อบังคับอย่างปกติด้านความสม่ำเสมอด้วยความตั้งใจ จำนวน 11 ข้อความ แต่ละข้อความจะประกอบด้วยมาตรประเมินรวมค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 11 ถึง 66 คะแนน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ r เท่ากับ 1.53 ถึง 5.34 ค่าความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .2 ถึง .48 ค่าความเที่ยงเท่ากับ .74 โดยใช้ชื่อแบบวัดชีวิตและการเรียน ตัวอย่างแบบวัด ดังแสดงในหน้า 54

การให้คะแนนในข้อ 10, 11, 12, 13 จะให้คะแนนจากจริงที่สุดเท่ากับ 6 ถึง ไม่จริงเลยเท่ากับ 1 ส่วนข้อ 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 จะให้คะแนนจากจริงที่สุดเท่ากับ 1 ถึง ไม่จริงเลยเท่ากับ 6 ผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ

(5) แบบสอบถามชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน ประกอบด้วยข้อคำถาม 6 ข้อ คือเพศ อายุ ระดับวัยรุ่น ผลการเรียน สถานภาพของผู้ปกครอง และภูมิลำเนา ในการวัดให้นักเรียนตอบโดยเติมข้อความลงในช่องว่างและเป็นเครื่องหมาย / ลงใน ที่ตรงตามความจริง ตัวอย่างข้อคำถาม ดังแสดงในหน้า 54

ตัวอย่างแบบวัดชีวิตและการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย / ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

- ฉันทบทวนทักษะกึ่งาที่ได้เรียนรู้ไปแล้วเสมอๆ

_____

จริงที่สุด

_____

จริง

_____

ค่อนข้างจริง

_____

ค่อนข้างไม่จริง

_____

ไม่จริง

_____

ไม่จริงเลย

- เมื่อมีโอกาสฉันจะไม่เข้าฝึกซ้อมกีฬา

_____

จริงที่สุด

_____

จริง

_____

ค่อนข้างจริง

_____

ค่อนข้างไม่จริง

_____

ไม่จริง

_____

ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามชีวิตสังคม

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ตามความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ..... ปี
3. ระดับชั้น ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย
4. ผลการเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสม .....
5. สถานภาพของผู้ปกครอง พ่อ-แม่
 บุคคลอื่น .....
6. ภูมิลำเนา จังหวัดสุพรรณบุรี
 จังหวัดอื่น .....

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี และขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ พบว่าแบบสอบถามที่สมบูรณ์มีทั้งหมด 290 ชุด จึงถือว่าจำนวนนักเรียนผู้ตอบ 290 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมมาได้นั้น เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ มีดังนี้

5.1 สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (median) และพิสัย (range) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.2.1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง (Two-way and Three-way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1, 2 และ 3 และถ้าพบความแปรปรวนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

5.2.2 การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5% (Cohen, 1977)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งแสวงหาปัจจัยเชิงเหตุในด้านสถานการณ์ต่างๆ และจิตลักษณะ โดยรวม ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการเพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้ 3 ประการ ซึ่งได้เสนอไว้แล้วในบทที่ 1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้เลือกให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และสมมติฐานกล่าวคือ การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงบรรยาย ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (median) และพิสัย (range) การทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง (two-way and three-way analysis of variance) และการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) นอกจากนี้มีสถิติขั้นรอง คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe's method) การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานจะกระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยใช้ลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังของนักเรียน เพื่อให้ได้ผลที่ชัดเจนที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมดนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณโดยคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล

ต่อไปนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเริ่มจากการพิจารณาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นเป็นการวิเคราะห์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การพบนัยสำคัญจากการทดสอบทางสถิติจะแสดงสัญลักษณ์ คือ * แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 *** แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .001 และเปอร์เซ็นต์แตกต่างในการทำนายที่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ ก็จะใช้สัญลักษณ์ *

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งกักสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในปีการศึกษา 2545 จำนวน 290 คน จากการพิจารณาจำแนกนักเรียนเป็นกลุ่มต่างๆ ตามลักษณะทางชีวสังคม หรือภูมิหลังเป็นดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลวิเคราะห์ลักษณะทางชีวสังคมและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะชีวสังคม	สถิติ					
	จำนวน	ร้อยละ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	มัธยฐาน	พิสัย
ลักษณะนักเรียน						
เพศ	290	100				
ชาย	178	61.38				
หญิง	112	38.62				
อายุ	290	100	15.50*	2.11	16	10
วัยรุ่นตอนต้น	148	51.03				
วัยรุ่นตอนปลาย	142	48.97				
ผลการเรียน	290	100	2.68	.54	2.70	3
ระหว่าง 1 - 2.70	147	50.69				
ระหว่าง 2.71 - 4.00	143	49.31				
สถานภาพผู้ปกครอง	290	100				
ผู้ปกครองคือ พ่อแม่	275	94.83				
ผู้ปกครองคือ บุคคลอื่น	15	5.17				
ภูมิลำเนา	290	100				
จังหวัดสุพรรณบุรี	68	23.45				
จังหวัดอื่น ๆ	222	76.55				

* อายุหน่วยเป็นปี

จากตารางที่ 4.1 นักเรียนเป็นเพศชาย 178 คน (61.38%) เพศหญิง 112 คน (38.62%) นักเรียนมีอายุระหว่าง 10-15 ปี 148 คน (51.03%) อายุระหว่าง 16-19 ปี 142 คน (48.97%) โดยนักเรียนมีอายุเฉลี่ย 15.50 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.11 ค่ามัธยฐาน 16 ปี อายุต่ำสุด 10 ปี สูงสุด 20 ปี เมื่อพิจารณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างทางด้านผลการเรียนของนักเรียนพบว่า นักเรียนมีผลการเรียนระหว่าง 1 - 2.70 ร้อยละ 50.69 ระหว่าง 2.71 - 4.00 ร้อยละ 49.31 ผลการเรียน โดยเฉลี่ย 2.68 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน .54 ค่ามัธยฐาน 2.7 โดยมีผลการเรียนต่ำสุด 1.00 ผลการเรียนสูงสุด 4.00 เมื่อพิจารณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างด้านสถานภาพของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีผู้ปกครองคือ พ่อแม่ 275 คน ร้อยละ 94.83 ผู้ปกครองคือ บุคคลอื่น 15 คน ร้อยละ 5.17 เมื่อพิจารณาลักษณะของกลุ่มตัวอย่างด้านภูมิลำเนา พบว่านักเรียนมีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 68 คน ร้อยละ 23.45 ภูมิลำเนาอยู่จังหวัดอื่นจำนวน 222 คน ร้อยละ 76.55

จึงกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุโดยเฉลี่ย 15.50 ปี ประมาณร้อยละเก้าสิบห้า มีพ่อแม่เป็นผู้ปกครอง และส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่สุพรรณบุรี

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน

ในการวิจัยนี้จะมีการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน โดยใช้สถิติ 2 ชนิด คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง (two-way and three-way analysis of variance) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) โดยจะวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้คือ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง ใน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่หนึ่ง ใช้ตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรคือ ตัวแปรกลุ่มสถาน-การณ์ ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียน แบบอย่างที่ดี รูปแบบที่สอง ใช้ตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปร คือ ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะ ได้แก่ สุขภาพจิต แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการกีฬา เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน โดยแบ่งจิตลักษณะเป็นสองชุด ชุดแรก ประกอบด้วย เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดที่สอง ประกอบด้วย เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ชีวสังคม โดยในแต่ละรูปแบบมีตัวแปรตาม 2 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา 2) การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณทั้งแบบรวม (total) และแบบก้าวหน้า (forward) เป็นการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬา ด้วยตัวแปรทำนายจำนวน 3 ชุด รวมทั้งสิ้น 8 ตัวแปรผลการวิเคราะห์จะเสนอเรียงตามลำดับรูปแบบของการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณืต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนในรูปแบบที่หนึ่ง โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียน และการพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน ตามตัวแปรอิสระที่เป็นสถานการณื ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียน แบบอย่างที่ดี

การสนับสนุนของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนว่าบิดามารดาให้ความสะดวกช่วยเหลือ หรือกระทำด้วยประการใดๆ ในการส่งเสริมให้ประสบผลสำเร็จในการเรียน ฝึกซ้อม และแข่งขันกีฬาทั้งทางตรงและทางอ้อม ลักษณะดังกล่าว วัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 31 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 53.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.49 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 56.00คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 56 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีการสนับสนุนของผู้ปกครองดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 56 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีการสนับสนุนของผู้ปกครองดีน้อย

บรรยากาศการเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับสภาพเหตุการณ์หรือสิ่งต่างๆ รอบตัวขณะเรียนอันได้แก่ พฤติกรรมการสอนของครู การปฏิบัติของครูต่อนักเรียน การแสดงออกของเพื่อนๆ ต่อครู และการปฏิบัติต่อกันระหว่างเพื่อนนักเรียน ลักษณะดังกล่าววัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 20 ถึง 115 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 83.58 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 13.84 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 84.00 คะแนนแบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 84 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 84 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย

แบบอย่างที่ดี หมายถึง แบบอย่างที่ดีทางการกีฬาที่นักเรียนได้พบเป็นตัวแทน ชื่นชอบตัวแบบ และได้ปฏิบัติตามตัวแบบที่ดีนั้น ตัวแบบ ได้แก่ เพื่อน อาจารย์ ผู้ที่นักเรียนนิยมชื่นชอบ ลักษณะดังกล่าววัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า จำนวน 10 ข้อ และแต่ละข้อมีการประเมิน 2 ครั้ง คือ ประเมินว่ามีตัวแบบมากน้อยเพียงใด และประเมินการปฏิบัติตามตัวแบบนั้น แต่ละข้อจะมีคะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 180 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 50 ถึง 174 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 118.34 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 24.45 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 118.00 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 118 คะแนน แสดงว่ามีแบบอย่างที่ดีและปฏิบัติตามมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 118 คะแนนลงไป แสดงว่ามีแบบอย่างที่ดีและปฏิบัติตามน้อย

กลุ่มที่จะทำการวิเคราะห์นี้ จะทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองหรือชีวสังคมมี 3 ตัวแปรคือ เพศ แบ่งเป็นชายกับหญิง อายุ แบ่งเป็นอายุวัยรุ่นตอนต้น (10-15 ปี) วัยรุ่นตอนปลาย (16-19 ปี) ผลการเรียนแบ่งเป็น ผลการเรียนต่ำ (GPA = 1.00 - 2.70) ผลการเรียนสูง (GPA = 2.71 - 4.00) รวมเป็น 6 กลุ่มย่อย การรายงานผลในกลุ่ม

ย่อยจะรายงานเฉพาะเมื่อ กลุ่มย่อยแบ่งตามตัวแปรเดียวกันมีผลแตกต่างกันเท่านั้น ถ้ากลุ่มย่อยที่นำมาเปรียบเทียบกันมีผลที่มีนัยสำคัญ ในทำนองเดียวกันหมด จะไม่รายงานเพราะผลเช่นนี้จะปรากฏในกลุ่มรวมอยู่แล้ว สำหรับตัวแปรตามซึ่งเป็นพฤติกรรมวินัยของนักเรียนมี 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา โดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

2.1.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียน พิจารณาตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครอง

พฤติกรรมวินัยในการเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ในลักษณะการปฏิบัติตามแบบแผน แนวปฏิบัติหรือระเบียบของโรงเรียนได้แก่ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา นำอุปกรณ์มาเรียนครบ ตั้งใจฟังครูสอน จดบันทึกคำอธิบายจากความเข้าใจของตนเอง พฤติกรรมนี้วัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 9 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 9 ถึง 54 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 15 ถึง 54 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.02 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.06 คะแนน ค่ามัธยฐานเท่ากับ 35 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 35 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 35 คะแนน ลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนต่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียน พิจารณาตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้แสดงในตารางที่ 4.2 ดังแสดงในหน้า 61

จากตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์กลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระเพียง 2 ตัวแปร คือ แบบอย่างที่ดี และบรรยากาศการเรียน ที่ระดับนัยสำคัญ .01 แต่ไม่แปรปรวนไปตามการสนับสนุนของผู้ปกครอง และไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระครั้งละสองตัวหรือครั้งละสามตัวแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับ ของตัวแปรอิสระ (ดูตารางที่ 4.3 ดังแสดงในหน้า 62) พบว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน ($\bar{x} = 16.17$) สูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 33.84$) และนักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน ($\bar{x} = 36.14$) สูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย ($\bar{x} = 33.42$)

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา
จำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครอง ใน
กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่า F						
		แบบอย่างที่ดี (ก)	บรรยากาศ การเรียน (ข)	การสนับสนุนของ ผู้ปกครอง (ค)	(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)
รวม	290	8.68**	6.76**	<1	<1	<1	<1	<1
เพศชาย	178	5.46*	5.00*	<1	<1	<1	<1	<1
เพศหญิง	112	2.52	2.50	3.02	<1	<1	<1	1.08
วัยรุ่นตอนต้น	147	4.93*	5.98*	<1	<1	<1	<1	<1
วัยรุ่นตอนปลาย	143	7.10**	1.86	1.13	<1	1.31	<1	<1
ผลการเรียนต่ำ	147	2.52	2.52	<1	2.5	<1	<1	<1
ผลการเรียนสูง	143	4.72*	4.09*	1.84	5.23*	<1	<1	2.65

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยได้พบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน
แปรปรวนไปตามตัวแปร แบบอย่างที่ดี 4 ใน 6 กลุ่ม กลุ่มที่เด่น คือ กลุ่มเพศชาย และกลุ่ม
ผลการเรียนสูง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบ (ดูตารางที่ 4.3 ดังแสดงในหน้า 62)
พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดี
น้อย คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนยังแปรปรวนไปตามตัวแปรบรรยากาศการเรียนใน
นักเรียน 3 กลุ่ม จาก 6 กลุ่ม กลุ่มที่เด่นคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มผลการเรียนสูง
เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนที่อยู่บรรยากาศการเรียนที่ดีกว่ามี
พฤติกรรมวินัยการเรียน สูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ด้อย การวิเคราะห์ไม่
พบว่าคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวน ไปตามการสนับสนุนของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ยังได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยใน
การเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวพร้อมกันคือ แบบอย่างที่ดี
กับบรรยากาศการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในกลุ่มผลการเรียนสูง จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.4 ดังแสดงในหน้า 62

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนของกลุ่มเปรียบเทียบ แบบอย่างที่ดี และ
บรรยากาศการเรียน

กลุ่ม	แบบอย่างที่ดี		บรรยากาศการเรียน	
	มาก	น้อย	ดีมาก	ดีน้อย
รวม	36.17	33.84	36.14	33.92
เพศชาย	35.80	33.36	35.90	33.51
เพศหญิง	-	-	-	-
วัยรุ่นตอนต้น	36.75	34.59	36.82	34.28
วัยรุ่นตอนปลาย	35.67	32.91	-	-
ผลการเรียนต่ำ	-	-	-	-
ผลการเรียนสูง	36.59	34.10	36.57	34.31

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนพิจารณาจำแนกตาม
แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียนเฉพาะในกลุ่มผลการเรียนสูง จำนวน 143 คน

แบบอย่างที่ดี	ตัวแปร บรรยากาศการเรียน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(22)
					34.20	34.60	38.11
ดีน้อย	ดีน้อย	32	(11)	34.00	.20	.60	4.11*
ดีน้อย	ดีมาก	30	(12)	34.20	-	.40	3.91*
ดีมาก	ดีน้อย	35	(21)	34.60	-	-	3.51
ดีมาก	ดีมาก	46	(22)	38.11	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟในในกลุ่มผลการเรียนสูงพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากและอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน สูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อยและอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมากถ้ามีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน สูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่า 1) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง คือ 1.1) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากโดยทั่วไปและที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลการเรียนสูง 1.2) นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมากโดยทั่วไป และที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศ

ชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น และกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง 1.3) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก พบในกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง

2.1.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน พิจารณาตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครอง

พฤติกรรมวินัยในการกีฬา หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬา ในลักษณะที่เป็นการปฏิบัติตามกฎกติกาของข้อบังคับอย่างปกติด้วยความสม่ำเสมอด้วยความตั้งใจ พฤติกรรมนี้วัดโดยแบบวัดมาตราประมาณรวมค่า จำนวน 11 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 11 ถึง 66 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 31 ถึง 66 คะแนน คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.96 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.80 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 52 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 52 คะแนนขึ้นไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า 52 คะแนนลงไป แสดงว่าเป็นผู้มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่ำ

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน และการสนับสนุนของผู้ปกครองในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่า F						
		แบบอย่างที่ดี (ก)	บรรยากาศ การเรียน (ข)	การสนับสนุนของ ผู้ปกครอง (ค)	(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)
รวม	290	22.81***	18.70***	7.08**	2.33	2.98	<1	<1
เพศชาย	178	15.15***	17.78***	1.27	4.07*	4.20*	<1	<1
เพศหญิง	112	3.37	4.08*	9.97**	<1	<1	<1	<1
วัยรุ่นตอนต้น	147	11.34***	13.02***	<1	2.47	<1	<1	<1
วัยรุ่นตอนปลาย	143	10.48**	5.22*	12.36***	<1	1.87	<1	<1
ผลการเรียนต่ำ	147	16.39***	12.19***	2.69	4.44*	<1	<1	<1
ผลการเรียนสูง	143	6.41**	5.19*	4.67	<1	2.03	<1	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์กลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมวินัยในการศึกษาแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 3 ตัว คือ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียนที่ระดับนัยสำคัญ .001 และแปรปรวนตามการสนับสนุนของผู้ปกครองที่ระดับนัยสำคัญ .01 แต่ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระครั้งละสองตัวหรือครั้งละสามตัวแต่ประการใด เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษา ($\bar{x} = 53.03$) สูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ($\bar{x} = 48.83$) นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษา ($\bar{x} = 53.09$) สูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีน้อย ($\bar{x} = 48.86$) และนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการศึกษา ($\bar{x} = 52.63$) สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองดีน้อย ($\bar{x} = 49.24$) (ดูตารางที่ 4.6)

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยได้พบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการศึกษาแปรปรวนไปตามตัวแปรแบบอย่างที่ดี 5 กลุ่ม จาก 6 กลุ่ม กลุ่มที่เด่นคือ กลุ่มเพศชาย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยพบว่า นักเรียนมีแบบอย่างที่ดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยพบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการศึกษาแปรปรวนไปตามตัวแปรบรรยากาศการเรียนทุกกลุ่มย่อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการศึกษาสูงกว่าผู้ที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย (ดูตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการศึกษาของกลุ่มเปรียบเทียบ แบบอย่างที่ดี
บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง

กลุ่ม	แบบอย่างที่ดี		บรรยากาศการเรียน		การสนับสนุนของผู้ปกครอง	
	มาก	น้อย	ดีมาก	ดีน้อย	มาก	น้อย
รวม	53.03	48.83	53.09	48.86	52.63	49.24
เพศชาย	53.22	48.20	53.59	48.33		
เพศหญิง			52.30	49.70	53.02	48.50
วัยรุ่นตอนต้น	52.47	48.00	52.51	47.45		
วัยรุ่นตอนปลาย	53.51	44.86	53.74	50.19	53.63	49.23
ผลการเรียนต่ำ	53.41	48.20	53.41	48.06		
ผลการเรียนสูง	52.72	49.66	52.80	49.79		

ผลวิเคราะห์กับกลุ่มย่อยยังได้พบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา แปรปรวนไปตามตัวแปรการสนับสนุนของผู้ปกครอง 2 กลุ่ม ใน 6 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศหญิง และกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองคีน้อย

การวิเคราะห์ได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระสองตัวคือ แบบอย่างที่ดีกับบรรยากาศการเรียนในกลุ่มเพศชาย และแปรปรวนไปตามตัวแปรแบบอย่างที่ดีกับการสนับสนุนของผู้ปกครอง ในกลุ่มเพศชาย จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.7 และ 4.8 (ดังแสดงในหน้า 66)

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน เฉพาะในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(22)
แบบอย่างที่ดี	บรรยากาศการเรียน				52.02	52.72	54.09
	คีน้อย	49	(11)	45.24	6.78*	7.47*	8.84*
	คีน้อย	41	(21)	52.02		.69	2.06
	ดีมาก	32	(12)	52.72			
	ดีมาก	56	(22)	54.09			

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ในกลุ่มเพศชายพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีคีน้อยและอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีคีน้อย มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาดำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งสามกลุ่ม

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟในกลุ่มเพศชาย พบผลสำคัญคือนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีคีน้อย ถ้าได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองน้อย มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งหมด

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี การสนับสนุนของผู้ปกครองในกลุ่มเพศชายจำนวน 178 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(22)	(21)
แบบอย่างที่ดี	การสนับสนุนผู้ปกครอง				51.44	52.96	53.50
คีน้อย	คีน้อย	47	(11)	45.85	5.59*	7.11*	7.65*
คีน้อย	คิมาก	34	(12)	51.44	-	1.52	2.06
คิมาก	คิมาก	51	(22)	52.96		-	0.54
คิมาก	คีน้อย	46	(21)	53.50			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ยังได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบอย่างที่ดี กับบรรยากาศการเรียน ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟผลดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาพิจารณาจำแนกตามแบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(21)	(12)	(22)
แบบอย่างที่ดี	บรรยากาศการเรียน				52.45	52.52	54.26
คีน้อย	คีน้อย	48	(11)	45.23	7.22*	7.29*	9.03*
คิมาก	คีน้อย	31	(21)	52.45	-	0.06	1.81
คีน้อย	คิมาก	33	(12)	52.52		-	1.74
คิมาก	คิมาก	35	(22)	54.26			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วย วิธีของเซฟเฟในกลุ่มผลการเรียนต่ำพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อยที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่าต่ำกว่ากลุ่มอื่นทั้งสามกลุ่ม

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่า 1) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง คือ 1.1) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากทั่วไปและที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศชาย 1.2) นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีทั่วไป 1.3) นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองคิมาก

โดยทั่วไปและที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศหญิงและกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ คือ 2.1) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อยและอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีน้อย ในกลุ่มเพศชายและกลุ่มผลการเรียนต่ำ 2.2) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อยได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองน้อยในกลุ่มเพศชาย

สรุปผลการวิเคราะห์ พฤติกรรมวินัยของนักเรียนใน 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนและการกีฬา ตามตัวแปรสถานการณ์ 3 ตัวแปร คือ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง ซึ่งได้สรุปไว้แล้วในแต่ละส่วนย่อย สามารถนำมาสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ
    - 1.1 นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมากทั่วไป เค้นชัดในกลุ่มเพศชาย
    - 1.2 นักเรียนอยู่ในบรรยากาศการเรียนดีมากโดยทั่วไป
  2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมาก ที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีมาก พบในกลุ่มที่มีผลการเรียนสูง
  3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงด้านเดียว คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองมากโดยทั่วไปและที่เด่นชัดคือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย
  4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย มีบรรยากาศการเรียนหรือการสนับสนุนของผู้ปกครองไม่ดี ในกลุ่มเพศชาย
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนในรูปแบบที่สองคือการพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียน ตามตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะ ซึ่งได้แก่ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการกีฬา ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม โดยแบ่งตัวแปรอิสระเป็นสองชุด คือ ชุดแรก เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ชุดสอง เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และตัวแปรอิสระชีวสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียน

สุขภาพจิต หมายถึง ลักษณะทางจิตและอารมณ์ที่แสดงถึงการไม่รู้สึกรู้สีกังวลจนเกินเหตุ ไม่โกรธง่าย ไม่ตื่นตื้นง่าย มีสมาธิและมีความกล้าในสิ่งที่สมควร ลักษณะดังกล่าววัดโดยแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 หน่วย จำนวน 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่างคือ 10 ถึง 58 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 33.17 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.00 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 33.00 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 33 คะแนน แสดงว่าเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีมาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 33 คะแนนลงไปแสดงว่าเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีน้อย

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้ประสบผลสำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและความล้มเหลว รู้จักกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับความสามารถของตน อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน และชอบเลือกเพื่อนที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก ลักษณะดังกล่าววัดโดย แบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 20 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 20 ถึง 120 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 55 ถึง 115 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 84 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ได้คะแนนสูงกว่า 84 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 84 ลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เจตคติต่อการกีฬา หมายถึง ความรู้เชิงประเมินค่า ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงออกต่อการกีฬาของนักเรียนในลักษณะ ชอบ-ไม่ชอบ เห็นประโยชน์-ไม่เห็นประโยชน์ เห็นคุณค่า-ไม่เห็นคุณค่า ต่อการเรียน การฝึกซ้อม การแข่งขัน ลักษณะดังกล่าว วัดโดย แบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้ 10 ถึง 60 พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 32 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.47 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ค่ามัธยฐานเท่ากับ 51 คะแนน แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ได้คะแนนสูงกว่า 51 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬามาก ส่วนผู้ที่ได้คะแนน 51 ลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาน้อย

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตรวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเอง ให้รู้จักอดได้ รอได้ เพื่อรองรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า หรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคตนั้น ลักษณะดังกล่าววัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 10 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 10 ถึง 60 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.77 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 7.09 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 45 แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 45 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มี

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 45 ลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนต่ำ

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกกระทำหรือไม่เลือกกระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งมีมูลเหตุจูงใจอยู่เบื้องหลังการกระทำ ผู้มีพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมแตกต่างกันจะประเมินสถานการณ์แตกต่างกันไป ลักษณะดังกล่าววัดโดยแบบวัดมาตรฐานประมาณรวมค่า 6 หน่วย จำนวน 24 ข้อ คะแนนที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 24 ถึง 144 คะแนน พิสัยที่พบในกลุ่มตัวอย่าง คือ 81 ถึง 144 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 110.43 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12.81 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 111 แบ่งเป็น 2 ระดับ โดยใช้ค่ามัธยฐานเป็นเกณฑ์ ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่า 111 คะแนน แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนตั้งแต่ 110 ลงไป แสดงว่าเป็นนักเรียนที่มีเหตุผลเชิงจริยธรรมต่ำ

กลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิเคราะห์เมื่อใช้ตัวแปรอิสระชุดแรก การวิเคราะห์กับตัวแปรอิสระชุดแรกจะทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองหรือชีวสังคมมี 3 ตัวแปร คือ เพศ แบ่งเป็นชายและหญิง อายุ แบ่งเป็นวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนปลาย ผลการเรียนรู้ แบ่งเป็นผลการเรียนต่ำและผลการเรียนสูง รวมเป็น 3 กลุ่ม ตามรายละเอียดที่ได้รายงานไว้ข้างต้นแล้ว การรายงานผลในกลุ่มย่อยจะรายงานเฉพาะเมื่อกลุ่มย่อยแบ่งตามตัวแปรเดียวกัน มีผลแตกต่างกันเท่านั้น ถ้ากลุ่มย่อยที่นำมาเปรียบเทียบกันมีผลที่น้อยสำคัญในทำนองเดียวกันหมดจะไม่รายงานเพราะผลเช่นนี้จะปรากฏในกลุ่มอยู่แล้ว สำหรับตัวแปรตามซึ่งเป็นพฤติกรรมวินัยมีทั้งหมด 2 ตัวแปร คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา โดยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณา
จำแนกตาม เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มรวมและ
กลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่า F						
		เจตคติต่อ การกีฬา(ก)	สุขภาพจิต (ข)	แรงงูใจใฝ่ สัมฤทธิ์ (ค)	(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)
รวม	290	3.54	1.74	21.67***	3.75	<1	<1	3.30
ชาย	178	1.59	2.56	11.20***	6.46*	<1	<1	3.78
หญิง	112	2.03	<1	7.64	<1	<1	<1	<1
วัยรุ่นตอนต้น	147	1.86	5.07*	12.83***	4.73*	<1	<1	2.75
วัยรุ่นตอนปลาย	143	1.85	<1	9.63**	<1	<1	<1	<1
ผลการเรียนต่ำ	147	1.51	<1	2.62	1.70	<1	<1	4.36*
ผลการเรียนสูง	143	1.39	0.70	17.24***	4.28*	<1	<1	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 การวิเคราะห์กลุ่มรวม คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบผลสำคัญคือ คะแนน พฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 1 ตัว คือ แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ ระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่แปรปรวนไปตามตัวแปรเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระครั้งละสองตัว ครั้งละสามตัว

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระ พบว่า นักเรียน ที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน ($\bar{x} = 36.97$) สูงกว่านักเรียนที่มีแรงงูใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 33.01$)

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยได้พบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน แปรปรวนไปตามตัวแปรสุขภาพจิตที่ระดับนัยสำคัญ .05 ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น ผลการพิจารณา ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมีพฤติกรรมวินัยในการเรียน ($\bar{x} = 37.06$) สูง นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ($\bar{x} = 34.43$)

นอกจากนี้คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามแรงงูใจใฝ่ สัมฤทธิ์ 4 กลุ่มจาก 6 กลุ่มผลเด่นชัดในกลุ่มเพศชาย กลุ่มผลการเรียนสูง ผลการพิจารณา ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่านักเรียนที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการ เรียน สูงกว่านักเรียนที่มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ดูตารางที่ 4.11 ดังแสดงในหน้า 71)

กรณีพบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวพร้อมกันคือ เจตคติต่อการศึกษากับสุขภาพจิตที่ระดับ .05 ในกลุ่มเพศชาย จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.12 ดังแสดงในหน้า 71

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนของกลุ่มเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กลุ่ม	สุขภาพจิต		แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	
	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
รวม	-	-	36.97	33.01
เพศชาย	-	-	36.66	32.89
เพศหญิง	-	-	-	-
วัยรุ่นตอนต้น	37.06	34.43	37.94	33.45
วัยรุ่นตอนปลาย	-	-	36.09	32.50
ผลการเรียนต่ำ	-	-	-	-
ผลการเรียนสูง	-	-	37.35	32.81

จากตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบผลสำคัญคือนักเรียนที่มีเจตคติต่อการศึกษามาก และมีสุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งสามกลุ่ม

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการศึกษา สุขภาพจิต ในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน

ตัวแปร		จำนวน	รหัส		(11)	(12)	(22)
เจตคติต่อการศึกษา	สุขภาพจิต	คน		ค่าเฉลี่ย	33.29	33.98	87.61
ดีน้อย	ดีมาก	35	(12)	33.11	.18	.87	4.49*
ดีมาก	ดีน้อย	41	(21)	33.29	-	.69	4.32*
ดีน้อย	ดีน้อย	51	(11)	33.98		-	3.63*
ดีมาก	ดีมาก	51	(22)	37.61			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ สองตัวพร้อมกันคือ เจตคติต่อการกีฬา กับ สุขภาพจิตที่ระดับ .05 ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.13 ดังแสดงในหน้า 72

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นจำนวน 147 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11) 34.43	(12) 34.58	(22) 39.31
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต						
ดีมาก	ดีน้อย	29	(21)	34.14	.30	.45	5.18*
ดีน้อย	ดีมาก	30	(12)	34.43	-	.15	4.88*
ดีน้อย	ดีน้อย	53	(11)	34.58		-	4.73*
ดีมาก	ดีมาก	35	(22)	39.31			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบผลสำคัญคือนักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก และมีสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งสามกลุ่ม

การวิเคราะห์พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวพร้อมกันคือ เจตคติต่อการกีฬา กับ สุขภาพจิตที่ระดับ .05 ในกลุ่มผลการเรียนสูง จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.14 ดังแสดงในหน้า 73

จากตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน ด้วยวิธีการของเซฟเฟ พบผลสำคัญคือนักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งสามกลุ่ม

การวิเคราะห์ยังได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรอิสระ 3 ตัวพร้อมกันคือ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับ .05 ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จากการเปรียบเทียบในค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟผลดังแสดงใน ตารางที่ 4.15 ดังแสดงในหน้า 73

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตาม
เจตคติต่อการกีฬาและสุขภาพจิต ในกลุ่มผลการเรียนสูงจำนวน 143 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11)	(12)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต				34.59	34.79	38.41
คีน้อย	คีมมาก	37	(12)	33.95	.64	.84	4.46*
คีน้อย	คีน้อย	34	(11)	34.59	-	.20	3.82*
คีมมาก	คีน้อย	33	(21)	34.79		-	3.62*
คีมมาก	คีมมาก	39	(22)	38.41			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาจำแนกตาม
เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147
คน

ตัวแปร			จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(122)	(121)	(212)	(211)	(221)	(112)	(222)
เจตคติต่อ การกีฬา	สุขภาพจิต	แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์				33.25	33.41	33.55	34.50	34.62	36.79	38.04
คีน้อย	คีน้อย	ต่ำ	30	(111)	31.43	1.82	1.98	2.11	3.07	3.18	5.36	6.61*
คีน้อย	คีมมาก	สูง	4	(122)	33.25	-	.16	.30	1.25	1.37	3.54	4.79
คีน้อย	คีมมาก	ต่ำ	22	(121)	33.41		-	.14	1.09	1.21	3.38	4.63
คีมมาก	คีน้อย	สูง	11	(212)	33.55			-	.95	1.07	3.25	4.50
คีมมาก	คีน้อย	ต่ำ	20	(211)	34.50				-	.12	2.29	3.54
คีมมาก	คีมมาก	ต่ำ	13	(221)	34.62					-	2.18	4.43
คีน้อย	คีน้อย	สูง	24	(112)	36.79						-	1.25
คีมมาก	คีมมาก	สูง	23	(222)	38.04							-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟ
ในกลุ่มผลการเรียนต่ำพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาคีมมาก มีสุขภาพจิตคีมมาก
และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่า กลุ่มที่มีลักษณะตรงกันข้าม

สรุปผลการวิเคราะห์ส่วนนี้ได้ว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง คือ

- 1) นักเรียนกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นที่มีสุขภาพจิตคีมมาก
- 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง

โดยทั่วไปที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลการเรียนสูง 3) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก และ มีสุขภาพจิตดีมาก ในกลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มผลการเรียนสูง 4) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมากมีสุขภาพจิตดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

3.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาพิจารณาตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการวิเคราะห์เมื่อใช้ตัวแปรอิสระชุดแรกนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ค่าเอฟ						
		เจตคติต่อ การกีฬา(ก)	สุขภาพจิต (ข)	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ (ค)	(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)
รวม	290	34.09***	2.74	17.56***	8.72**	5.90*	<1	3.32
ชาย	178	22.54***	1.88	11.96***	9.04**	3.18	<1	1.62
หญิง	112	9.12**	<1	4.20 *	<1	1.91	<1	2.13
วัยรุ่นตอนต้น	147	10.47**	3.32	7.77**	2.92	5.32*	<1	1.29
วัยรุ่นตอนปลาย	143	21.47***	<1	8.85**	7.22**	1.34	<1	1.86
ผลการเรียนต่ำ	147	16.79***	<1	2.40	6.71*	1.39	<1	4.32*
ผลการเรียนสูง	143	13.34***	2.13	11.98***	4.18*	1.91	<1	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์กลุ่มรวม ตัวแปรอิสระชุดแรก คะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ 2 ตัว คือ เจตคติต่อการกีฬา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับนัยสำคัญ .001 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ($\bar{x} = 53.60$) สูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย ($\bar{x} = 48.52$) และนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ($\bar{x} = 53.24$) สูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ($\bar{x} = 48.81$)

การวิเคราะห์กลุ่มรวม พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวพร้อมกันคือ เจตคติต่อการกีฬากับสุขภาพจิต ที่ระดับนัยสำคัญ .01 และเจตคติต่อการกีฬากับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟผลดังแสดงในตารางที่ 4.17 และ 4.18

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา และสุขภาพจิต ในกลุ่มรวมจำนวน 290 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต				48.90	51.50	55.40
ด้น้อย	ดีมาก	63	(12)	48.00	.90	3.50*	7.40*
ด้น้อย	ด้น้อย	88	(11)	48.90	-	2.60	6.50*
ดีมาก	ด้น้อย	64	(21)	51.50		-	3.90*
ดีมาก	ดีมาก	75	(22)	55.40			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา เป็นรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬา สูงกว่ากลุ่มอื่นอีกทั้งสามกลุ่ม

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มรวม จำนวน 290 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				51.62	52.33	54.37
ด้น้อย	ต่ำ	91	(11)	46.48	5.13*	5.84*	7.88*
ด้น้อย	สูง	52	(12)	51.62	-	.71	2.75
ดีมาก	ต่ำ	60	(21)	52.33		-	2.04
ดีมาก	สูง	87	(22)	54.37			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ ในกลุ่มรวมพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่าต่ำกว่ากลุ่มอื่นทั้งสามกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยพบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามเจตคติต่อการกีฬาทุกกลุ่มย่อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียน ที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย (ดูตารางที่ 4.19) และคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาไม่แปรปรวนตามสุขภาพจิต แต่แปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5 กลุ่ม จาก 6 กลุ่มผลเด่นชัดในกลุ่มผลการเรียนสูง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบพบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ(ดูตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของกลุ่มเปรียบเทียบ เจตคติต่อการกีฬา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

กลุ่ม	เจตคติต่อการกีฬา		แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	
	สูง	ต่ำ	สูง	ต่ำ
รวม	53.60	48.52	53.24	48.61
เพศชาย	53.65	48.02	53.55	48.54
เพศหญิง	53.51	49.18	52.82	48.74
วัยรุ่นตอนต้น	52.70	47.83	52.60	47.77
วัยรุ่นตอนปลาย	54.37	49.12	53.83	49.59
ผลการเรียนต่ำ	53.55	48.01	-	-
ผลการเรียนสูง	53.65	49.10	53.32	48.57

การวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยได้พบปัจจัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวคือ เจตคติต่อการกีฬา กับสุขภาพจิตที่ระดับ .01 ในกลุ่มเพศชาย จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.20 ดังแสดงในหน้า 77

จากตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาเป็นรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟในกลุ่มเพศชายพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬา สูงกว่ากลุ่มอื่นทางสามกลุ่ม

ตารางที่ 4.20 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตาม
เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มเพศชาย จำนวน 178 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต						
คีน้อย	คีน้อย	35	(12)	46.91	1.87	4.11	8.85*
คีน้อย	คีน้อย	51	(11)	48.78	-	2.24	6.98*
คีน้อย	คีน้อย	41	(21)	51.02	-	-	4.74*
คีน้อย	คีน้อย	51	(22)	55.76	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์กลุ่มย่อยพบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวคือ เจตคติต่อการกีฬา กับสุขภาพจิตที่ระดับ .01 ในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตาม
เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย จำนวน 143 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต						
คีน้อย	คีน้อย	33	(12)	48.15	1.88	4.31*	7.90*
คีน้อย	คีน้อย	35	(11)	50.03	-	2.43	6.02*
คีน้อย	คีน้อย	35	(21)	52.46	-	-	3.59
คีน้อย	คีน้อย	40	(22)	56.05	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา เป็นรายคู่ด้วยวิธีเซฟเฟในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย นักเรียนที่มีสุขภาพจิตคีน้อย ถ้ามีเจตคติต่อการกีฬาคีน้อย มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาคีน้อย

การวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยพบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือ เจตคติต่อการกีฬา กับ

สุขภาพจิตที่ระดับ .05 ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.22

จากตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟในกลุ่มผลการเรียนต่ำ พบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ถ้ามี เจตคติต่อการกีฬามาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาน้อย

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตาม เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต เฉพาะในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(11)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต				48.83	51.39	55.43
คีน้อย	ดีมาก	26	(12)	46.31	2.53	5.08*	9.11*
คีน้อย	คีน้อย	54	(11)	48.83	-	2.55	6.58*
ดีมาก	คีน้อย	31	(21)	51.39		-	4.03
ดีมาก	ดีมาก	36	(22)	55.42			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

การวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัว คือ เจตคติต่อการกีฬา กับ สุขภาพจิตที่ระดับ .05 ในกลุ่มผลการเรียนสูง จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตาม เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตเฉพาะในกลุ่มผลการเรียนสูง จำนวน 143 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	สุขภาพจิต				49.19	51.61	55.38
คีน้อย	ดีมาก	34	(12)	49.00	.19	2.61	6.38*
คีน้อย	คีน้อย	37	(11)	49.19	-	2.42	6.20*
ดีมาก	คีน้อย	33	(21)	51.61		-	3.78*
ดีมาก	ดีมาก	39	(22)	55.38			-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟในกลุ่มผลการเรียนสูงพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมี มีสุขภาพจิตดีมี มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่นทั้งสามกลุ่ม การวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยได้พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวคือ เจตคติต่อการกีฬาและแรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับ .05 ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ ผลดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตามเจตคติต่อการกีฬา และแรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น จำนวน 147 คน

ตัวแปร		จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(22)
เจตคติต่อการกีฬา	แรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์						
ดีน้อย	ต่ำ	51	(11)	45.69	6.09*	6.16*	7.60*
ดีน้อย	สูง	32	(12)	51.78	-	.06	1.51
ดีมาก	ต่ำ	26	(21)	51.85	-	-	1.44
ดีมาก	สูง	38	(22)	53.29	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมี มีแรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาน้อยกว่ากลุ่มอื่นทั้งสามกลุ่ม

การวิเคราะห์กลุ่มย่อยยังได้พบผลสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสามตัว คือ เจตคติต่อการกีฬาสุขภาพจิตและแรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์ที่ระดับ .05 ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟผลดังแสดงในตารางที่ 4.25 ดังแสดงในหน้า 80

จากตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟในกลุ่มผลการเรียนต่ำพบผลสำคัญคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมี มีสุขภาพจิตดีมี มีแรงงูใจไฝ่สัมฤทธิ์ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่า กลุ่มที่มีลักษณะตรงข้าม

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาจำแนกตาม เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิตและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ จำนวน 147 คน

เจตคติต่อ การกีฬา	ตัวแปร		จำนวน (คน)	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(121)	(122)	(212)	(211)	(112)	(221)	(222)
	สุขภาพ จิต	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์				46.23	46.75	50.18	52.05	52.42	53.62	56.43
ดีน้อย	ดีน้อย	ต่ำ	30	(111)	45.97	.26	.788	4.22	6.08	6.45	7.65	10.47*
ดีน้อย	ดีมาก	ต่ำ	22	(121)	46.23	-	.52	3.95	5.82	6.19	7.39	10.21*
ดีน้อย	ดีมาก	สูง	4	(122)	46.75	-	-	3.43	5.30	5.67	6.87	9.68
ดีมาก	ดีน้อย	สูง	11	(212)	50.18	-	-	-	1.87	2.23	3.43	6.25
ดีมาก	ดีน้อย	ต่ำ	20	(211)	52.05	-	-	-	-	.37	1.57	4.38
ดีน้อย	ดีน้อย	สูง	24	(112)	52.42	-	-	-	-	-	1.20	4.02
ดีมาก	ดีมาก	ต่ำ	13	(221)	53.62	-	-	-	-	-	-	2.82
ดีมาก	ดีมาก	สูง	23	(222)	56.43	-	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่า 1) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง คือ 1.1) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมากโดยทั่วไป 1.2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง โดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มที่มีผลการเรียนสูง 1.3) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมากโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย 1.4) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมาก และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยของนักเรียนใน 2 ด้านคือ ด้าน การเรียน ด้านการกีฬา พิจารณาตามจิตลักษณะ 3 ประการ คือ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ได้สรุปไว้แล้วในแต่ละส่วนย่อย สามารถนำมาสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงคือ

1.1 นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก พบในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น

1.2 นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยทั่วไปเด่นชัดใน กลุ่มเพศชาย

กลุ่มผลการเรียนสูง

1.3 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก ซึ่งมีสุขภาพจิตดีมาก กลุ่มเพศชาย

กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มผลการเรียนสูง

1.4 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมาก มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงคือ

2.1 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมากโดยทั่วไป

2.2 นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยทั่วไปที่เด่นชัดคือ กลุ่มผลการเรียนสูง

2.3 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก มีสุขภาพจิตดีมากโดยทั่วไปที่เด่นชัดคือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย

2.4 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก สุขภาพจิตดีมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง กลุ่มผลการเรียนต่ำ

3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน พิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และชีวสังคมหรือภูมิหลังนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ จะเป็นการวิเคราะห์ ความแปรปรวนในรูปแบบที่สองคือการพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาตามตัวแปรอิสระที่เป็นจิตลักษณะใน ชุดสอง ได้แก่ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะอนาคตควบคุมตน และชีวสังคมหรือภูมิหลังนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียน

4.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการเรียน พิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และชีวสังคมหรือภูมิหลังนักเรียน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนพิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และชีวสังคม ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียน
พิจารณาตามเหตุผล เชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และลักษณะ
ชีวิตสังคม จำนวน 290 คน

เหตุผลเชิง จริยธรรม(ก)	ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน(ข)	ชีวิตสังคม (ค)	ค่าเอฟ				
			(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)	
1.63	44.56***	(เพศ)	<1	<1	4.28*	<1	1.87
<1	49.66***	(อายุ)	7.3**	<1	1.7	<1	<1
<1	41.44***	(ผลการเรียน)	<1	<1	<1	<1	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001 ** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน
แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนทุกครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญ .001
แปรปรวนไปตามอายุที่ระดับนัยสำคัญ .01 และแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
อิสระครั้งละสองตัว คือ เหตุผลเชิงจริยธรรมกับเพศ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย
พบว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีพฤติกรรมวินัยในการเรียน สูงกว่านักเรียนที่
มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ นักเรียนอายุมากมีพฤติกรรมวินัยในการเรียน ($\bar{x}=35.59$) สูง
กว่านักเรียนที่มีอายุน้อย ($\bar{x}=34.54$) ดังแสดงตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียนกลุ่มเปรียบเทียบตามลักษณะมุ่งอนาคต
ควบคุมตน อายุ

ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน		ชีวิตสังคม		
สูง	ต่ำ		มาก	น้อย
37.35	32.93	(เพศ)	-	-
37.35	32.93	(อายุ)	35.59	34.54
37.35	32.93	(ผลการเรียน)	-	-

กรณีที่พบนัยสำคัญในความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนแปรปรวน
ไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระสองตัวพร้อมกัน คือ เหตุผลเชิงจริยธรรมกับเพศที่
ระดับ .05 จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟผลดังแสดงในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมวินัยในการเรียน จำแนกตามเหตุผลเชิงจริยธรรม เพศ จำนวน 290 คน

ตัวแปร		จำนวน (คน)	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(12)	(21)	(22)
เหตุผลเชิงจริยธรรม	เพศ				51.78	51.85	53.29
ต่ำ	ชาย	88	11	33.94	1.32	1.48	1.91
สูง	หญิง	58	22	35.26	-	.06	.59
ต่ำ	หญิง	90	12	35.42		-	.43
สูง	ชาย	54	21	35.85			-

จากตารางที่ 4.28 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบคู่ใดเลย

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง และนักเรียนที่มีอายุมาก

4.2 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและชีวิตสังคม

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองและชีวิตสังคม ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาพิจารณา ตามเหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และลักษณะชีวิตสังคมจำนวน 290 คน

เหตุผลเชิง จริยธรรม(ก)	ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตนเอง(ข)	ชีวิตสังคม (ค)	ค่าเอฟ				
			(ก)x(ข)	(ก)x(ค)	(ข)x(ค)	(ก)x(ข)x(ค)	
2.72	42.65***	(เพศ)	1.05	<1	2.52	<1	<1
5.43	40.28***	(อายุ)	2.26	<1	<1	2.63	<1
4.65	42.50***	(ผลการเรียน)	<1	<1	1.14	.95	<1

*** มีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.29 ผลการวิเคราะห์พบว่าพฤติกรรมวินัยในการกีฬา แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนทุกครั้งในระดับนัยสำคัญ .001 แต่ไม่แปรปรวนไปตามตัวแปรเหตุผลเชิงจริยธรรม และชีวสังคม เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของกลุ่มเปรียบเทียบตามลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน พบว่า นักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูงมีพฤติกรรมวินัยในการกีฬา สูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมต่ำ

สรุปผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ได้ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงคือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง

สรุปผลการวิเคราะห์พฤติกรรมวินัยของนักเรียนตามตัวแปรอิสระ ชุดที่ 2 ครั้งที่ 2 ได้ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้านคือ มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง

สรุปผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยของนักเรียนใน 2 ด้านคือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พิจารณาตามจิตลักษณะ 5 ประการ คือ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรมและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน ได้สรุปไว้แล้วในแต่ละส่วนย่อย สามารถนำมาสรุปเป็นภาพรวมได้ดังนี้

1. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ
  - 1.1 มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูงโดยทั่วไป
  - 1.2 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยทั่วไปเด่นชัด คือ กลุ่มผลการเรียนสูง
  - 1.3 มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก และสุขภาพจิตดีมากโดยทั่วไปเด่นชัดคือ

กลุ่มเพศชาย

- 1.4 นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมาก สุขภาพจิตดีมาก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงในกลุ่มผลการเรียนต่ำ

2. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมากที่เด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น

3. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงด้านเดียวคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมากโดยทั่วไป

4. นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำคือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการทำนาย พฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬาของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและวินัยในการกีฬา โดยตัวทำนายชุดที่หนึ่งเป็นสถานการณ์ประกอบด้วย แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง ชุดที่สองเป็นจิตลักษณะมี 5 ตัว ประกอบด้วย เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ชุดที่สามมี 8 ตัวทำนาย ซึ่งเป็นการรวมชุดที่หนึ่งกับชุดที่สองเข้าด้วยกัน ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่อเนื่อง จุดมุ่งหมายคือ เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการทำนายของชุดที่สามว่าจะทำนายได้มากกว่าชุดที่หนึ่ง หรือชุดที่สองตามลำพังเพียงใด โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างเท่ากับ 5 เปอร์เซนต์

จากการเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ได้มาจากการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) ทั้งแบบรวม (total) และแบบก้าวหน้า (forward) ของตัวทำนาย ครั้งละชุดต่อตัวถูกทำนาย พฤติกรรมวินัยของเรียน ครั้งละตัว โดยจะกระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยอีก 6 กลุ่ม ซึ่งกำหนดตามประเภทหรือ ชั้นของตัวแปรอิสระชั้นรอง 3 ตัว คือ เพศ อายุ ผลการเรียน จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ของตัวแปรตามแต่ละตัว คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ตามลำดับต่อไปนี้

5.1 ผลการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.30 ดังแสดงในหน้า 86

ผลการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.30 ซึ่งพบว่าตัวทำนาย ชุดที่หนึ่ง คือ สถานการณ์โดยรวม 3 ตัว ร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนในกลุ่มรวมได้ 9.4% โดยตัวทำนายที่สำคัญคือ แบบอย่างที่ดี ($\beta=.21$) บรรยากาศการเรียน ($\beta=.20$) ทำนายได้สูงสุด คือ 12.9% ในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น โดยตัวทำนายที่สำคัญ 2 ตัวปรากฏผลเช่นเดียวกับในกลุ่มรวม ทำนายได้ต่ำที่สุดในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ 8.0% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรอง ที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% ไม่มี

ตัวทำนายชุดที่สอง คือ จิตลักษณะโดยรวม รวม 5 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนในกลุ่มรวมได้ 19.4% โดยตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta.23$) และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ($\beta.23$) และทำได้สูงสุด คือ 23.4% ในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นตัวทำนายที่สำคัญ 2 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ($\beta.26$)และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta.24$) โดยทำนายได้ต่ำที่สุดในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย คือ 19.6% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% ไม่มี

ตัวทำนายชุดที่สามมี 8 ตัวโดยรวมชุดที่หนึ่งและชุดที่สองเข้าด้วยกัน สามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน ในกลุ่มรวมได้ 22.0% โดยตัวทำนายที่สำคัญ 3 ตัว คือ ลักษณะ

มุ่งอนาคตควบคุมคน ($\beta=.24$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta=.19$) แบบอย่างที่ดี ($\beta=.13$) ทำนายได้สูงสุด คือ 27.6% ในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น โดยตัวทำนายที่สำคัญ 3 ตัว คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม ($\beta=.22$) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน ($\beta=.25$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta=.22$) ทำนายได้ต่ำสุดในกลุ่มรวม คือ 20.0% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% มี 2 คู่ คือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น เปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่ากลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มผลการเรียนต่ำเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่ากลุ่มผลการเรียนสูง

ตารางที่ 4.30 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมวินัยในการเรียน โดยมีตัวทำนาย 3 ชุด 8 ตัว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวทำนายชุดที่ 1 (1-3)			ตัวทำนายชุดที่ 2 (4-8)			ตัวทำนายชุดที่ 3 (1-8)			เปอร์เซ็นต์ แตกต่าง
	ตัว ทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์ เซ็นต์ ทำนาย รวม	ตัว ทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์ เซ็นต์ ทำนาย รวม	ตัว ทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์ เซ็นต์ ทำนาย รวม	
รวม	1,2	.21,.20	9.4	7,8	.23,.23	19.4	8,7,1	.24,.19,.13	22.0	2.6
เพศชาย	2,1	.26,.22	11.6	8,7	.21,.20	19.8	3,8	.23,.23	23.8	4.0
เพศหญิง	1	.21	10.7	8,5	.28,.24	23.3	5,8	.31,.26	26.5	3.2
วัยรุ่นตอนต้น	1,2	.27,.21	12.9	8,7	.26,.24	23.4	5,8,7	.22,.25,.22	27.6	4.2
วัยรุ่นตอนปลาย	1,2	.17,.17	8.0	8	.27	19.6	8	2.78	22.3	2.7
ผลการเรียนต่ำ	2,1	.27,.22	11.7	8,7	.38,.21	21.9	8,3,5	.40,.20,.19	27.2	5.3*
ผลการเรียนสูง	1,2	.18,.17	8.1	7,6	.25,.17	19.7	7	.24	20.6	0.3

ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ 1) แบบอย่างที่ดี 2) บรรยากาศการเรียน 3) การสนับสนุนของผู้ปกครอง

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ 4) เจตคติต่อการกีฬา 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม 6) สุขภาพจิต

7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 8) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมกัน

ตัวทำนายชุดที่สามซึ่งมี 8 ตัวแปรนี้ ไม่สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้มากกว่าตัวทำนายชุดแรกและชุดที่สอง ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในกลุ่มรวม แต่ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มย่อยพบว่ากลุ่มผลการเรียนต่ำ ตัวแปรชุดที่สามสามารถทำนายได้มากกว่าตัวทำนายชุดแรกและชุดที่สอง

ตัวทำนายชุดที่สามมีบทบาทสำคัญมาก ต่อพฤติกรรมวินัยในการเรียน ดังตารางที่ 4.31 ในกลุ่มรวมมี 3 ตัวทำนายคือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบอย่างที่ดี ส่วนในกลุ่มย่อยต่างๆ 6 กลุ่มที่ศึกษานั้น มีตัวทำนายที่สำคัญที่สุด คือ ลักษณะมุ่งอนาคตของตน และที่สำคัญรองลงไปคือ เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนของผู้ปกครองโดยตัวแปรทั้งสามมีสัมประสิทธิ์การทำนาย (β) เป็นบวกทุกตัว ซึ่งแสดงว่า ถ้านักเรียนมีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองดีมาก ก็จะมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง

ตารางที่ 4.31 เพอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการเรียนจำนวน 8 ตัวแปร ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม	ตัวทำนายสำคัญ	ค่าเบต้าของตัวทำนายสำคัญ
รวม	22.0	8,7,1	.24, .19, .13
เพศชาย	23.8	3,8	.23, .23
เพศหญิง	26.5	5,8	.31, .26
วัยรุ่นตอนต้น	27.6	5,8,7	.22, .25, .22
วัยรุ่นตอนปลาย	22.3	8	2.78
ผลการเรียนต่ำ	27.2	8,3,5	.40, .20, .19
ผลการเรียนสูง	20.6	7	.24

ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ 1) แบบอย่างที่ดี 2) บรรยากาศการเรียน 3) การสนับสนุนของผู้ปกครอง

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ 4) เจตคติต่อการกีฬา 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม 6) สุขภาพจิต

7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 8) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

สรุปได้ว่าการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน เมื่อใช้ตัวทำนายรวม 8 ตัว มีตัวทำนายเด่นชัด 3 ตัว คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 22 ในกลุ่มรวม ผลทำนายเด่นชัดที่สุดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้นร้อยละ 27.6

5.2 ผลการทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.32 ดังแสดงในหน้า 88

ผลการทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 4.32 ซึ่งพบว่าตัวทำนายชุดที่หนึ่งคือ สถานการณ์โดยรวม รวม 3 ตัวร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนในกลุ่มรวมได้ 22.3% โดยตัวทำนายที่สำคัญ 2 ตัว คือ แบบอย่างที่ดี (β .35) และบรรยากาศการเรียน (β .18) ทำนายได้สูงสุด (ตาราง

4.32) คือ 27.5% ในนักเรียนกลุ่มผลการเรียนต่ำ ตัวทำนายที่สำคัญ 2 ตัวปรากฏผลเช่นเดียวกับในกลุ่มรวม ทำนายได้ต่ำที่สุดในกลุ่มผลการเรียนสูง คือ 16.0% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรอง ที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% มี 2 คู่ คือ กลุ่มเพศชายเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศหญิง และกลุ่มผลการเรียนต่ำเปอร์เซ็นต์สูงกว่ากลุ่มผลการเรียนสูง

ตัวทำนายชุดที่สอง คือ จิตลักษณะโดยรวม รวม 5 ตัวรวมกัน ทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาในกลุ่มรวมได้ 27.8% โดยตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติต่อการกีฬา ($\beta=.27$) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta=.19$) และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ($\beta=.14$) ทำนายได้สูงสุด คือ 32.9% ในนักเรียนเพศชายซึ่งตัวทำนายที่สำคัญ คือเจตคติต่อการกีฬา ($\beta=.34$) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta=.21$) ตรงข้ามกับกลุ่มเพศหญิงเป็นกลุ่มที่ทำนายได้ต่ำที่สุด คือ 24.4% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% มี 2 คู่ คือ กลุ่มเพศชายเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่าเพศหญิง และกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่าวัยรุ่นตอนต้น

ตารางที่ 4.32 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาโดยมีตัวทำนาย 3 ชุด 8 ตัวในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวทำนายชุดที่ 1 (1-3)			ตัวทำนายชุดที่ 2 (4-8)			ตัวทำนายชุดที่ 3 (1-8)			เปอร์เซ็นต์แตกต่าง
	ตัวทำนายที่สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม	ตัวทำนายที่สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม	ตัวทำนายที่สำคัญ	ค่าเบต้า	เปอร์เซ็นต์ทำนายรวม	
รวม	1,2	.35,.18	22.3	4,7,8	.27,.19,.14	27.8	1,4,7	.25,.22,.15	32.2	4.4
เพศชาย	1,2	.39,.22	26.0	4,7	.34,.21	32.9	4,1,7	.35,.28,.17	39.3	6.4*
เพศหญิง	1	.28	17.4	8,6	.24,.17	24.4	1	.22	27.9	3.5
วัยรุ่นตอนต้น	1,2	.33,.27	22.1	4	.25	24.8	4,1,3	.27,.26,.18	31.2	6.4*
วัยรุ่นตอนปลาย	1,3	.32,.24	24.8	4,7,6	.27,.18,.17	30.1	1	.24	35.1	5.0*
ผลการเรียนต่ำ	1,2	.39,.24	27.5	4,7	.31,.20	29.5	1,4,7	.30,.24,.18	35.8	6.3*
ผลการเรียนสูง	1	.29	16.0	4,8,6	.24,.19,.16	27.9	1,4	.19,.19	30.5	2.6

ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ 1) แบบอย่างที่ดี 2) บรรยากาศการเรียน 3) การสนับสนุนของผู้ปกครอง

ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ 4) เจตคติต่อการกีฬา 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม 6) สุขภาพจิต

7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 8) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ตัวทำนายชุดที่ 3 คือ ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 รวมกัน

ตัวทำนายชุดที่สามมี 8 ตัว โดยรวมชุดที่หนึ่งและชุดที่สองเข้าด้วยกันสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ในกลุ่มรวมได้ 32.2% โดยตัวทำนายที่สำคัญ 3 ตัว คือ แบบอย่างที่ดี ($\beta.25$) เจตคติต่อการกีฬา ($\beta.22$) แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta.15$) ทำนายได้สูงสุด คือ 39.3% ในนักเรียนกลุ่มเพศชาย โดยตัวทำนายที่สำคัญ 3 ตัว คือ เจตคติต่อการกีฬา ($\beta.35$) แบบอย่างที่ดี ($\beta.28$) และแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta.17$) ทำนายได้ต่ำที่สุดในกลุ่มเพศหญิงคือ 27.9% ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบซึ่งแบ่งตามตัวแปรอิสระชั้นรองที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% มี 2 คู่ คือ กลุ่มเพศชายมีเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่ากลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลการเรียนต่ำมีเปอร์เซ็นต์ทำนายสูงกว่าผลการเรียนสูง

ตัวทำนายชุดที่สามซึ่งมี 8 ตัวแปรนี้ ไม่สามารถทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้มากกว่าตัวทำนายชุดแรกและชุดที่สอง ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (5%) ในกลุ่มรวม แต่ได้พบในการวิเคราะห์ 4 กลุ่มย่อยคือกลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย และกลุ่มผลการเรียนต่ำ มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่าง 5% ขึ้นไป

ตัวทำนายชุดที่สามมีบทบาทสำคัญมากต่อพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน (ดังแสดงในตารางที่ 4.33 ดังแสดงในหน้า 90) ในกลุ่มรวมมี 3 ตัวทำนาย คือ แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่วนในกลุ่มย่อยต่างๆ 6 กลุ่มที่ศึกษานั้นมีตัวทำนายที่สำคัญที่สุด คือ แบบอย่างที่ดี และที่สำคัญรองลงไปคือ เจตคติต่อการกีฬา แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์การสนับสนุนของผู้ปกครอง โดยตัวแปรทั้งสี่มีสัมประสิทธิ์การทำนาย (β) เป็นบวกทุกตัว ซึ่งแสดงว่าถ้านักเรียนได้มีแบบอย่างที่ดีมาก มีเจตคติต่อการกีฬามาก มีแรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีการสนับสนุนของผู้ปกครองดีมาก ก็จะมีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง

สรุปได้ว่า ในการทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาเมื่อใช้ตัวทำนาย 8 ตัว มีตัวทำนายเด่นชัด 3 ตัว คือ เจตคติต่อการกีฬา แบบอย่างที่ดี แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 32.2 ในกลุ่มรวม ผลทำนายเด่นชัดที่สุดคือ กลุ่มเพศชายโดยทำนายได้ร้อยละ 39.3 พบว่าตัวทำนายสองชุดร่วมกันสามารถทำนายได้มากกว่าชุดใดชุดหนึ่งโดยลำพังในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม

สรุปผลรวมการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาเมื่อทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนใช้ตัวทำนายทั้ง 8 ตัว พบผลการทำนายที่เด่นชัดในสองประเด็นดังนี้ คือ 1) ตัวทำนายสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนในกลุ่มรวม คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงงูใจใฝ่สัมฤทธิ์ เปอร์เซ็นต์ทำนาย 22% (ค่า $\beta=.24, .19, .13$ ตามลำดับ) โดยกลุ่มที่ทำนายได้ดีที่สุดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น 2) ผลการทำนายที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกันเกิน 5% ไม่พบในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มย่อยหนึ่งกลุ่ม คือ ผลการเรียนต่ำ

ตารางที่ 4.33 เปอร์เซ็นต์ทำนายและตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา จำนวน 8 ตัวแปร ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	เปอร์เซ็นต์ ทำนายรวม	ตัวทำนาย สำคัญ	ค่าเบต้าของ ตัวทำนายสำคัญ
รวม	32.2	1,4,7	.25,.22,.15
เพศชาย	39.3	4,1,7	.35,.28,.17
เพศหญิง	27.9	1	.22
วัยรุ่นตอนต้น	31.2	4,1,3	.27,.26,.18
วัยรุ่นตอนปลาย	35.1	1	.24
ผลการเรียนต่ำ	35.8	1,4,7	.30,.24,.18
ผลการเรียนสูง	30.5	1,4	.19,.19

ตัวทำนายชุดที่ 1 คือ 1) แบบอย่างที่ดี 2) บรรยากาศการเรียน 3) การสนับสนุนของผู้ปกครอง
ตัวทำนายชุดที่ 2 คือ 4) เจตคติต่อการกีฬา 5) เหตุผลเชิงจริยธรรม 6) สุขภาพจิต
7) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 8) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคน

เมื่อทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ใช้ตัวทำนายทั้ง 8 ตัว พบผลการทำนายที่เด่นชัดในสองประเด็นดังนี้คือ 1) ตัวทำนายสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาในกลุ่มรวมคือ แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เปอร์เซ็นต์ทำนาย 32.2% (ค่า β = .25, .22, .15 ตามลำดับ) โดยกลุ่มที่ทำนายได้ผลดีที่สุดคือ กลุ่มเพศชาย 2) ผลการทำนายที่มีเปอร์เซ็นต์ทำนายแตกต่างกัน 5% ไม่พบในกลุ่มรวม แต่พบในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือกลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มผลการเรียนต่ำ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวเนื่องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณืทางสังคมที่ต่างกัน

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนที่มีจิตลักษณะที่ต่างกัน

1.1.3 เพื่อศึกษาความสามารถของตัวแปรสถานการณื และจิตลักษณะ ในการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 นักเรียนที่อยู่ในสถานการณืที่ดีมากกว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณืที่ด้อยกว่า

1.2.2 นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูงกว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนผู้ที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำกว่า

1.2.3 กลุ่มตัวแปรสถานการณืทางสังคมร่วมกัน กับกลุ่มตัวแปรทางจิตลักษณะร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ดีกว่ากลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ 5%

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2545 จำนวน 589 คน เพศชาย 394 คน เพศหญิง 195 คน ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 38 คน มัธยมศึกษาตอนต้น 265 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 286 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 290 คน เพศชาย 178 คน เพศหญิง 112 คน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรปัจจัยเชิงเหตุแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มตัวแปรทางสถานการณ์ ได้แก่ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียน แบบอย่างที่ดี

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ ได้แก่ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มตัวแปรลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ผลการเรียน

ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา

1.3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ มีเครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบสอบถาม และแบบวัดซึ่งแบ่งเป็น 10 ตอน ประกอบด้วย

- 1) แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมหรือภูมิหลังนักเรียน
- 2) แบบวัดพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา
- 3) แบบวัดแบบอย่างที่ดี
- 4) แบบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรม
- 5) แบบวัดเจตคติต่อการกีฬา
- 6) แบบวัดการสนับสนุนของผู้ปกครอง
- 7) แบบวัดบรรยากาศการเรียน
- 8) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 9) แบบวัดสุขภาพจิต
- 10) แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

1.3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชไปขออนุญาตเก็บข้อมูลที่โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี และเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง

1.3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ประกอบด้วย

สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) เพื่อใช้ในการอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน คือ 1) ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางและสามทาง (Two-way and Three-way Analysis of Variance) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 1 และ 2 2) ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานที่ 3 โดยใช้เกณฑ์แตกต่างของเปอร์เซ็นต์ทำนายที่ 5 %

2. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดสำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ ซึ่งได้รายงานไว้ในบทที่ 4 พบผลสำคัญหลายประการสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 สรุปผลการวิจัย

2.1.1 ผลการวิจัยส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาของนักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมต่างกัน พบว่า 1) นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ ด้านการเรียนและด้านกีฬา ได้แก่ 1.1) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีโดยทั่วไป ที่เด่นชัด คือ กลุ่มเพศชาย 1.2) นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก โดยทั่วไป 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงเพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมาก อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีมาก พบในกลุ่มผลการเรียนสูง 3) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงเพียงด้านเดียวคือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองมากโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย 4) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาคือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย มีบรรยากาศการเรียนหรือการสนับสนุนของผู้ปกครองไม่ดี ผลเด่นชัดในกลุ่มเพศชาย ซึ่งผลดังกล่าวเมื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า “นักเรียนอยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ดีมากกว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ดีน้อยกว่า” สมมติฐานของการวิจัยได้รับการสนับสนุน อย่างชัดเจน ในหลายส่วน

2.1.2 ผลการวิจัยส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมในการกีฬาของนักเรียนที่มีจิตลักษณะต่างกัน พบว่า 1) นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ 1.1) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬามาก มีสุขภาพจิตดีมากโดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มเพศชาย 1.2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยทั่วไป ผลเด่นชัด ในกลุ่มผลการเรียนสูง 1.3) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง 2) นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงเพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมากที่เด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น 3) นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงเพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬามากโดยทั่วไป 4) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาน้อย คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำโดยทั่วไปที่เด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งผลดังกล่าวเมื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ 2 ที่กล่าวว่า “นักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูงกว่า มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำกว่า” สมมติฐานของการวิจัยได้รับการสนับสนุนอย่างชัดเจนในหลายส่วน

2.1.3 ผลการวิจัยส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาของนักเรียนได้พบว่า 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ทางสังคมและกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียนได้ดีกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง (เกิน 5%) ในกลุ่มย่อยผลการเรียนต่ำ 2) ตัวแปรสถานการณ์การร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะรวม 8 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้ 22.0% ในกลุ่มรวมทำนายได้สูงสุดในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น (27.6%) ตัวทำนายสำคัญคือ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ตัวแปรสถานการณ์ร่วมกับจิตลักษณะรวม 8 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา 32.2% ในกลุ่มรวม ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเพศชาย คือ 39.3% ตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติต่อการกีฬา แบบอย่างที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ดีกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง(เกิน 5%) ใน 4 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย และกลุ่มผลการเรียนต่ำ ซึ่งผลดังกล่าวเมื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ 3 ที่กล่าวว่า “กลุ่มตัวแปรสถานการณ์กับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาได้ดีกว่า กลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพัง โดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ 5%” ได้พบว่า ผลส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานของการวิจัย ในส่วนการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน ในกลุ่มย่อย ผลการเรียนต่ำ และได้พบการสนับสนุนสมมติฐานของการวิจัย ในส่วนการทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย และกลุ่มผลการเรียนต่ำ

2.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยและผลการตรวจสอบสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ อภิปรายได้ ดังนี้

2.2.1 อภิปรายผลตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 มีความว่า “นักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมที่ดีมากกว่า มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ที่ดีน้อยกว่า” ข้อความนี้ได้คาดถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ทางสังคม อันได้แก่ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครองกับพฤติกรรมวินัย 2 ด้าน คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 นี้ โดยสรุป คือ

เมื่อพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยของนักเรียน ทั้งสองด้าน ตามปฏิสัมพันธ์ 3 ทาง และปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง ของสถานการณ์ทางสังคม 3 ประการ คือ การสนับสนุนของผู้ปกครอง บรรยากาศการเรียนและแบบอย่างที่ดี ไม่พบว่ามีนัยสำคัญแก่ประการใด แต่ยังคงพบผลที่สอดคล้องกับสมมติฐานอยู่บ้างในการพิจารณาสถานการณ์ทางสังคมเป็นรายตัวแปร โดยพบว่า 1) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยทั้งสองด้านสูง คือ 1.1) นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีโดยทั่วไป พบผลเด่นชัดในกลุ่มเพศชาย 1.2) นักเรียนที่มีบรรยากาศการเรียนดีโดยทั่วไป 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง (ด้านเดียว) คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีมาก อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก ผลเด่นชัดในกลุ่มผลการเรียนสูง 3) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง (ด้านเดียว) คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนของผู้ปกครองมากโดยทั่วไป ผลเด่นชัดในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย 4) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ (ด้านเดียว) คือ นักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อยและอยู่ในบรรยากาศการเรียนดีน้อยหรือการสนับสนุนของผู้ปกครองไม่ดี ผลเด่นชัดคือ กลุ่มเพศชาย ผลที่พบเหล่านี้ อภิปรายเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียน กับแบบอย่างที่ดี การวิจัยพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยทั้งสองด้านสูง คือนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีโดยทั่วไป ที่เด่นชัดในกลุ่มเพศชาย ผลส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าอิทธิพลของการมีตัวแบบที่ดี และเลียนแบบตัวแบบที่ดีนั้น ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีได้ ซึ่งผลที่แสดงอิทธิพลของตัวแบบต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นนี้ ได้เคยพบในงานวิจัยเรื่องจริยธรรมของเยาวชนไทย ของดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบปัจฉิม (2519 และ 2540) โดยพบว่าในสภาวะที่มีตัวแบบกระทำความดีนั้น วัยรุ่นที่มีจริยธรรมสูงจะโกงน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด แต่ผู้มีจริยธรรมต่ำไม่ยอมรับอิทธิพลของตัวแบบ และงานวิจัยของวิชัย เอียดบัว (2534) ได้ศึกษาลักษณะจิต

สังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการของครูประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีแบบอย่างการปฏิบัติมากเป็นครูที่มีการแสวงหาความรู้สูงสุด

ประเด็นที่สอง ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียน กับบรรยากาศการเรียนดี พบว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ แต่ละอย่างตรงกันข้าม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของแอนเดอร์สัน (Anderson 1970: 135-152) ที่ได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้ ความรู้สึก และพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพรรณ อุทัยวี (2544) ที่ได้ศึกษาตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครูก็พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การส่งเสริมจากสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การสนับสนุนทางสังคมและลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนในระดับสูง มีพฤติกรรมใฝ่รู้สูงกว่านักศึกษาที่มีปัจจัยดังกล่าวในระดับต่ำ ดังนั้นจึงเป็นการสมเหตุสมผลที่ได้พบว่า นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีน้อย

ประเด็นที่สาม ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียนกับผลรวมของแบบอย่างที่ดี และบรรยากาศการเรียนที่ดี ซึ่งผลเด่นชัดใน กลุ่มผลการเรียนสูง พบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง คือนักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีและอยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก (2519 และ 2520) และพรพรรณ อุทัยวี (2544) ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในประเด็นที่สอง สำหรับผลที่ได้พบเด่นชัดในกลุ่มผลการเรียนสูง อาจเป็นเพราะความสามารถในการเรียน การรู้จักเลือกแบบอย่างที่ดี และเลียนแบบสิ่งที่ดีมีผลต่อพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ประกอบกับบรรยากาศการเรียนมีอิทธิพลและส่งผลต่อการเรียนรู้ ความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนรู้ แสดงว่าการสร้างบรรยากาศการเรียนให้สอดคล้องกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดหนุน

ประเด็นที่สี่ ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียนกับการสนับสนุนของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมากโดยทั่วไป มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง ผลเด่นชัดในกลุ่มเพศหญิง กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย ผลดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวคิดที่ว่า การสนับสนุนจากครอบครัว ญาติพี่น้อง ถือว่ามีความสำคัญมากที่สุด (Jones & Dimond, 1982: 12 ; Indberg, Hunter & Kruszewski, 1990: 130) เพราะครอบครัวมีบทบาทสำคัญต่อบุคคลตั้งแต่วัยเด็ก เป็นแหล่งที่ถ่ายทอด ค่านิยม ความเชื่อ

แบบแผนพฤติกรรมกรรมการปฏิสัมพันธ์ และประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิต อันเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสนับสนุนบุคคล ทำให้ได้พบว่ามีนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง

ประเด็นที่ห้า ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยกับสถานการณ์ แบบอย่างที่ดี มีบรรยากาศการเรียนหรือการสนับสนุนของผู้ปกครอง โดยพบว่านักเรียนที่มีแบบอย่างที่ดีน้อย มีบรรยากาศการเรียนหรือการสนับสนุนจากผู้ปกครองไม่ดี มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่ำ ผลเด่นชัดในกลุ่มเพศชาย ผลดังกล่าวแสดงว่านักเรียนในกลุ่มดังกล่าวได้รับแบบอย่างที่ดีน้อยและอยู่ในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองไม่ดี ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่ำ สอดคล้องกับแนวคิดของ เกจและเบอร์ลินเนอร์ (Gage and Berliner 1979: 69-70) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสภาพในครอบครัวที่มีต่อความสามารถของนักเรียน คือ เด็กสามารถเรียนรู้ได้ โดยตรงตามสภาพในครอบครัว และจากการเลียนแบบผู้ใหญ่ ในครอบครัว เด็กจะมีบุคลิกลักษณะและการใช้ความสามารถของตน โดยได้รับอิทธิพลจากการพิจารณาแบบอย่างและเจตคติของพ่อแม่ นอกจากนี้การศึกษา ของเคลเลอร์ (Keller 1976) เกี่ยวกับปัจจัยทางสังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการสวมบทบาทของเด็กอายุระหว่าง 11 ถึง 15 ปี พบว่าการรับรู้โดยได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้การสนับสนุนจากบิดามารดา (supportiveness)

2.2.2 อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 มีความว่า “นักเรียนผู้มีความพร้อมทางจิตลักษณะสูงกว่ามีพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนผู้มีความพร้อมทางจิตลักษณะต่ำ” ข้อความนี้ได้คาดถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะอันได้แก่ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กับพฤติกรรม 2 ด้าน คือ พฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ผลการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 นี้โดยสรุป คือ

เมื่อพิจารณาความแปรปรวนของพฤติกรรมวินัยของนักเรียน ทั้งสองด้านตามปฏิสัมพันธ์ 3 ทาง และปฏิสัมพันธ์ 2 ทาง ของจิตลักษณะ 5 ประการ คือ เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ไม่พบว่ามีนัยสำคัญแต่ประการใด แต่ยังคงพบผลที่สอดคล้องกับสมมติฐานอยู่หลายส่วนในการพิจารณาจิตลักษณะเป็นรายตัวแปรโดยตัวพบว่า 1) นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยสูง ทั้งสองด้าน คือ 1.1) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาค่ำมาก มีสุขภาพจิตดีโดยทั่วไป ผลที่เด่นชัดในกลุ่มเพศชาย 1.2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงโดยทั่วไป ผลเด่นชัดในกลุ่มผลการเรียนสูง 1.3) นักเรียน

ที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมคนสูง 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง เพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น 3) นักเรียน ที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูง เพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีมากโดยทั่วไป 4) นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ โดยทั่วไป ที่เด่นชัดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น ผลที่พบเหล่านี้อภิปรายเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผลการวิจัยได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยทั้งสองด้านกับจิตลักษณะครึ่งละสองตัวร่วมกัน คือ เจตคติต่อการกีฬาดีมาก สุขภาพจิตดีมาก โดยทั่วไป ผลเด่นชัดในกลุ่มเพศชาย จากผลที่พบว่านักเรียนกลุ่มเพศชาย ที่มีจิตลักษณะ 2 ประการสูง มีพฤติกรรมวินัยสองด้าน สูงกว่านักเรียนที่มีจิตลักษณะ 2 ประการต่ำนั้น จะพบในกลุ่มรวมและกลุ่มเพศชายซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2 ในหลายส่วน ผลที่พบในส่วนนี้กล่าวได้ว่าเป็นเพราะนักเรียนสองกลุ่มใหญ่นี้ มีการประสานของจิตลักษณะทั้ง 2 ตัว อย่างเหมาะสมจนสามารถมีอิทธิพลร่วมกันต่อพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาอย่างชัดเจน ผลดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาเจตคติต่ออาชีพครูกับพฤติกรรม ของวิชัย เอียดบัว (2534) ที่ได้ศึกษากลุ่มครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 468 คน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะจิตสังคมกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการ พบผลการวิจัยประการหนึ่งว่าเจตคติต่ออาชีพครู กับจิตลักษณะอื่นอีก 2 ด้าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทางวิชาการ ในครูที่สุขภาพจิตดีมากได้มากกว่าในครูที่มีสุขภาพจิตดีน้อย ขณะที่ สนาน คุณประเสริฐ (2535) ซึ่งศึกษาผลการใช้สารชักสูงในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษา ของครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในต่างจังหวัด จำนวน 200 คน ก็ได้พบว่าเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูกับจิตลักษณะอีก 4 ด้าน ร่วมกันทำนายความตั้งใจที่จะใช้นวัตกรรมในครูได้และทำนายในกลุ่มครูที่ได้รับสารชักสูงได้ดีกว่าในกลุ่มครูที่ไม่ได้รับสารชักสูง

ประเด็นที่สอง ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียนกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยพบในนักเรียนทั่วไป ผลเด่นชัดคือ กลุ่มผลการเรียนสูง พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและในการกีฬาสูง ผลวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัย วิทยา ศรีสมุทร (2541) ที่ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการออกกำลังกายของนักมวยไทยอาชีพ พบว่า นักมวยไทยอาชีพมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ในระดับสูงและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทัศนคติต่อการออกกำลังกาย สำหรับที่ได้พบผลเด่นชัดในกลุ่มผลการเรียนสูง แสดงให้เห็นว่าตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อพฤติกรรมวินัยทั้งสองด้านมีความเด่นชัดในกลุ่มนักเรียนดังกล่าว การวิจัยนี้พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

ประเด็นที่สาม ผลที่ได้พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมวินัยของนักเรียนกับลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน การวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูงโดยทั่วไป มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนต่ำ ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2537) ที่ศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 จำนวน 416 คน พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง เป็นผู้ที่มีสติ 5 สูง กว่านักเรียนที่มีลักษณะนี้ต่ำ และงานวิจัยของ สุริยะพันธ์ดี (2536) ได้ศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2-5 จำนวน 540 คน ถึงความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะและพฤติกรรมก้าวร้าวก็ได้พบว่า ในกลุ่มรวมนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตนสูงเท่าใดจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวน้อยเท่านั้น

ประเด็นที่สี่ ผลที่พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงเพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก ผลเด่นชัดในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น ผลสอดคล้องกับแนวคิดของพ่อพรหม เกิดพิทักษ์ (2530:6) ที่ว่าความสมบูรณ์ทางด้านจิตใจของมนุษย์ จะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข มีความสามารถในการปรับตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม มีความมั่นคงทางใจ มีสมรรถภาพในการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญรบ สักคิมณี (2533: 45) ได้ศึกษาสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเนื่องจากคนที่มีสุขภาพจิตดีจะเป็นคนที่มองโลกในแง่ดี รับรู้ความจริงได้ถูกต้อง มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความมั่นคงทางใจ คนที่มีลักษณะดังกล่าวสามารถร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และสามารถทำประโยชน์ต่อส่วนรวมได้เพราะคนที่มีสุขภาพจิตดีจะรู้สึกเป็นสุขและมีความพอใจในชีวิตและงานของตน ผลเด่นชัดในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นแสดงว่ากลุ่มดังกล่าวที่มีสุขภาพจิตดีสามารถควบคุมตนในการศึกษาเล่าเรียนได้ดี

ประเด็นที่ห้า ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยในการกีฬาสูงเพียงด้านเดียว คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬามากโดยทั่วไป ซึ่งผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติศักดิ์ กริเทพ (2543) ได้ศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการออกกำลังกาย พฤติกรรมการออกกำลังกาย และผลสัมฤทธิ์ในการแข่งขันของนักกรีฑา ในกีฬาของนักศึกษาระดับประเทศไทย ครั้งที่ 20 พ.ศ. 2542 พบว่า ทัศนคติต่อการออกกำลังกายของนักกรีฑามีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการออกกำลังกาย และนักกรีฑาที่เข้ารอบชิงชนะเลิศมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักกรีฑาที่ตกรอบ

2.2.3 อภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานที่ 3

สมมติฐานที่ 3 นี้มีความว่า “กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ 3 ตัวแปร (แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง) ร่วมกับกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะ

จิตลักษณะ 5 ตัวแปร (เจตคติต่อการกีฬา สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ได้ดีกว่ากลุ่มตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพังโดยตั้งเกณฑ์ความต่างไว้ที่ 5%”

การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบสมมติฐานข้อนี้เป็นการวิเคราะห์ที่เสนอเป็นข้อที่ 3 ในบทที่ 4 ผลได้พบว่า 1) กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียน ได้ดีกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยลำพังเกิน 5% ในกลุ่มย่อยผลการเรียนต่ำ 2) ตัวแปรสถานการณ์ร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะรวม 8 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้ 22.0% ในกลุ่มรวม ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น 27.6% ตัวทำนายสำคัญ คือ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ตัวแปรสถานการณ์ ร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะรวม 8 ตัว ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน ได้ดีกว่าตัวแปรกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยลำพังเกิน 5% ในกลุ่มย่อย 4 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชาย กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น กลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย กลุ่มผลการเรียนต่ำ 4) ตัวแปรสถานการณ์ ร่วมกับตัวแปรจิตลักษณะรวม 8 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ 32.2% ในกลุ่มรวม ทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเพศชาย คือ 39.2% ตัวทำนายสำคัญคือ เจตคติต่อการกีฬา แบบอย่างที่ดี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลที่ได้พบดังกล่าวอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

ผลระดับภาพรวมจากผลการวิจัยนี้พบว่า การใช้ตัวทำนายทั้งสองกลุ่มร่วมกัน สามารถทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ดีกว่าการใช้ตัวทำนายชุดใดชุดหนึ่งเพียงชุดเดียวซึ่งพบใน 4 กลุ่มย่อย เป็นผลสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่ได้บ่งชี้ว่า สาเหตุต่างๆ ของพฤติกรรมมนุษย์มีเหตุ ปัจจัยจากหลายด้าน (ดวงเดือน พันธมนาวิน 2541) ผลวิจัยที่ได้พบแสดงว่าสถานการณ์หรือจิตลักษณะตามลำพังยังอธิบายพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียน ได้ไม่ดีเท่ากับที่ใช้ตัวแปรทั้งสองกลุ่มร่วมกันขณะที่ทฤษฎีต้นไม้อธิบายของ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2539, 2540: 6-8) ได้อธิบายถึงบทบาทสำคัญในการเป็นสาเหตุร่วมกันของจิตลักษณะซึ่งได้แสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งที่เกิดขึ้นอาจมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะที่มากกว่า 1 ประการหรือมากกว่าจิตลักษณะกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น ผลวิจัยในประเทศไทยก่อนหน้านี้ที่ได้พบผลสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว เช่น งานวิจัยของ มนตรี ธาดา (2545) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมชั้นเรียนและพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมพลศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ตัวแปรชุดที่ 3 (สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การสนับสนุนทางสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน และเจตคติต่อการเรียน) ซึ่งเกิดจากตัวแปรชุด 3 ตัว และชุด 2 ตัว ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมชั้นเรียนได้มากกว่าตัวแปรชุด 3 ตัว ชุด 2 ตัว ชุดใดชุดหนึ่งตามลำพัง และตัว

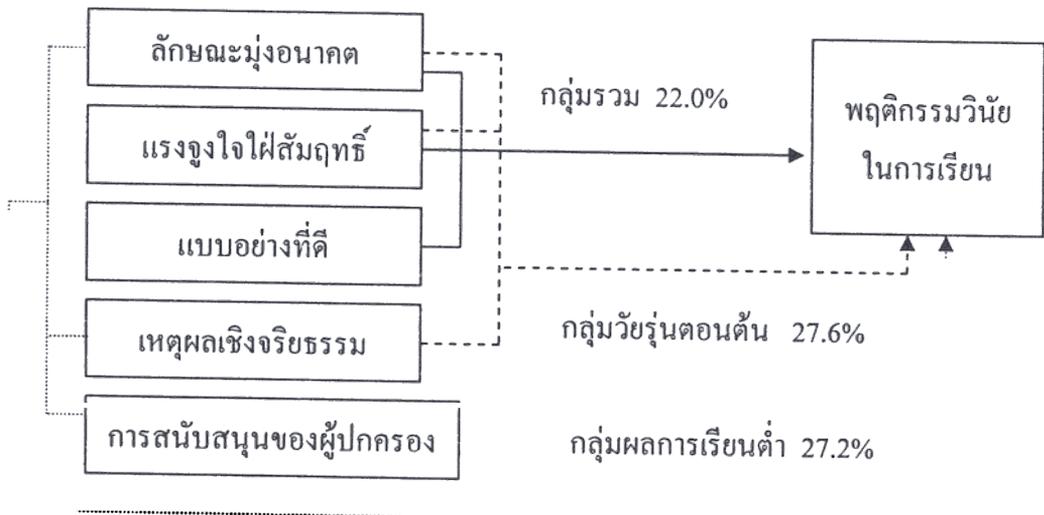
แปรชุด 4 ตัว ชุด 2 ตัว (สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา การสนับสนุนทางสังคม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เซาว์นปัญญาและเจตคติต่อการกีฬา) ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬาของนักเรียนได้มากกว่าชุด 4 ตัว ชุด 2 ตัว ชุดใดชุดหนึ่งโดยลำพัง เกษม จันทร์สร (2541) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการด้านทานการเสพยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าตัวทำนายชุดที่หนึ่ง (มี 4 ตัวทำนาย การอยู่ในสถานการณ์เสี่ยงต่อการเสพยาบ้า การมีแบบอย่างผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดสิ่งเสพติด การถูกรอบมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว) และชุดสอง (มีจิตลักษณะเดิมและจิตลักษณะตามสถานการณ์รวมเป็นตัวทำนาย 5 ด้านคือ ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า สุขภาพจิต ลักษณะมุ่งอนาคต ควบคุมตน ทัศนคติไม่ดีต่อยาบ้า และความเชื่ออำนาจในตนด้านสุขภาพ) รวม 9 ตัวแปร เป็นตัวทำนายชุด 3 สามารถทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับยาบ้าได้มากกว่าชุดแรก และชุดสองตามลำพัง ลินดา สุวรรณดี (2543) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ พบว่าการใช้ปัจจัยด้านจิตลักษณะ (ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน) ร่วมกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม (การรับรู้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม การรับรู้ทัศนคติทางสังคมและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน) จะทำนายความพร้อมที่จะกระทำการลดปริมาณขยะ ได้สูงกว่าการใช้ปัจจัยเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ส่วนโกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของครูได้พบว่า ตัวทำนายกลุ่มจิตลักษณะเดิม 7 ประการ (มุ่งอนาคตและควบคุมตน ความเชื่ออำนาจในตน สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ค่านิยมในอาชีพ ความใกล้ชิดศาสนา และเจตคติต่ออาชีพครู) และจิตลักษณะใหม่ 2 ประการ (เหตุผลเชิงจริยธรรมหลังฝึกและเจตคติต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมหลังฝึก) รวมกัน 9 ประการ สามารถทำนายพฤติกรรมจริยธรรมทั่วไป และพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของครูอาจารย์ได้มากกว่า จิตลักษณะชุดใดชุดหนึ่ง ตามลำพัง ในทำนองเดียวกัน

2.2.4 ความสัมพันธ์เชิงเหตุระหว่าง ตัวแปรสถานการณ์และจิตลักษณะ กับ พฤติกรรมวินัยทั้งสองด้าน

ในการวิจัยนี้กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมคือ สุขภาพจิต แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กลุ่มตัวแปรสถานการณ์คือ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน การสนับสนุนของผู้ปกครอง จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีความเกี่ยวข้องกันระหว่างกลุ่มตัวแปร ที่ศึกษาเหล่านี้ ในการทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน และวินัยในการกีฬา ในส่วนนี้จะแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรที่เป็นปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมด้านต่างๆ ในกลุ่มรวมและกลุ่มที่มีผลทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูง ดังนี้

จากภาพที่ 5.1 การวิจัยได้พบว่า 1) ในกลุ่มรวม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบอย่างที่ดี ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน ได้ 22.0% 2) กลุ่มทำนายได้สูงสุดคือ กลุ่มวัยรุ่นตอนต้น พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เหตุผลเชิงจริยธรรม ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยได้ 27.6% 3) กลุ่มผลการเรียนต่ำ พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม การสนับสนุนของผู้ปกครอง ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้ 27.2% ดังแสดงภาพที่ 5.1

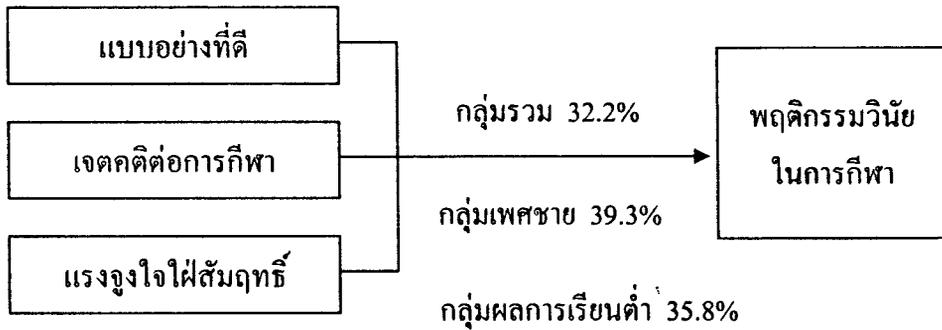
1) ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมวินัยในการเรียนจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5. แสดงปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมวินัยในการเรียน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่เด่น

2) ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในภาพที่ 5.2 ดังแสดงในหน้า 103

จากภาพที่ 5.2 การวิจัยได้พบว่า 1) ในกลุ่มรวม แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬา 32.2% 2) กลุ่มเพศชาย แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ 39.3% และ 3) ในกลุ่มผลการเรียนต่ำตัวแปรดังกล่าว 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ 35.8%

ภาพที่ 5.2 ปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมวินัยในการกีฬา กลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่เด่น

2.2.5 กลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะพิเศษ

การวิจัยได้พบว่า มีบางกลุ่มย่อยที่มีผลเด่นชัดกว่ากลุ่มอื่นๆซึ่งได้แก่ กลุ่มอายุน้อยหรือกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น การวิจัยได้พบผลเฉพาะของกลุ่มอายุน้อยหรือกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นดังกล่าวคือ 1) นักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดีมาก มีพฤติกรรมวินัยทั้งสองด้านสูงกว่านักเรียนที่อยู่ในบรรยากาศการเรียนดีน้อย 2) นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมากมีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีน้อย 3) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬามาก มีสุขภาพจิตดีมาก มีพฤติกรรมวินัยในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีสุขภาพจิตดีน้อย 4) นักเรียนที่มีเจตคติต่อการกีฬาดีน้อย มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีพฤติกรรมวินัยในกีฬาต่ำ การที่ได้พบเช่นนี้แสดงว่าตัวแปรสถานการณ์หรือจิตลักษณะเหล่านี้ มีบทบาทอย่างชัดเจนต่อพฤติกรรมวินัยของนักเรียนสองกลุ่มดังกล่าว

ข้อดีของงานวิจัย

จากการพิจารณาผลของการวิจัยนี้และผลการวิจัยอื่น ๆ มาเปรียบเทียบ ทำให้เห็นว่าการวิจัยนี้มีข้อดีที่สำคัญที่ควรนำมากล่าวไว้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

ประการที่หนึ่ง งานวิจัยนี้ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุหลายกลุ่มตามแนวของปฏิสัมพันธ์นิยมและมีการศึกษาตัวแปรตามถึง 2 ตัว ซึ่งค่อนข้างครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการศึกษา

ประการที่สอง งานวิจัยนี้สอບວດໂດຍເຮືອງມືທີ່ຜ່ານການຕຽວສອບແລະຫາຄຸນຄ່າພາບຢ່າງດີແລ້ວ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບແລະຄວາມເຊື່ອຢ່າງເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ທາງສະຖິຕິ ມາກວ່າເຮັດເປັນແບບວັດທີ່ເຮົາໃຊ້ໃນການວິໄຈທີ່ເຮົາເຮັດກ່ຽວກັບພູດຕິກຣມຕ່າງໆ ຂອງບຸກຄລມາແລ້ວ

ประการที่สาม วิธีการรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการอย่างรัดกุมคือ 1) ผู้วิจัยได้ดำเนินการส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้แก่นักเรียน และได้รับความร่วมมือจากนักเรียนอย่างดี ทำให้เกิดความมั่นใจให้ข้อมูลที่ได้รับ 2) แบบวัดที่ใช้ในการวิจัยได้มีการสลับลำดับของชุดคำถามเป็น 2 รูปแบบ ทั้งนี้เพื่อลดความคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับลำดับของการตอบ

ข้อจำกัดของงานวิจัย

การวิจัยนี้ มีปัญหาและข้อจำกัดอยู่บ้างแต่ผู้วิจัยได้พยายามป้องกันและแก้ไข โดยได้รับการแนะนำจากเพื่อน นักวิจัยผู้มีประสบการณ์ ผู้บริหารและอาจารย์ที่ปรึกษา ทำให้สามารถลดปัญหาหรือหลีกเลี่ยงข้อจำกัดเหล่านั้นได้

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัยที่ควรกระทำสืบเนื่องจากการวิจัยนี้มีดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ประการแรก การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงขอบเขตของการวิจัยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ควรอยู่ในประชากรของการวิจัยครั้งนี้หรือลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

ประการที่สอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ (1) นักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมบางประการที่ดี อันได้แก่ มีแบบอย่างที่ดี อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดี (2) นักเรียนที่มีจิตลักษณะบางประการสูงหรือดีมาก อันได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และเจตคติการกีฬาดีมาพร้อมกับสุขภาพจิตดีมาก ขณะที่พบว่า นักเรียนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาต่ำ คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อกีฬาดีน้อยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ผู้บริหาร ครู-อาจารย์ หรือผู้เกี่ยวข้องอาจใช้ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมวินัยของนักเรียน หรือใช้เป็นแนวทางในการจำแนกและส่งเสริมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ประการที่สาม ผลการวิจัยนี้ได้พบว่า ตัวทำนายร่วมที่สำคัญที่ทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ดีที่สุด คือแบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการศึกษา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นนักเรียนกีฬาและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัจจัยที่สำคัญ

ดังกล่าว หรือส่งเสริมให้นักเรียนกีฬามีพฤติกรรมวินัยที่พึงประสงค์ และเพิ่มประสิทธิภาพวินัยในการกีฬา

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยที่ควรกระทำต่อจากงานวิจัยนี้สรุปได้ 3 ประการดังนี้คือ ประการแรก ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะที่นำมาศึกษาสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ โดยมีน้ำหนัก 22.0% และ 32.2% นั้น ส่วนที่เหลืออาจขึ้นอยู่กับลักษณะอื่นของนักเรียนกีฬา เช่น การยอมรับกฎระเบียบของโรงเรียน ความสัมพันธ์กับครู เพื่อน ครอบครัว ความเชื่ออำนาจในตน ดังนั้นจึงควรศึกษาตัวแปรประเภทดังกล่าวในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สอง จากการนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าร่วมทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พบว่า อธิบายพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้น้อย ในกลุ่มรวมและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้น้อย ในกลุ่มเพศหญิง ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาศึกษา นักเรียนกีฬากลุ่มดังกล่าวข้างต้นเพิ่มเติม พร้อมทั้งมีการค้นหาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีบทบาทสำคัญร่วมกับปัจจัยที่มีการศึกษาในครั้งนี้แล้ว เพื่อจะอธิบายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาในกลุ่มเหล่านี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สาม จากผลที่ได้พบตัวแปรปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา การวิจัยต่อไปอาจเป็นการวิจัยเชิงทดลองสร้างต้นแบบหรือชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตลักษณะที่ส่งผลถึงพฤติกรรมเหล่านั้น

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) *แผนพัฒนาการแนะแนวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) พิมพ์ครั้งที่ 1* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์คุรุสภา
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2540) *แผนพัฒนาสุขภาพจิต ตามแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ด้านสาธารณสุข*
- กระทรวงศึกษาธิการ (2542) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542* สำนักนโยบายและแผนการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม
- กรุณา กิจชัยัน (2533) “ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- กองสุขภาพจิต (2532) *ความรู้เรื่องสุขภาพจิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต* พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์การศาสนา
- กาญจนา มีพลัง (2533) “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” *ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- โกศล มีคุณ (2524) “การวิจัยเชิงทดลองฝึกรอบมการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและทักษะในการสวมบทบาทของนักเรียนประถมศึกษา” *ปริญญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*
- โกศล มีคุณ และณรงค์ เทียมเมฆ (2545) “ผลของการฝึกใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่มีต่อจิตลักษณะ และพฤติกรรมจริยธรรมของครู” *โครงการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมวิทยา*
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) *ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด* กรุงเทพมหานคร พิมพ์ดีด
- จรรยา สุวรรณชาติ (2531) *ประมวลบทความวิชาการระหว่างปีพุทธศักราช 2526-2531* ชาวชนชาวไทยกับการมุ่งอนาคต ฉบับอภิธานนาการครบรอบ 33 ปี สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- จิรวัดนา มั่นยืน (2536) “ประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนา และ ทางจิตของนิสิตในกรุงเทพมหานคร” ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- เจียรนัย ทรงชัยกุล (2533) “ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษาที่เน้นความคิดและเหตุผล” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคนิคการปรึกษาเบื้องต้น เล่ม 1 หน่วยที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2544) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพย์ากรของอาจารย์ ใน สถาบันราชภัฏ” โครงการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย
- ชิดกมล สังข์ทอง (2533) “การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อวินัยในตนเองของวัยรุ่น” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชูดา จิตพิทักษ์ (2525) พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น โครงการตำราวิชาการ มุลนิธิ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อันดับที่ 4 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
- ดวงเดือน คันทะพรม (2543) “ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อวิชาวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2524) “ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของ นักเรียนวัยรุ่น” รายงานการวิจัย ฉบับที่ 26 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- (2527) “จิตวิทยาการปลูกฝังวินัยแก่ตนเอง” วารสารแนะแนว (กุมภาพันธ์ – มีนาคม) : 58-71
- (2533) “แนวทางใหม่ในการพัฒนาจิตใจและพฤติกรรมแก่นักเรียนในระดับชั้น มัธยมศึกษา” เอกสารวิชาการ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูสังคมศึกษา สมาคมครูสังคม ศึกษาแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร พี เอ ลิฟวิ่ง
- (2536) ชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตร การบริหารสำหรับหัวหน้าส่วนราชการใน ภูมิภาค วิชาการพัฒนาจริยธรรมผู้ได้บังคับบัญชา
- (2537) “ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม กับพฤติกรรมการทำงานของราชการไทย” วารสาร จิตวิทยา 1, 1 (มกราคม) : 81 – 98
- (2539) ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนา โครงการส่งเสริมเอกสาร วิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- (2541) “รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Intectioni model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรม และการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์” วารสารทันตภิบาล 10, 2 : 105-108
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2529) ชุดการฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะข้าราชการพลเรือน กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2519) (2520) “จริยธรรมของเขาวชนไทย” รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ดวงใจ เนตรโรจน์ (2527) “การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพด้านความมีวินัยในตนเอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขต 3 กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ทวีวัฒน์ บุญชิต (2545) “ประชาธิปไตยในครอบครัวและโรงเรียนกับความสามารถใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและความสามารถทางการรู้การคิดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา” สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
- นพนธ์ สัมมา (2523) “จิตลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับนวัตกรรมทางเกษตร” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- นิลวรรณ ศิริอังกุล (2535) “สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร” ปรินญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- นีออน พิณประดิษฐ์ (2545) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมการทำงานในข้าราชการตำรวจสังกัดตำรวจภูธรภาค 4” โครงการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย
- บังอร โสพส และ อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2539) การศึกษาความเครียดในการทำงานของผู้บริหารในวงราชการไทย : วิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุและผลของความเครียด กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์
- บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) “การวิจัยเชิงทดลองประเมินผลการพัฒนาลักษณะมุ่งอนาคตเพื่อพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ” ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ประดินันท์ อุปรมัย (2519) จิตวิทยา กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ศรีอนันต์

- ประชิด สุขอนันต์ (2545) “ปัจจัยส่วนบุคคลและสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับความสุขและพฤติกรรมฆ่าตัวตายในนักเรียนมัธยมศึกษา” ปรินูญานิพนธ์มหาวิทยาลัย คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530) การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น : โครงการส่งเสริมการแต่งตั้งาราทบวง มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- ผ่องพรรณ แว่ววิเศษ (2534) “ลักษณะจิตสังคมเพื่อป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น” ปรินูญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พรพรรณ อุทัยวี (2544) “ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมใฝ่รู้ในนักศึกษาครู” วิทยานิพนธ์ปรินูญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- “พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545” (2545, 2 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 99 ก หน้า 1-15
- พวงพรรณ ชันดิธรรมากร. (2539) “บรรยากาศและสภาพแวดล้อมโรงเรียนอาชีวศึกษาประเภทพานิชยกรรม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในเขต กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- พัชรีย์ สิมพรัักษ์ (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- พิไลวรรณ แดงขาว (2545) “ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ” ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พูนฤดี สุวรรณพันธ์ (2537) “ปัจจัยทางครอบครัวและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางพุทธศาสนา ของนักเรียนในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน” วิทยานิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- มนตรี ธาดา (2545) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนและพฤติกรรม
ฝึกซ้อม กีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬา สังกัดกรมพลศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพล
ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- มานิตย์ แก้วปู่ (2525) “ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับบทบาท
ของครูสังคมศึกษาในการพัฒนานักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในด้านความมีวินัยใน
ตนเอง” ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไมยรา กัดสระ (2543) การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเลือกสถาบันอุดมศึกษาที่ได้
รับความนิยมมากของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร
- ยศวรณ นิพัฒน์ศิริผล (2541) “ปัจจัยด้านบุคคลและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ
พยาบาลของพยาบาลวิชาชีพในหออภิบาลผู้ป่วยหนัก โรงพยาบาลของรัฐเขต
กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ราชบัณฑิตยสถาน พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535) พิมพ์ครั้งที่ 5 ฉบับปรับปรุง
แก้ไข 2538 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
----- (2538) พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- เรียม ศรีทอง (2542) พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
กรุงเทพมหานคร เวิร์ด เวฟ เอกดูเคชั่น
- ละอองทิพย์ พลาณภาพ (2532) “สุขภาพจิตกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่อยู่ใน
สภาพแวดล้อมต่างกัน” ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยา
พัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ลัดดาวรรณ ณ ระนอง (2525) “การทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง”
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ลินดา สุวรรณดี (2543) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ
นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ” ปริญญาโทพัฒนาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- วรรณิ วรรณชาติ (2541) “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อนแบบเสี่ยง
 อดส์ของนักศึกษาชาย” ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- วไลพร จันทศิริ (2533) “อิทธิพลของกลุ่มสัมพันธ์ต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของ
 นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วัชรวิ ฐวธรรม (2528) “ทฤษฎีการสร้างวินัยเยาวชน” ในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในเชิง
 จริยธรรม และวินัย ม.ป.ท.
- วิทยา ศรีสมุทร (2541) “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการออกกำลังกายของนักมวยไทย
 อาชีพ” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วิwahวัน มูลสถาน (2523) “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง”
 ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- วิชัย เอียดบัว (2534) “ลักษณะจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการยอมรับนวัตกรรมทาง
 วิชาการของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” ปริญญาโทวิทยาศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) “ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัด
 กรุงเทพมหานคร” ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สนั่น สุมิตร (2521) “วินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะก่อให้เกิดความมั่นคงปลอดภัยและความ
 เจริญรุ่งเรืองของชาติ” ครูปริทัศน์ 20-25 (มีนาคม): 20-21
- สนาน คุณประเสริฐ (2535) “ผลการใช้สารชักจูงในการยอมรับนวัตกรรมทางการศึกษาของครู
 คณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา” ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
 การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สมยศ พุทธนิมิตต์ (2533) “การพัฒนาวินัยในตนเองให้กับนักเรียนครูสังคมศึกษาตามความ
 คิดเห็น ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญศึกษา” ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พุทธศักราช 2542

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2545) แผนพัฒนาเศรษฐกิจ

และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549 สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540) คู่มือครูเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยในระบบการ

เรียนการสอนระดับอุดมศึกษา กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรม
แห่งชาติ

สิริพร ดาวัน (2540) “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี” ปรินญาณิพนธ์

การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุชา จันทน์เอม (2521) จิตวิทยาพัฒนาการ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

----- (2536) จิตวิทยาทั่วไป พิมพ์ครั้งที่ 8 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

สุชาดา สุธรรมรักษ์ (2531) เอกสารการสอนวิชา จด 101 จิตวิทยาเบื้องต้น กรุงเทพฯ:ภาควิชา

การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

สุดา จันทรสุขโข (2536) “ผลของการใช้กิจกรรมการประจักษ์ค่านิยมในการสร้างเหตุผลเชิง

จริยธรรมด้านวินัยในตนเองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนคลองการาม จังหวัดเพชรบุรี 11” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สุนารี เฉชะ โชควิวัฒน์ (2527) “ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูวินัยในตนเองและความ

ภาคภูมิใจในตนเอง” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยาและการ

แนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุพล วังสินธ์ (2534) “องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางจริยธรรม” วารสารแนะแนว

25 (ธันวาคม 2530 – มกราคม 2534) : 31 - 35

สุนน อมรวีวัฒน์ (2536) “การปลูกฝังค่านิยมในตัวเด็ก” *ครูปริทัศน์* (ฉบับความรู้เกี่ยวกับเด็ก)

(พฤษภาคม) : 36

สุรพงษ์ ชูเดช (2533) “ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในมหาวิทยาลัยกับจิตลักษณะที่

สำคัญของนิสิต” ปรินญาณิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรม

ศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุรางค์ ใค้วตระกูล (2533) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สุมลลิกา อุดมการ (2537) “องค์ประกอบที่นอกเหนือสติปัญญาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดอุดรธานี”
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุรินยา ศรีวาชัย (2545) “จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น”
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สุริยะ พันธุ์ดี (2536) “ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา” ปริญญาบัตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย (2538) *ประมวลสาระชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 2 นนทบุรี*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาบริหารการศึกษา
- โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี (2543) *ธรรมเนียมโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2543-2545* กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- โสพนธ์ รุ่งเรือง (2543) “การศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและอาจารย์โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 10”
จิตวิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี
- หรรษา นิลวิเชียรและคณะ (2536) “การพัฒนาวินัยในตนเอง” *หลักการสอนและแนวปฏิบัติ*
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- อดิศักดิ์ กริเทพ (2543) “แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทัศนคติต่อการออกกำลังกาย พฤติกรรมการออกกำลังกายและผลสัมฤทธิ์ในการแข่งขันของนักกรีฑา ในกีฬานักเรียนนักศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 20 พ.ศ. 2542” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อรัญญา ฤกษ์ชัย (2541) “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนตามคู่มือครู” ปริญญาบัตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

- อนเนก เตชะสุข (2542) “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติต่อครูผู้สอน ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อัมพร ถกมลประจักษ์ (2543) “ผลของวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย (ท306) และความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี” ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- อุษณีย์ วรรณจี (2536) “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการอ่านโดยใช้เทคนิค การสร้างไดอะแกรมกับการสอนอ่านตามคู่มือครู” ปรินญานิพนธ์ การศึกษา มหาบัณฑิต (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- อำพร อัสวโรจนกุล (2546) “ลักษณะทางจิต ลักษณะผู้นำและสถานการณ์ทางสังคมที่สัมพันธ์ กับพฤติกรรมการบริหารงานอย่างมีจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” หลักสูตรปรินญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- Anderson, Mary J. (1970) “Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning” *American Educational Research Journal*. 7 March 135-152.
- Ausubel, David P. (1965) *Ego Development and The Personality*. 3rd ed, New York : Grune and Stration.
- Bandura and Walters. (1963) citing from Philip R.N. and Newman B.M. *Principles of Psychology*, p. 203. The Dorsey Press, Homewood. Illonois.
- Bryant, Brenda K. (1971) “Student - Teacher Relationship as Related to Internal External Locus of Control.” *Dissertation Abstracts International*. 32(8) : 4854-B : February.
- Charles, C.M. (1980) *Buillding Classroom Discipline*. 3rd ed, New York : Longman.
- Crary, R.W. (1971) In Parade. J.M, *Elementary School Curriculum*. New York : Macmillan.

- Cronbach. Lee J. (1970) *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed, New York : Harper and Row.
- English, H.B. And English A.C. (1985) *A Comprehensive Dictionary of Psychology and Psychoanalytical Terms*. Long , Green.
- Gage, N.L. And David C. B. (1979) *Educational Psychology*. 2nd ed. Chicago : Rand McNally College Publishing.
- Good , Carter V. (1959) *Dictionary of Education* . 3rd ed, New-York : McGraw Hill.
- Glasser, W. (1959) *Schools Without Failure*. New York : Harper & Row.
- Glodenson. Robert M. (1984) *Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry* . New - York : Longman.P.16.
- Kandel, Denis B. and GERAL S. LESSER. (1962) "Parental and Peer Influence on Education Plane of Adolescents" *American Sociological Review*. 34 (22) :221-222 (April)
- Keller, M. (1976) "Development of Role-Taking Ability : Social Antecedents and Consequences for School Success" *Human Development*. 19:120-132.
- Kendler, Howard H. *Basic Psychology*. California : W.A. Benjamin Inc.
- Kohlberg, L. (1964) "Development of Moral Character and Moral Ideology" in Hoffman, M.L., and Hoffman, I.W., (eds.) *Review of Child Development and Research*. Vol. 1, Hartford Connecticut Printer. 83-432.
- (1976) *Moral Development and Behavior*. New York :Holt Rinchart and Winston.
- (1969) "Stage and Sequence : The Cognitive Development Approach to Socialization" in Goslin D.A. , (des.) *Handbook of Socialization :Theory and Research*.Chicago. and Mc Nally: 3943-395.
- Krejcie, R.V. And Morgan D.W. (1970) *Determining Sample Site for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement 30 : 607-610.
- Lindgren , J.B., Hunter, M.L and Kruszewski , A.I. (1990) *Introduction to Nursing:Concepts. Issues and Opportunities*. Philadelphia: J. B. Lippincott Company.
- Madsen , Charles . H. and Madsen , Clifford . (1981) *Teaching / Discipline : A Positive Approach for Education Development* . London: Allyn & Bacon .

- McClelland, D.C. and D.G. Winter. (1987) *Motivation Economic Achievement*. New York: The Free press.
- Mischel, W. (1974) "Process in Delay of Gratification," in L. Berkowitz (ed.) *Advance in Experimental Social Psychology*. Vol.7 New-York : Academic Press.
- Morrison, G.S. (1988) *Early Childhood Education Today*. Ohio : Merrill.
- Mussen, Paul H., Conger J.J and Kagan. VJ., (1969) *Child Development and Personality*. 3rd ed., New York : Harper & Row .
- Robert, C.R. (1978) "A Comparison of School Discipline Between Student Teachers and School Administrators," *Dissertation Abstracts International*, (38).7 : 3826A (January).
- Sheviakov, G.V. and R. Fritz. (1975) *Discipline for Today's Children and Youth*. Washington D.C. : National Education Association .
- Welker, Elizabeth Warren Hines. (1972) "Interpersonal Cooperation of Exploitation as a Function of Sex, Internal - External Control, and Psychological Effectiveness" *Dissertation Abstracts International*, 32(12) : 7328-B (June).
- Weisfeld, David. (1974) "Cognitive Styles of Child Discipline." *Dissertation Abstracts International*. 35 (4) : 1930 B (October).
- Wiggins, Jerry S. and Others. (1971) *The Psychology of Personality*. Addison-Wesley Publishing.
- Wright, Derek, (1975) *The Psychology of Moral Behavior*, Middle sex, England, Penquin Books.
- Yussen, S.R., (1976) "Moral Reasoning from the Perspective of Others." *Child Development*, 47:551-555.

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ (แบบสอบถาม)

1. ชื่อ ดร. วัลภา สบายยิ่ง

สถานที่ทำงาน สำนักบริการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

วุฒิการศึกษา วท.ค. วิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- นักแนะแนวของสำนักบริการการศึกษา

- รองผู้อำนวยการสำนักบริการการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

2. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลัดดาวรรณ ณ ระนอง

สถานที่ทำงาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

วุฒิการศึกษา กศ.ม. การแนะแนว

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- นักวิชาการสำนักบริการการศึกษา

- อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

3. ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชนม์นิภา วรกวิน

สถานที่ทำงาน คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

วุฒิการศึกษา กศ.ม. จิตวิทยาสังคม

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

- อาจารย์ผู้สอนภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

- ผลงานวิจัยทางด้านพฤติกรรมศาสตร์

- รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เกี่ยวกับชีวิตและการเรียน
ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชีวิตและการเรียน ของนักเรียน
โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 10 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบเขียนตอบ หรือเลือกตอบ
ตอนที่ 2-10 เป็นแบบประเมินความเห็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	ตอนที่ 2 ชีวิตและการเรียน
ตอนที่ 3 แบบอย่างทางกีฬา	ตอนที่ 4 ฉันกับการตัดสินใจ
ตอนที่ 5 ความเห็นความรู้สึกรต่อการเรียน	ตอนที่ 6 ผู้ปกครองของฉัน
ตอนที่ 7 บรรยากาศการเรียน	ตอนที่ 8 ฉันและสิ่งบันเทิงใจ
ตอนที่ 9 ความรู้สึกเกี่ยวกับตน	ตอนที่ 10 ฉันในปัจจุบันและอนาคต
3. ขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะไม่มี
ผลเสียด้านนักเรียนแต่ประการใด เพียงเพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยหวัง
เป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากนักเรียนด้วยดี

นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์
อาจารย์โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

มีนาคม 2546

สำหรับผู้วิจัย

--	--	--

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามคำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. ระดับชั้น ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย

4. ผลการเรียน คะแนนเฉลี่ยสะสม .....

5. สถานภาพของผู้ปกครอง

พ่อ-แม่
 บุคคลอื่น.....

6. ภูมิลำเนา

จังหวัดสุพรรณบุรี
 จังหวัดอื่น.....

ตอนที่ 2 ชีวิตและการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1 ฉันคุยกับเพื่อนในขณะที่อาจารย์กำลังสอน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2 ถ้ามีโอกาสที่จะไม่เข้าเรียนได้ ฉันจะไม่เข้าเรียน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3 เมื่อฟังอาจารย์อธิบาย ฉันจะจดบันทึกไว้ด้วย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4 ฉันมักแอบทำงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่อาจารย์กำลังสอนอยู่หน้าห้อง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5 ในขณะที่อาจารย์สอนฉันไม่เคยพูดคุยกับเพื่อน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6 ฉันมักอ่านหนังสือการ์ตูนในขณะที่อาจารย์กำลังสอน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7 ฉันชอบคิดถึงเรื่องอื่นๆขณะที่อาจารย์กำลังอธิบายและสาธิต

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันนำอุปกรณ์การเรียนมาครบทุกครั้ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันมักหนีเรียนในวิชาที่ไม่ชอบ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันตั้งใจฝึกซ้อมกีฬาทุกครั้ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. ฉันอบอุ่นร่างกายก่อนผู้ฝึกสอนกีฬาจะมาถึง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันทบทวนทักษะกีฬาที่ได้เรียนรู้ไปแล้วเสมอ ๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันตั้งใจฟังและมองดูผู้ฝึกสอนกีฬาขณะอธิบายและสาธิตทักษะกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. เมื่อมีโอกาสฉันจะไม่เข้าฝึกซ้อมกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันมักหยอกล้อกับเพื่อนขณะผู้ฝึกสอนกีฬาอธิบายทักษะกีฬาก่อนลงฝึกซ้อม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. ฉันมักหยุดพักบ่อยๆ ขณะฝึกซ้อมกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันนิยมอุปกรณ์กีฬาจากเพื่อนเพื่อฝึกซ้อมกีฬาเป็นประจำ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันมักอารมณ์เสียทุกครั้งขณะการแข่งขันกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันมักอารมณ์เสียเมื่อผู้เข้าร่วมแข่งขันกีฬาปะทะกัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันไม่ยอมรับเมื่อคณะกรรมการตัดสินว่าฉันทำผิดกติกา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 3 แบบอย่างทางกีฬา

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความ แต่ละข้อตอบ 2 ครั้ง

ครั้งแรก ตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียง

แห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

ครั้งที่สอง โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความ ตั้งแต่ มาก ปานกลาง น้อย เพียง

แห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. อาจารย์ของฉันเป็นผู้รักษาระเบียบวินัยจึงไม่ยอมให้ใครฝึกซ้อมหรือเข้าเรียนช้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างอาจารย์ของฉัน

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

7. เพื่อนของฉันยอมรับ และปฏิบัติตามกติกา การแข่งขันกีฬาอย่างเคร่งครัด

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างเพื่อนของฉัน

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

8. อาจารย์ของฉันปฏิบัติตามกฎกติกา การฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาอย่างจริงจัง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างอาจารย์ของฉัน

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

9. อาจารย์ในดวงใจของฉัน คืออาจารย์ที่เคารพกฎกติกาของการแข่งขันกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างอาจารย์ของฉัน

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

10. การแข่งขันกีฬานัดใดที่ผู้เล่นเคารพกฎกติกา ฉันรู้สึกชื่นชมมาก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

- ฉันทำตามแบบอย่างผู้เล่นเหล่านั้น

_____	_____	_____
มาก	ปานกลาง	น้อย

เรื่องที่ 3 ถ้าหน่วยแพทย์หรือพยาบาลเคลื่อนที่ มาขอบริจาคโลหิตที่โรงเรียนข้าพเจ้า “ ข้าพเจ้าก็จะไม่ร่วมบริจาคโลหิต ” โดยมีเหตุผลคือ

1. ข้าพเจ้าไม่บริจาคโลหิตเพราะ “ คนที่ไม่บริจาคโลหิตเพราะมีเหตุผลอันควร ย่อมไม่ทำให้ความภาคภูมิใจลดลง ” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าไม่บริจาคโลหิตเพราะ “ บุคคลไม่ควรละอายใจที่ตนไม่ได้บริจาคโลหิตเพราะการทำความดีทำได้หลายทาง ” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 4 ชายคนหนึ่งขับรถมาด้วยความเร็วสูง เพื่อรีบนำคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาล แต่บังเอิญรถติดไฟแดง ถ้าข้าพเจ้าเป็นชายคนนั้น ข้าพเจ้าจะหยุดรถตามกฎจราจร โดยมีเหตุผลคือ

1. ข้าพเจ้าจะหยุดรถตามกฎจราจรเพราะ “ ชีวิตคนคนเดียว มีค่าน้อยกว่าคนอื่นๆ อีกหลายคนรวมกัน ” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าจะหยุดรถตามกฎจราจรเพราะ “ การฝ่าไฟแดงเป็นการกระทำของคนโง่เขลาเบาปัญญา ” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 5 ตามปกติเมื่อข้าพเจ้าจะต้องข้ามถนน ข้าพเจ้าจะต้องเดินไปข้ามตรงทางม้าลาย โดยมีเหตุผลคือ

1. ข้าพเจ้าจะต้องเดินไปข้ามตรงทางม้าลายเพราะ “ การเห็นแก่ความสะดวกของตนฝ่ายเดียว ย่อมเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ก่อนข้างมาก   ก่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าจะต้องเดินทางไปข้ามตรงทางม้าลายเพราะ “ความเป็นระเบียบเรียบร้อยย่อมทำให้เกิดความปลอดภัยและความสงบสุขในสังคม” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 6 ในการสอบครั้งหนึ่งข้าพเจ้าทำข้อสอบไม่ได้เพราะไม่ได้เตรียมตัวมาล่วงหน้าเพื่อนที่นั่งข้างๆ สงสารจึงแอบส่งกระดาษคำตอบให้ข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าจะไม่ยอมรับกระดาษคำตอบของเพื่อนมาลอก โดยมีเหตุผลคือ

1. ข้าพเจ้าไม่รับกระดาษคำตอบมาลอกเพราะ “เป็นการไม่ยุติธรรมและขาดความรับผิดชอบอย่างมากหากข้าพเจ้าลอกคำตอบจากเพื่อน” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าไม่รับกระดาษคำตอบมาลอกเพราะ “ข้าพเจ้าต้องรักษาศักดิ์ศรีของตน” ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 7 ข้าพเจ้ามีเพื่อนสนิทคนหนึ่งชื่อ “กลาง” เมื่อคบกับใหม่ๆ กลางมีนิสัยดีพอประมาณ แต่เมื่อคบกันนานเข้า ข้าพเจ้าพบว่ากลางมีนิสัยไม่ดี คือชอบลักขโมยเงินของคนอื่น ข้าพเจ้ายังคงโดนกลางขโมยเงิน ขณะนี้ข้าพเจ้าได้เลิกคบกับกลางแล้ว สาเหตุเพราะ

1. สาเหตุที่ข้าพเจ้าเลิกคบเพราะ “ข้าพเจ้ากลัวจะติดนิสัยขโมยจากกลาง ซึ่งจะทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกเกลียดตนเองมาก” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. สาเหตุที่ข้าพเจ้าเลิกคบเพราะ “ข้าพเจ้ามีเพื่อนที่ดีให้คบอีกมากมาย จึงไม่จำเป็นต้องคบกับคนไม่ดี” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 8 นายมิ่งเป็นราษฎรที่มีความขยันขันแข็ง เขาทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์เขาบริจาคเงินส่วนหนึ่งให้กับการกุศล ช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้เจริญขึ้นอย่างมาก และยังได้บริจาคเงินก้อนใหญ่ให้กับโรงเรียนในหมู่บ้านอีกด้วย

วันหนึ่งข้าพเจ้าได้ทราบข่าวว่า นายมิ่งนั้นที่จริงคือผู้ต้องหา ซึ่งหลบหนีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเมื่อ 2-3 ปีที่แล้ว ซึ่งตำรวจออกหมายจับทั่วประเทศ โดยให้รางวัลอย่างสูงแก่ผู้บอกเบาะแสแก่ตำรวจ คนในครอบครัวของข้าพเจ้าบอกให้ข้าพเจ้าไปแจ้งความ ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วจึงไปแจ้งความ เพราะ

1. ข้าพเจ้าตัดสินใจไปแจ้งความเพราะ “ เป็นการรักษาความยุติธรรมให้กับสังคม ข้าพเจ้าจึงกระทำโดยไม่ลังเล ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ในระดับ

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
-----------	-----	-------------	--------------	------	------------

2. ข้าพเจ้าตัดสินใจไปแจ้งความเพราะ “ การแจ้งความเป็นการแสดงถึงความร่วมมือกันรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของกฎหมาย ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลในระดับ

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
-----------	-----	-------------	--------------	------	------------

เรื่องที่ 9 มีชายร่างกำยำ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สกปรกและขาดวิน เที้ยวเดินขอเงินจากผู้สัญจร ณ สถานีรถโดยสารประจำทาง มีหลายคนให้เงินด้วยท่าที่ไม่เต็มใจ มีหลายคนที่ไม่ให้ด้วยท่าที่หวาดกลัว ข้าพเจ้ามีเงินอยู่ในกระเป๋าไม่มากนัก และยังคงต้องขอเงินจากผู้ปกครองใช้ ชายคนนั้นเดินมาหาข้าพเจ้า ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ให้เงินชายคนนั้น เพราะ

1. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ให้เงินชายคนนั้นเพราะ “ เป็นการไม่ยุติธรรมกับสังคมที่คนบางคนไม่ยอมทำงาน แต่เรียกร้องความช่วยเหลือจากคนอื่น ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
-----------	-----	-------------	--------------	------	------------

2. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ให้เงินชายคนนั้น เพราะ “ การให้ความช่วยเหลือคนที่มีสภาพปกติด้วยการให้ทาน มีวิธีการช่วยเหลือที่ถูกต้อง ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
-----------	-----	-------------	--------------	------	------------

เรื่องที่ 10 ถ้าน้องข้าพเจ้าคบเพื่อนที่ไม่ดี ชอบลักขโมย และก้าวร้าว แม้แต่น้องข้าพเจ้าก็ยังโดนเด็กคนนี้ขโมยเงินมาแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า จะแนะนำให้น้องเลิกคบกับเพื่อนคนนี้ เพราะ

1. ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เลิกคบเพราะ “ หากให้คบต่อไป หากเกิดความเสียหายข้าพเจ้าคงไม่ให้ภัยตนเองที่ปล่อยปละละเลย ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าจะแนะนำให้เลิกคบเพราะ “ การให้เลิกคบกัน เป็นการกันไว้ดีกว่าแก้ ย่อมเป็นการกระทำที่เหมาะสมที่สุด ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 11 ข้าพเจ้าตั้งใจจะชมภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง จึงไปเข้าแถวซื้อตั๋วปรากฏว่ามีผู้ต่อแถวยาวมาก คาดว่าตั๋วอาจหมดใกล้เที่ยงตรงที่ของข้าพเจ้ายืนอยู่ ทันใดนั้นก็มียาย 3 คน เข้าแทรกข้างหน้าข้าพเจ้า ซึ่งอาจทำให้ข้าพเจ้าหมดโอกาสที่จะได้ตั๋วครั้งนี้ อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าก็ไม่ได้ทักท้วงการกระทำของยาย 3 คนนั้น ทั้งนี้เพราะ

1. ข้าพเจ้าไม่ได้ทักท้วงเพราะ “ เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแย่งชิง ไม่ได้วันนี้ ก็ดูวันหลังก็ได้ ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าไม่ได้ทักท้วงเพราะ “ การทักท้วงผู้อื่นนี้หากพิจารณาด้วยความมีสติ ข้าพเจ้าคงไม่ภาคภูมิใจนัก ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับ

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

เรื่องที่ 12 วรรณนิภาได้รับคัดเลือกให้เดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศเป็นเวลา 6 เดือน ซึ่งเธอดีใจอย่างมากเพราะเธอมีความใฝ่ฝันมานานแล้ว เธอได้เตรียมตัวทุกอย่างจนพร้อม ครั้นถึงวันเดินทาง ญาติผู้ใหญ่ที่เธอเคารพนับถืออย่างยิ่งได้เกิดป่วยหนัก โอกาสรอด หรือไม่รอดพอๆ กัน ถ้าวรรณนิภาอยู่ใกล้ ๆ อาจช่วยเป็นกำลังใจแก่ผู้ป่วยให้มีชีวิตยืนยาวต่อไปอีก ถ้าข้าพเจ้าเป็นวรรณนิภา จะตัดสินใจไม่เดินทางไปต่างประเทศครั้งนี้ โดยมีเหตุผลคือ

1. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ไปต่างประเทศ เพราะ “ ถ้าไม่อยู่ดูแลและต้องสูญเสียผู้เป็นที่เคารพไปคงทำให้ข้าพเจ้าไม่สบายใจไปตลอดชีวิต ” โดยเห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

2. ข้าพเจ้าตัดสินใจไม่ไปต่างประเทศเพราะ “ การอยู่ดูแลเพื่อยืดชีวิต หรือทำให้คนมีชีวิตรอดถือเป็นการกระทำที่ประเสริฐ เพราะชีวิตมีค่าเหนือสิ่งอื่นใด ” เห็นด้วยกับเหตุผลนี้ ในระดับใด

_____

มากที่สุด   มาก   ค่อนข้างมาก   ค่อนข้างน้อย   น้อย   น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความเห็นความรู้สึกรู้สึกต่อการกีฬา

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่ จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ค่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. เป็นโอกาสที่ดีมากของฉันที่ได้มาเรียนโรงเรียนกีฬาแห่งนี้

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. ความรู้ทางกีฬาสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

3. การเป็นนักกีฬาช่วยเสริมสร้างวินัยในตนเอง

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

4. ฉันภาคภูมิใจที่ได้มาเรียนในโรงเรียนกีฬาแห่งนี้

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

5. ผู้ที่เรียนจบจากโรงเรียนกีฬาจะขาดความเชื่อมั่นในการทำงาน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. คนที่เป็นนักกีฬาจะเป็นบุคคลที่แข็งแกร่ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันสนุกและมีความสุขที่ได้เล่นกีฬา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ผู้ที่เรียนในโรงเรียนกีฬาแห่งนี้จะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันตั้งใจจะฝึกซ้อมกีฬาอย่างสม่ำเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันจะเตรียมอุ่นร่างกายก่อนการเล่นกีฬาทุกครั้ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 6 ผู้ปกครองของฉัน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. พ่อแม่รักและหวังดีต่อฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. พ่อแม่ช่วยเหลือดูแลฉันอย่างเต็มที่

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. พ่อแม่ไม่เคยสนใจความทุกข์สุขของฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. พ่อแม่ทำตัวเหินห่างจากฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. พ่อแม่จะให้กำลังใจฉันเมื่อฉันต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. พ่อแม่ของฉันมักไม่ยอมฟังคำอธิบายหรือเหตุผลจากฉัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. พ่อแม่มักอารมณ์เสียเมื่อฉันเข้าไปใกล้ชิดท่าน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. พ่อแม่มีกลโกงซ่อนเร้นมากเกินไป

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. พ่อแม่มักให้ออกาสฉันทำความดีเพื่อแก้ตัวใหม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. พ่อแม่จะอธิบายเหตุผลเมื่อนั้นทำผิดก่อนลงโทษนั้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 7 บรรยากาศการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. คุณครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. คุณครูไม่มีเหตุผล

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. คุณครูไม่ค่อยยอมรับความคิดเห็นของข้าพเจ้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ในห้องเรียนคุณครูจะผูกขาดการพูดคนเดียว

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อมีปัญหาที่โรงเรียน ข้าพเจ้าจะนำปัญหาไปปรึกษาคุณครู

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ข้าพเจ้าเห็นว่าคุณครูเป็นบุคคลที่ที่น่าไว้วางใจ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูไม่ยุติธรรม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. คุณครูยอมรับฟังความคิดเห็นของข้าพเจ้าและเพื่อน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. กฎระเบียบที่ใช้ในโรงเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในการร่างขึ้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ เสนอแนะเกี่ยวกับการตั้งกฎขึ้นใช้ร่วมกัน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. คุณครูไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการร่างกฎระเบียบ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. กฎระเบียบที่ใช้ในโรงเรียนนี้ไม่ให้ความยุติธรรมแก่ข้าพเจ้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. คุณครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของข้าพเจ้าและเพื่อนๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในห้องเรียน คุณครูจะเปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. คุณครูไม่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าและเพื่อนๆ ได้แสดงความคิดเห็น

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

16. เมื่อสอนไปได้สักกระยะหนึ่ง คุณครูจะให้นักเรียนเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
ของครู

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

17. เพื่อนๆ ที่โรงเรียนของข้าพเจ้าจะให้เกียรติซึ่งกันและกัน

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

18. ข้าพเจ้ารู้สึกว่เพื่อนๆ ที่โรงเรียนจะเอาเปรียบข้าพเจ้า

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

19. ในโรงเรียนของข้าพเจ้า นักเรียนทุกคนมีความเสมอภาคกัน

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

20. ข้าพเจ้ารู้สึกว่บรรยากาศในโรงเรียนขาดความยุติธรรม

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ตอนที่ 8 ฉันทและสิ่งบันเทิงใจ

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำ
เครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย
เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. เพื่อนๆ ลงความเห็นว่ข้าพเจ้าเป็นคนขยัน

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. แท้ที่จริงแล้ว ข้าพเจ้าเป็นคนไม่ชอบอ่านหนังสือ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. โดยปกติแล้ว ข้าพเจ้าชอบคิดหาวิธีที่จะเรียนให้ได้ดีและเร็วขึ้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ข้าพเจ้าคิดว่า การเตรียมตัวอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะเรียนเรื่องสำคัญๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานใด ข้าพเจ้าจะทุ่มเทความพยายามให้กับงานนั้น

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะเรียนให้ได้ดีเพียงใด

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ข้าพเจ้ามักจะเรียนได้ดีมากกว่าที่ตั้งใจเอาไว้เสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. เมื่อข้าพเจ้ายังไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาใด ข้าพเจ้าจะตั้งใจเพิ่มขึ้นจนกว่าจะสำเร็จ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. หลายครั้งที่ข้าพเจ้าคิดว่า ความมุ่งมั่นจะเรียนอย่างหนักเป็นสิ่งสูญเปล่า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. หากไม่รู้ว่า งานที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่ได้รับมอบหมายนั้นจะทำสำเร็จหรือไม่ ข้าพเจ้าจะไม่อดทนทำงานนั้น

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

11. ขณะที่ข้าพเจ้าศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่งอยู่ หากข้าพเจ้าถูกเรียกให้หันไปสนใจสิ่งอื่นสิ่งใดชั่วขณะ แล้ว หลังจากนั้นข้าพเจ้าจะกลับไปทำงานที่ค้างอยู่ที่ทันที

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

12. ข้าพเจ้าชอบทำงานที่ครูมอบหมายที่ต้องใช้ความรับผิดชอบสูง

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

13. ข้าพเจ้าชอบคิดฝันถึงชีวิตที่อยู่สบายๆโดยไม่ต้องเรียนหนังสือ

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

14. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีค่า เมื่อได้ทำหน้าที่เรียนของตนอย่างดีที่สุดและประสบผลสำเร็จ

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

15. ข้าพเจ้าเป็นคนไม่ค่อยว่าง จึงมีสิ่งที่จะต้องทำอยู่ตลอดเวลา

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

16. ข้าพเจ้าเป็นบุคคลที่มุ่งมั่น ที่จะเรียนเพื่ออนาคตที่ดี

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

17. ข้าพเจ้าจะมีความสุขมาก หากได้รับการยอมรับจากครูและเพื่อนว่าเป็นคนเรียนเก่ง

_____

จริงที่สุด   จริง   ก่อนข้างจริง   ก่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

18. ข้าพเจ้ายกย่องคนที่ตั้งใจ และพยายามเรียนจนได้ผลการเรียนดีมากๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ข้าพเจ้าสามารถศึกษาวิชาใดวิชาหนึ่ง ได้ติดต่อกันเป็นเวลานานโดยไม่เบื่อหน่าย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะพยายามทำจนกระทั่งสำเร็จ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตอนที่ 9 ความรู้สึกเกี่ยวกับตน

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. ฉันรู้สึกว่าคุณเองเป็นคนตื่นตัวง่าย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันรู้สึกว่าตนเองสนใจอะไรไม่ได้นาน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันมีเรื่องกลุ้มใจอยู่เสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ถ้ามีคนมาขัดใจหรือยั่วเพียงเล็กน้อย ฉันจะโกรธเอาง่ายๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. เมื่อครูถามคำถามในห้องเรียน ถึงจะเป็นคำตอบที่ตอบได้ฉันก็ไม่กล้าตอบ

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

6. ฉันรู้สึกกลัวโดยไม่รู้ว่าจะกลัวอะไรอยู่บ่อยๆ

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนตกใจง่าย

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

8. เวลาดีใจฉันรู้สึกดีใจมาก และเวลาเสียใจก็รู้สึกเสียใจมาก

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

9. บางครั้งฉันรู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ดีเลย

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

10. บางครั้งฉันรู้สึกอึดอัดอยากตะโกนออกไปดัง ๆ

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

ตอนที่ 10 ฉันในปัจจุบันและอนาคต

คำชี้แจง พิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย 3 ลงบนข้อความตั้งแต่จริงที่สุด จริง ค่อนข้างจริง ไม่จริง ไม่จริงเลย เพียงแห่งเดียวที่ตรงกับนักเรียนอย่างแท้จริง

1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเล่นเสมอ

_____

จริงที่สุด   จริง   ค่อนข้างจริง   ค่อนข้างไม่จริง   ไม่จริง   ไม่จริงเลย

2. เมื่อดันจี้เก็ย ฉันจะไม่แปร่งฟันในตอนเช้า

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันมักจะลืมทำการบ้านเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันชอบขีดเขียนลงในหนังสือเรียนจนสกปรก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่อโตขึ้นจะได้ทำงานดี ๆ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. เมื่อมีคนขัดใจฉัน ฉันมักจะฉวยสิ่งใกล้มือขว้างปาหรือทำลายเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่สอบตกถึงขั้นดูหนังสือเรียน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. แม้ร่างกายจะสกปรก ฉันก็จะไม่อาบน้ำ ถ้ารู้สึกไม่อยากอาบ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันจะไม่ใช้เงินจนหมดเพราะเกรงว่าพรุ่งนี้จะไม่เงินใช้

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เมื่อมีคนนำขนมมาให้ที่บ้านฉันมักหยิบชิมก่อนเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัด

ตารางที่ 1 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบ
วัดพฤติกรรมการวินัยในการเรียน (ใช้จริง 9 ข้อ)

ก่อนตัด 12 ข้อ			ตัวเหลือ 10 ข้อ			ตัดเหลือ 9 ข้อ		
ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า
จาก								
1.53	.23		2.83	.20		5.04	.25	
ถึง								
11.66	.47	.72	11.66	.49	.72	11.66	.51	.72

ตารางที่ 2 แสดงผังตัวแปรแบบวัดพฤติกรรมการวินัยในการเรียน

นิยามของตัวแปรด้าน	ข้อรับ (+)	ข้อปฏิเสธ (-)	รวม
1. การเรียนอย่างมีวินัย	3,5,8	1,2,4,6,7,9	9
รวม	3	6	9

ตารางที่ 3 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพรายข้อ และค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดพฤติกรรมวินัยในการกีฬา (ใช้จริง 11 ข้อ)

ก่อนตัด 24 ข้อ			ตัวเหลือ 15 ข้อ			ตัดเหลือ 11 ข้อ		
ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า
จาก								
1.42	.09		1.53	.19		2.53	.22	
ถึง								
5.34	.47	.72	5.34	.47	.72	5.34	.48	.74

ตารางที่ 4 แสดงผังตัวแปรแบบวัดพฤติกรรมวินัยในการกีฬา

นิยามของตัวแปรด้าน	ข้อรับ (+)	ข้อปฏิเสธ (-)	รวม
1. การฝึกซ้อมอย่างมีวินัย	10,11,12,13	14,15,16,17	8
2. การแข่งขันกีฬาอย่างมีวินัย		18,19,20	3
รวม	4	7	11

ตารางที่ 5 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดเจตคติต่อการกีฬา
(ใช้จริง 10 ข้อ)

ก่อนตัดทั้งหมด 21 ข้อ			ตัวเหลือ 15 ข้อ			ตัดเหลือ 10 ข้อ		
ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า
จาก .43	-.11		2.86	.24		3.20	.33	
ถึง 4.72	.60	.78	6.32	.62	.83	6.32	.70	.82

ตารางที่ 6 แสดงผังตัวแปรแบบวัด เจตคติต่อการกีฬา

นิยามของตัวแปรด้าน	ข้อรับ (+)	ข้อปฏิเสธ (-)	รวม
ความคิดเห็น ความรู้ เข้าใจ	1,2,3		3
ความรู้สึก	4,7	5,6,8	5
แนวโน้มที่จะกระทำ	9,10		2
รวม	7	3	10

ตารางที่ 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าคุณภาพทั้งฉบับของแบบวัดแบบอย่างที่ดี
(ใช้จริง 10 ข้อ)

ก่อนตัดทั้ง 21 ข้อ			ตัดเหลือ 15 ข้อ			ตัดเหลือ 10 ข้อ		
ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า	ค่า t	ค่า r	ค่า
จาก								
-90	-1.99		1.38	.16		4.01	.50	
ถึง								
6.69	.73	.81	6.69	.74	.89	6.69	.73	.89

ตารางที่ 8 แสดงผังตัวแปรแบบวัดแบบอย่างที่ดี

นิยามของตัวแปรด้าน	ข้อรับ (+)	ข้อปฏิเสธ (-)	รวม
ด้านวินัยในการเรียน			
- เพื่อน			
- อาจารย์	1		1
- ผู้ที่นิยมชื่นชอบ	2		1
ด้านวินัยในการฝึกซ้อม			
- เพื่อน	3,4		2
- อาจารย์	5		1
- ผู้ที่นิยมชื่นชอบ	6		1
ด้านวินัยในการแข่งขัน			
- เพื่อน	7		1
- อาจารย์	8		1
- ผู้ที่นิยมชื่นชอบ	9,10		2
รวม	10		10

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1307/พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี ไปรษณีย์ 11120
 วันที่ 28 ก.พ. 2546
 วันที่ 28 ก.พ. 2546
 ปี 1996

28 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
 เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

เนื่องด้วย นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาคำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาแนบมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ผ่าน ผ.ศ. ชัยวัฒน์
 28 ก.พ. 46

ขอแสดงความนับถือ

[Signature]
 28 ก.พ. 46

[Signature]

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 โทร. 0-2203-3566
 โทรสาร 0-2503-3567

- เพ็ญใจ อ่อนนุ่ม
 - อ. อ. อ. อ. อ.
 ดำเนิน

[Signature]
 28 ก.พ. 46

[Signature]
 28 ก.พ. 46

ที่ ทม 1307/พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดอ่างทอง

เนื่องด้วย นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2203-3566

โทรสาร 0-2503-3567

ที่ ทม 1307/พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
 จังหวัดนนทบุรี 11120

18 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนกีฬาจังหวัดชลบุรี

เนื่องด้วย นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียนโรงเรียนกีฬา จังหวัดสุพรรณบุรี

ในการนี้ นักศึกษาจำป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากนักเรียนของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจู้)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

โทร. 0-2203-3566

โทรสาร 0-2503-3567

สรุปย่องานวิจัย

(Summary)

สรุปย่องานวิจัย

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา
ของนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัย นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์ ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การแนะแนว)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ

(2) รองศาสตราจารย์ ดร.เจียรนัย ทรงชัยกุล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสัมพันธ์เปรียบเทียบ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาว่า สถานการณ์ทางสังคมใดบ้างที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน(2)เพื่อศึกษาว่าจิตลักษณะใดบ้างที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน และ(3) เพื่อศึกษาว่า ตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะร่วมกัน จะสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียน ได้ดีกว่ากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยลำพังหรือไม่

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นนักเรียนโรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปีการศึกษา 2545 จำนวน 290 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ใช้สัดส่วนตามตารางของเคร์จซี่และมอร์แกน (Krejcie&Morgan) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบวัดมาตราประมาณค่า (Summated rating scale) จำนวน 10 แบบวัด แต่ละแบบวัดมีข้อคำถาม 10 ถึง 20 ข้อ ค่าความเที่ยงตั้งแต่ .72 จนถึง .89 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และ 3 ทาง (Two-way and Three way Analysis of variance) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) สถิติขั้นรองในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' s method) ซึ่งกระทำทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งโดยใช้ลักษณะทางชีวสังคมหรือภูมิหลังของนักเรียน

การวิจัยพบผลสำคัญดังนี้ ประการแรก สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา คือ แบบอย่างที่ดี บรรยากาศการเรียน ประการที่สอง จิตลักษณะที่เกี่ยวข้อกับพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา คือ เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน ประการที่สาม ชุดตัวทำนายที่ประกอบด้วย สถานการณ์ทางสังคม 3 ตัวแปร จิตลักษณะ 5 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬา ของนักเรียนได้มากกว่ากลุ่มตัวแปรใดกลุ่มตัวแปรหนึ่งโดยลำพัง เฉพาะในกลุ่มย่อย จำนวน 5 กลุ่ม (เกิน 5%) และได้พบว่าตัวแปรสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนของนักเรียนได้

ตั้งแต่ 20% ถึง 27.6 % มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เหตุผลเชิงจริยธรรม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ ตั้งแต่ 27.9 % ถึง 39.3 % มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะการวิจัยที่ควรกระทำสืบเนื่องจากการวิจัยนี้มีดังนี้

ประการแรก การนำผลการวิจัยไปใช้ควรคำนึงถึงขอบเขตของการวิจัยด้วย โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่จะนำไปใช้ควรอยู่ในประชากรของการวิจัยครั้งนี้หรือลักษณะที่ใกล้เคียงกัน

ประการที่สอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมวินัยสูงทั้งสองด้าน คือ (1) นักเรียนที่อยู่ในสถานการณ์ทางสังคมบางประการที่ดี อันได้แก่ มีแบบอย่างที่ดี อยู่ในบรรยากาศการเรียนที่ดี (2) นักเรียนที่มีจิตลักษณะบางประการสูงหรือดีมาก อันได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนสูง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และเจตคติการกีฬาดีมากร่วมกับสุขภาพจิตดีมาก ขณะที่พบว่า นักเรียนพฤติกรรมวินัยในการกีฬาค่ำ คือ นักเรียนที่มีเจตคติต่อกีฬาน้อยและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ผู้บริหาร ครู – อาจารย์ หรือผู้เกี่ยวข้องอาจใช้ข้อค้นพบดังกล่าวเป็นประโยชน์ในการอธิบายหรือทำนายพฤติกรรมวินัยของนักเรียน หรือใช้เป็นแนวทางในการจำแนกและส่งเสริมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

ประการที่สาม ผลการวิจัยนี้ได้พบว่า ตัวทำนายร่วมที่สำคัญที่ทำนายพฤติกรรมวินัยในการกีฬาของนักเรียนได้ดีที่สุด คือ แบบอย่างที่ดี เจตคติต่อการกีฬา และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนั้นนักเรียนกีฬาและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาปัจจัยที่สำคัญดังกล่าว หรือส่งเสริมให้นักเรียนกีฬามีพฤติกรรมวินัยที่พึงประสงค์ และเพิ่มประสิทธิภาพวินัยในการกีฬา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะการวิจัยที่ควรกระทำต่อจากงานวิจัยนี้สรุปได้ 3 ประการ ดังนี้คือ

ประการแรก ตัวแปรสถานการณ์ และตัวแปรจิตลักษณะที่นำมาศึกษาสามารถทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้ โดยมีน้ำหนัก 22.0% และ 32.2% นั้น ส่วนที่เหลืออาจขึ้นอยู่กับลักษณะอื่นของนักเรียนกีฬา เช่น การยอมรับกฎระเบียบของโรงเรียน ความสัมพันธ์กับครู เพื่อน ครอบครัว ความเชื่ออำนาจในตน ดังนั้นจึงควรศึกษาตัว

แปรประเภทดังกล่าวในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่ออธิบายสาเหตุของพฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สอง จากการนำตัวแปรอิสระทั้ง 8 ตัว เข้าร่วมทำนายพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา พบว่า อธิบายพฤติกรรมวินัยในการเรียนได้น้อย ในกลุ่มรวมและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาได้น้อย ในกลุ่มเพศหญิง ดังนั้นจึงควรมีการพิจารณาศึกษานักเรียนกีฬากลุ่มดังกล่าวข้างต้นเพิ่มเติม พร้อมกับมีการค้นหาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีบทบาทสำคัญร่วมกับปัจจัยที่มีการศึกษาในครั้งนี้แล้ว เพื่อจะอธิบายพฤติกรรมวินัยในการเรียนและพฤติกรรมวินัยในการกีฬาในกลุ่มเหล่านี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ประการที่สาม จากผลที่ได้พบตัวแปรปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมวินัยในการเรียน และพฤติกรรมวินัยในการกีฬา การวิจัยต่อไปอาจเป็นการวิจัยเชิงทดลองสร้างต้นแบบหรือชุดฝึกอบรมพัฒนาจิตลักษณะที่ส่งผลถึงพฤติกรรมเหล่านั้น

คำสำคัญ พฤติกรรมวินัยในการเรียน พฤติกรรมวินัยในการกีฬา โรงเรียนกีฬา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
สำนักบรรณสารสนเทศ
157

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววิไลวรรณ จำรูญนิรันดร์
วัน เดือน ปี	26 กรกฎาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	ปกศ. สูง (การอนุบาลศึกษา) วิทยาลัยครูกาญจนบุรี พ.ศ. 2525 ค.บ. (ครุศาสตร์บัณฑิต) จิตวิทยาและการแนะแนว วิทยาลัยครูจันทระเกษม พ.ศ. 2532
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 6 หมวดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี หัวหน้างานบุคลากร โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี หัวหน้างานพัสดุ โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี